

UCHWAŁA NR X/44/15
RADY MIASTA BRAŃSK
z dnia 16 listopada 2015 r.

**w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta Brańsk**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, poz. 1072, z 2015 r. poz. 1045) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, 443, 774, 1265, 1434, 1713), uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Uchwała się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, uchwalonego uchwałą Nr XXV/123/01 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 21 grudnia 2001 r., zmienionego uchwałami Rady Miasta Brańsk Nr V/26/03 z dnia 20 marca 2003 r., Nr IX/36/07 z dnia 29 sierpnia 2007 r. oraz Nr XVI/113/12 z dnia 28 września 2012 r.

2. Zmiana studium, o której mowa w ust. 1 obejmuje:

- 1) przeznaczenie terenów położonych w strefie A – obszar zabudowy miasta, oznaczonych w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolami MNUR pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, obejmujących działki nr geodezyjny 380/19 (przed podziałem 380/1), 506/6, 506/7, 511/2, 539/3, 1534/2;
- 2) przeznaczenie terenu położonego w strefie A – obszar zabudowy miasta, oznaczonego w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolem P,MNUR pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmującego działkę nr geodezyjny 1517/7;
- 3) przeznaczenie terenów położonych w strefie A – obszar zabudowy miasta, oznaczonych w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolami P pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa, obejmujących działki nr geodezyjny 1267/4, 1935/1, 1948/1;
- 4) wyznaczenie indywidualnych terenów rozwojowych w strefie B, oznaczonych w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolami TR-MNUR (na zasadach rozwojowych, jak na obszarach zabudowy miasta – strefa A) z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, obejmujących działki nr geodezyjny 242/2, 243/1, 327/9, 331/6 (przed podziałem 331/2), 333/21 (przed podziałem 333/10);
- 5) wyznaczenie indywidualnych terenów rozwojowych w strefie B, oznaczonych w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolami TR-P (na zasadach

rozwojowych, jak na obszarach zabudowy miasta – strefa A) z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa, obejmujących działki nr geodezyjny 581/1, 581/2, 581/4;

- 6) wyznaczenie indywidualnych terenów rozwojowych w strefie B, oznaczonych w tekście studium oraz na rysunku: „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” symbolami TR-P,E (na zasadach rozwojowych, jak na obszarach zabudowy miasta – strefa A), obejmujących działki nr geodezyjny 520/1, 520/6, 520/7 (przed podziałem 520/4) z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych, w tym o mocy powyżej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, o których mowa a art. 10, ust 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2015 r. poz. 199, 443, 774, 1265, 1713);
- 7) dopuszczenie na terenie miasta możliwości lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na zasadach określonych w tekście studium, będącym załącznikiem Nr 1 do uchwały.

§ 2. Zmianę studium, o której mowa w § 1 przedstawia:

- 1) jednolity tekst „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk”, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) jednolity rysunek „Miasto Brańsk – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – uwarunkowania” w skali 1:5000, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września 2012 r.- nie ulegający zmianie;
- 3) jednolity rysunek „Miasto Brańsk - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - kierunki” w skali 1: 5 000, stanowiący załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 3. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych przez Burmistrza Miasta Brańsk uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, wyłożonego do publicznego wglądu, stanowi załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 4. W części objętej niniejszą uchwałą traci moc uchwała Nr XXV/123/01 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 21 grudnia 2001 r., zmieniona uchwałami Rady Miasta Brańsk Nr V/26/03 z dnia 20 marca 2003 r. Nr IX/36/07 z dnia 29 sierpnia 2007 r. oraz Nr XVI/113/12 z dnia 28 września 2012 r.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brańsk.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

mgr Ryszard Anusiewicz

UZASADNIENIE

podjęcia przez Radę Miasta uchwały w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

Uchwała Rady Miasta jest końcowym efektem prac nad sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk uchwalonego uchwałą Nr XXV/123/01 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 21 grudnia 2001 r., zmienionego uchwałami Rady Miasta Brańsk Nr V/26/03 z dnia 20 marca 2003 r., Nr IX/36/07 z dnia 29 sierpnia 2007 r. oraz Nr XVI/113/12 z dnia 28 września 2012 r.

Prace nad zmianą studium podjęto na podstawie uchwały Nr III/12/14 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

Podstawą prawną opracowania zmiany studium jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 99, 443, 774, 1265, 1434, 1713).

W trakcie prac nad zmianą studium wykonano wszystkie opracowania i czynności przewidziane w wyżej wymienionej ustawie oraz innych przepisach, m.in.:

- wykorzystano istniejące opracowanie ekofizjograficzne,
- projekt zmiany studium rozpatrzyła Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Brańsku w dniu 24 marca 2015 r.,
- przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania zmiany studium na środowisko, na podstawie art. 46, pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), w tym sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko,
- uzyskano pozytywne, przewidziane prawem, opinie i uzgodnienia,
- po ogłoszeniu w prasie regionalnej, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta oraz w Internecie, wyłożono projekt zmiany studium do publicznego wglądu w dniach od 16 czerwca do 7 lipca 2015 r. z terminem składania uwag do 28 lipca 2015 r. oraz wyznaczono termin dyskusji publicznej w dniu 19 czerwca 2015 r. W dyskusji nikt nie wziął udziału.

W trakcie wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu, jak też w ciągu 21 dni po tym terminie, nie zgłoszono żadnych uwag.

Uchwalona zmiana studium umożliwi sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk i wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy miasta.

Art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
[Podpis]
mgr Ryszard Anusiewicz

**ZARZĄD MIEJSKI
W BRAŃSKU
MURMISTRZ MIASTA BRAŃSK**

**Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XXV/123/01
Rady Miejskiej w Brańsku
z dnia 21 grudnia 2001 r.**

zmiana:
**Uchwała Nr V/26/03
Rady Miasta Brańsk
z dnia 20 marca 2003 r.**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
MIASTA BRAŃSK**

**Tekst jednolity – załącznik 2 do
Uchwały Nr IX/36/07
Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r.**

**Tekst jednolity – Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr XVI/113/12
Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września 2012 r.**

**Tekst jednolity – Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr X/44/15
Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r.**

BRAŃSK 2001 r., 2003 r., 2007 r., 2012 r. 2015 r.

**Opracowanie zostało wykonane
na zlecenie Zarządu Miejskiego w Brańsku
przez zespół w składzie:**

	Nazwisko i imię	Udział w opracowaniu
1.	mgr Tadeusz Januszewski	główny projektant
2.	mgr Jerzy Chodorowski	główny projektant
3.	mgr Mikołaj Patejuk	ochrona i kształtowanie środowiska
4.	mgr inż. Jan Kruszewski	komunikacja
5.	mgr inż. Czesława Kruszewska	zaopatrzenie w wodę, usuwanie nieczystości
6.	inż. Elżbieta Kępska	elektroenergetyka, gosp. cieplna, gaz, telekomunikacja
7.	mgr Andrzej Januszewski	opracowanie techniczne
8.	Anna Skorulska	opracowanie graficzne

**Zmiana studium została wykonana w roku 2015 na zlecenia Burmistrza
Miasta Brańsk przez zespół w składzie:**

L.p.	Imię i nazwisko	Udział w opracowaniu
1	Tadeusz Januszewski	główny projektant
2	Piotr Tomasz Piotrowski	prognoza oddziaływania na środowisko
3	Paweł Babul	opracowanie graficzne
4	Paweł Januszewski	opracowanie techniczne

mgr Tadeusz Januszewski
 uprawnienia Ministra Gospodarki
 Przestrzennej i Budownictwa
 do projektowania
 w planowaniu przestrzennym
 Nr ew.552/88

Spis treści

Str.

WSTĘP	6
1. Podstawa prawna opracowania	6
2. Przedmiot studium	6
3. Części składowe studium.....	6
4. Podstawowe informacje o mieście Brańsk	7
 CZĘŚĆ I	
 UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRAŃSK	
1. Stan i ocena walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz zagrożeń środowiskowych	11
1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne oraz struktura użytkowania gruntów.....	11
1.2. Rzeźba terenu	11
1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne	12
1.4. Wody powierzchniowe i podziemne	14
1.5. Gleby – element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	17
1.6. Lasy.....	18
1.7. Warunki klimatyczne	19
1.8. Zagrożenia i degradacja środowiska.....	21
1.9. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	24
2. Funkcje miasta, środowisko kulturowe	26
2.1. Funkcje miasta	26
2.2. <i>Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dobór kultury współczesnej*</i>	26
3. Sfera społeczna - warunki życia ludności	29
3.1. Ludność, zasoby pracy i ich wykorzystanie	29
3.2. Warunki życia ludności	34
4. Sfera gospodarcza	43
4.1. Wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gospodarka leśna	43
4.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza	49
5. Komunikacja	51
5.1. Sieć drogowa	51
5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji	55
5.3. Komunikacja autobusowa	56
5.4. Ocena funkcjonowania komunikacji	56

**Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk*

6. Infrastruktura techniczna	58
6.1. Zaopatrzenie w wodę	58
6.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych ...	60
6.3. Gospodarka odpadami stałymi	63
6.4. Elektroenergetyka	64
6.5. Ciepłownictwo	65
6.6. Gazownictwo	66
6.7. Telekomunikacja, radiokomunikacja i teletransmisja.....	66
7. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania miasta Brańsk w 1999 r.	67
8. Elementy przestrzennego zagospodarowania miasta o charakterze ponadlokalnym	69

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRAŃSK

1. Polityka przestrzenna miasta	71
1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta	71
1.2. Problemy i bariery rozwoju miasta.....	71
1.3. Szanse rozwoju miasta.....	72
1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta.....	73
1.4.1. Główne cele rozwoju	73
1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju	73
1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym	73
1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego	73
1.4.5. Cele rozwoju komunikacji	74
1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej	74
1.5. Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe	74
1.6. Obszary przekształceń przestrzennych	75
1.7. <i>Kierunki rozwoju i przekształceń struktury przestrzennej zagospodarowania miasta, w tym tereny do rehabilitacji²</i>	76
1.8. <i>Zasady zabudowy i zagospodarowania²</i>	84
2. Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego miasta – realizacja celów rozwoju przestrzennego miasta.....	87
2.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony, kształtowania i zagospodarowania środowiska przyrodniczego	87
2.2. <i>Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej*</i>	93
2.3. <i>Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury społecznej i obszarów dla tych potrzeb²</i>	94
2.4. <i>Kierunki i zadania rozwoju gospodarczego i terenów dla tych potrzeb²</i>	101

²Uchwała Nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

*Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

<i>potrzeb²</i>	101
2.4.1. <i>Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła oraz tereny pod zabudowę przemysłowo – rzemieślniczą</i>	101
2.4.2. <i>Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa - obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej</i>	102
2.4.3. <i>Kierunki rozwoju obszarów wypoczynkowych</i>	103
2.5. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji	104
2.5.1. Sieć drogowa	104
2.5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji	107
2.5.3. Komunikacja autobusowa	108
2.5.4. Ścieżki rowerowe	108
2.6. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury technicznej	108
2.6.1. Zaopatrzenie w wodę	108
2.6.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych	109
2.6.3. Gospodarka odpadami stałymi	110
2.6.4. Elektroenergetyka	113
2.6.5. Ciepłownictwo	115
2.6.6. Gazownictwo	115
2.6.7. Telekomunikacja	116
2.7. Obrona cywilna i ochrona przeciwpożarowa	116
2.8. Kierunki działań i zadania władz samorządowych w celu realizacji polityki przestrzennej miasta	117
2.9. Cele i kierunki polityki przestrzennej Państwa i województwa na terenie miasta Brańsk oraz zadania służące ich realizacji	118

WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania.

Podstawami prawnymi opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk” są:

- a) art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 1999 r. Dz. U. Nr 15, poz. 139, Nr 41, poz. 412, Nr 111, poz. 1279, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1157, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 14, poz. 124, Nr 100, poz. 1085),
- b) uchwała Nr XI/56/99 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 23 grudnia 1999 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk,
- c) umowa o dzieło Nr 1/00 z dnia 27 września 2000 r. zawarta między Zarządem Miejskim W Brańsku a Głównymi Projektantami na wykonanie projektu „Studium”.

2. Przedmiot studium.

Przedmiotem studium są:

- 1) Uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta wynikające z:
 - a) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu miasta,
 - b) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
 - c) stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - d) prawa własności gruntów,
 - e) jakości życia mieszkańców,
 - f) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- 2) Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta:
 - a) obszary środowiska przyrodniczego i kulturowego objęte i wymagające objęcia ochroną oraz ograniczenia zagrożeń degradacji środowiska,
 - b) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
 - c) obszary zabudowane,
 - d) obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę,
 - e) kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji, w tym tereny do wytyczenia ścieżek rowerowych,
 - f) obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe,
 - g) polityka przestrzenna miasta i zadania realizacji celów rozwoju,
 - h) obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa.

3. Części składowe studium.

Na studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk składają się:

- a) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta w skali 1 : 5 000,
- b) rysunek kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w skali 1 : 5 000,
- c) tekst studium,
- d) dokumenty formalno – prawne.

4. Podstawowe informacje o mieście Brańsk.

4.1. Rys historyczny miasta Brańsk.

„Brańsk leży przy ujściu rzeki Bronki do Nurca, w odległości 75 km na południowy zachód od Białegostoku i 25 km od Bielska Podlaskiego.

Miejscowe grodzisko zwane Zamczyskiem datowane jest na XII – XIII w. Jeszcze w XV w. Brańsk nazywany był grodem książęcym. Nazwa pochodzi od rzeki Bronki. Brańsk był jednym z głównych miast ziemi bielskiej, siedzibą sądów ziemskich i grodzkiego. Zbiór ksiąg tych sądów, który stanowił główną podstawę źródłową do dziejów Podlasia, został zniszczony w Archiwum Głównym w Warszawie w roku 1944. W roku 1446 Brańsk występuje jako siedziba parafii. Miasto powstało na szlaku handlowym z Rusi i Litwy do Polski. W roku 1493 w ks. Aleksander nadał mu prawo miejskie. W roku 1520 Brańsk został włączony do nowego województwa podlaskiego, a w roku 1569 wraz z całym województwem został przyłączony do Korony.

Brańsk był ośrodkiem gospodarczym starostwa obejmującego w latach 1558 i 1661 – 1664 15 wsi. w 1563 roku miasto składało się z rynku i 10 ulic. Osiedlała się w nim licznie szlachta z okolicznych zaścianków, której król Stefan Batory nakazał w 1556 roku odprawiać wszystkie powinności na równi z mieszczanami. W 1580 roku Brańsk liczył 291 domów i 1746 mieszkańców trudniących się rolnictwem, rzemiosłem (15 szewców, 10 zdunów, 3 rzeźników) i handlem solą (11 prasolów).

W 1560 roku uposażenie Brańska wynosiło 150 włók ziemi, a następnie zmniejszyło się do 122 włók. W Brańsku znajdował się szpital ufundowany przez królową Bonę, kościół parafialny i cerkiew. W XVII – XVIII w. istniał powiat brański.

Poważnie zniszczony w czasie wojen szwedzkich liczył w 1662 roku 600 mieszkańców (7 rzemieślników i 7 prasolów). W 1768 roku przeniesiony sądy ziemskie do Bielska Podlaskiego, ale sejmik ziemi bielskiej miał nadal obradować w farze brańskiej.

W 1792 roku notowane były wystąpienia chłopów przeciwko staroście. W końcu XVIII w. miasto zaczęło chylić się ku upadkowi. Po trzecim rozbiorze władze pruskie włączyły miasto do powiatu suraskiego w departamencie białostockim, umieszczając w Brańsku jeden z sądów powiatu suraskiego. W 1799 roku miasto liczyło 114 domów i 1026 mieszkańców. Z dziejami Brańska w tym okresie związany jest zasłużony na dla ratowania archiwaliów Ignacy Kapica-Milewski (zm. 1817 r.), po którym pozostały tzw. *Kapciana* – wiele tysięcy odpisów akt i cenny *Herbarz* (wyd. Kraków 1870 r.) Po pokoju tylżyckim Brańsk znalazł się w obwodzie białostockim, włączonym do Rosji. W 1860 roku miasto liczyło 260 domów i 1845 mieszkańców z 4695 morgami ziemi, a w 1897 roku – 4087 mieszkańców. Pod koniec XIX w. mimo uruchomienia garbarni oraz fabryki wyrobów lnianych rola miasta ograniczała się do usług dla rolniczego zaplecza. W 1921 roku liczył Brańsk 493 domy i 3739 mieszkańców, w 1931 roku 4204 mieszkańców. Czynne były olejarnie, młyny i gręplarnia.

W czasie II wojny światowej miasto zostało zniszczone w 35%. W publicznej egzekucji (16 XI 1942 r.) rozstrzelanych zostało 70 mieszkańców Brańska, a ludność żydowską wywieziono do obozu zagłady w Treblince.”

Źródło: „Miasta polskie w tysiącleciu” tom 1, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich 1965.

4.2. Informacje o mieście.

Miasto Brańsk położone jest w powiecie bielskim w województwie podlaskim i graniczy z gminami: Brańsk i Rudka.

Powierzchnia miasta w granicach administracyjnych wynosi 32,430 ha, co stanowi 0,16% powierzchni województwa podlaskiego i 2,34% obszaru powiatu bielskiego.

Według stanu z 1999 r. miasto liczyło 3776 mieszkańców, co stanowiło 0,3% ludności województwa podlaskiego, w tym 0,52% ludności miejskiej województwa. W stosunku do ludności powiatu bielskiego ludność miasta stanowi 5,9%.

Gęstość zaludnienia miasta wynosi 118 osoby na 1 km² (w województwie podlaskim wynosi ono 61 osób na 1 km², zaś w powiecie bielskim 46 osób).

Dominującymi gruntami w mieście są użytki rolne, które zajmują ogółem 2072 ha, co stanowi 63,9% powierzchni miasta (w woj. podlaskim użytki rolne stanowią 59,5%, a w powiecie bielskim 73%). Na 1 mieszkańca miasta przypada 0,54 ha użytków rolnych, a więc 1,8 razy mniej niż w województwie podlaskim i 2,9 razy mniej niż w powiecie bielskim.

Podstawową formą własności użytków rolnych jest gospodarka indywidualna, do której należy 97,4% areалу.

Lasy zajmują 28,2% powierzchni miasta (w województwie podlaskim lasy stanowią 29,5% powierzchni, zaś w powiecie bielskim 18,9%).

Środowisko przyrodnicze miasta nie jest zdegradowane.

Podstawowymi obszarami przyrodniczymi są:

- dolina rzeki Nurzec jako wielkoprzestrzenny element ekosystemu przyrodniczego wchodzący w skład Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych o znaczeniu ponadlokalnym,
- doliny cieków i obniżenia terenowe wraz z sąsiadującymi z nimi kompleksami leśnymi o znaczeniu lokalnym,

Liczba ludności miasta w ostatnich kilkudziesięciu latach zwiększyła się prawie o połowę. Saldo migracji w 1999 r. było ujemne i wynosiło 8 osób.

Przyrost naturalny w ostatnich latach jest ujemny.

Ludność miasta jest młoda, gdyż udział grupy w wieku poprodukcyjnym wynosi 16,1%, gdy w województwie podlaskim wynosi on 15,7%, zaś w powiecie bielskim 21%.

Ludność rolnicza stanowi w mieście w 1996 r. (według spisu rolnego) 44,5% ogółu ludności, dlatego też jednym z głównych źródeł utrzymania jest praca w rolnictwie. W działach pozarolniczych zatrudnionych jest 516 osób.

Bezrobocie w mieście w liczbie 183 osoby w 1999 r. stanowiło 9% ludności w wieku produkcyjnym (w województwie podlaskim 10,3%, w powiecie bielskim 8,5%).

Wykształcenie ludności rolniczej jest w mieście podobne jak na terenach byłego województwa białostockiego. Wykształcenie wyższe posiada 2,2% ludności rolniczej (w byłym województwie białostockim 1,4%).

Warunki mieszkaniowe ludności w mieście według wskaźnika ilości mieszkań na 1000 mieszkańców są lepsze niż w województwie podlaskim i nieco gorsze niż w powiecie bielskim. W mieście jest 322,6 mieszkań na 1000 mieszkańców (w województwie 311,1, w powiecie bielskim 347,2).

Większe są średnie mieszkania w mieście (72,4 m² p. uż.) niż w województwie podlaskim (64,6 m²) i w powiecie bielskim (65,2 m²).

Wyposażenie miasta w podstawowe urządzenia obsługi ludności różni się od średniego w województwie podlaskim i powiecie bielskim. Na przykład na 1000 mieszkańców miasta jest 3917 woluminów w bibliotekach (w województwie podlaskim 3471, zaś w powiecie bielskim 3161).

W zakresie łączności w mieście jest 247,1 telefonów na 1000 mieszkańców (w województwie podlaskim 242,9, w powiecie bielskim 204,2).

Główną funkcją miasta jest produkcja rolna w oparciu o niezłe warunki do produkcji rolnej. Pozostałymi funkcjami są produkcyjno-usługowe oraz mieszkaniowe, a także funkcje tranzytowe w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej o znaczeniu krajowym i regionalnym.

Na terenie miasta funkcjonowało w 1996 r. (spis rolny) 481 gospodarstw rolnych (łącznie z działkami rolnymi). Średnie gospodarstwo liczyło 6,5 ha (łącznie z działkami), bez działek 8,3 ha, wobec średniej dla województwa podlaskiego 10,7 ha i powiatu bielskiego 9,4 ha.

Plony uzyskiwane w mieście są wyższe niż w województwie podlaskim (25 q z ha zbóż w mieście oraz 23,5 q w województwie). Obsada bydła i trzody chlewnej jest w mieście niższa niż w województwie i w powiecie, z wyjątkiem trzody chlewnej, np. na 100 ha użytków rolnych jest w mieście 55,5 sztuk bydła i 71,3 sztuk trzody chlewnej. Odpowiednie obsady dla województwa podlaskiego wynoszą 59,5 i 91,5, zaś dla powiatu bielskiego 63 i 47.

Działalność gospodarczą prowadzi na terenie miasta 316 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, w tym 265 osób fizycznych.

Miasto przeznaczają niewielkie środki na inwestycje. W 1999 r. udział inwestycji w wydatkach budżetowych stanowił 14% wszystkich wydatków, podczas gdy w województwie podlaskim na inwestycje wydano 20,5% budżetu samorządów, zaś w powiecie bielskim 18,2%.

Na terenie miasta istnieją ważne urządzenia infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym (krajowym, wojewódzkim i powiatowym), tj.:

- droga krajowa nr 66 Zambrów-Brańsk-Bielsk Podlaski,
- droga wojewódzka Łapy-Brańsk-Ciechanowiec,
- pas ochronny pod urządzenia radiokomunikacji i teletransmisji relacji SLR Makarki-Topczewo-Białystok-RTCN Krynice,
- Dom Pomocy Społecznej.

1. Stan i ocena walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz zagrożeń środowiskowych.

1.1. Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne, struktura użytkowania gruntów.

Obszar miasta Brańska położony jest w południowo-zachodniej części mezoregionu zwanego Równiną Bielską wchodzącą w skład wielkiego regionu fizyczno-geograficznego jakim jest Nizina Północnopodlaska.

W układzie podziału administracyjnego gmina miejska Brańsk położona jest w zachodniej części powiatu Bielsk Podlaski województwa podlaskiego i graniczy z gminą miejską Brańsk oraz od południowego zachodu z gminą Rudka.

Strukturę użytkowania gruntów gminy miejskiej Brańsk z 1999 r. (stan z czerwca) charakteryzuje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 1

Lp.	Wyszczególnienie	Użytkowanie gruntów			
		w granicach administracyjnych gminy		w gospodarstwach indywidualnych według granic administracyjnych	
		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6
1.	Powierzchnia ogólna	3243	100,0	2856	100,0
2.	Użytki rolne, w tym:	2072	63,9	2019	70,7
2.1.	grunty orne	1343	41,4	1324	46,4
2.2.	sady	3	0,1	3	0,1
2.3.	łąki	563	17,4	534	18,7
2.4.	pastwiska	163	5,0	158	5,5
3.	las i grunty leśne	916	28,2	765	26,8
4.	pozostałe grunty	255	7,9	72	2,5

Źródło – Rocznik Statystyczny województwa podlaskiego, Urząd Statystyczny Białystok 2000 r. oraz wyliczenia własne.

1.2. Rzeźba terenu.

W rzeźbie obszaru gminy miejskiej Brańsk wyodrębniają się dwie jednostki geomorfologiczne – wysoczyzna polodowcowa oraz dolina rz. Nurca stanowiąca południowy fragment obszaru gminy.

Wysoczyzna polodowcowa obejmuje dominującą część obszaru gminy. Położona jest na wysokości 130-150 m n. p. m. i stanowi obszar moreny dennej gliniastej. Urozmaicenie w jej monotonnym krajobrazie stanowią nieliczne zdenudowane moreny czołowe zbudowane z osadów piaszczysto-żwirowych i gliniastych. Występują one w formie pojedynczej w północnej i północno-wschodniej części obszaru gminy, gdzie osiągają wysokość 140-160 m n. p. m. przy wysokościach względnych 5-10 m i spadkach nie przekraczających 5%.

Elementem urozmaicającym powierzchnię wysoczyzny są również niewielkie ciekie wodne charakteryzujące się płaskimi dnami dolin oraz mało wyraźnymi stokami.

Wysoczyzna od powierzchni doliny (tarasu) Nurca oddzielona jest krawędzią o wysokości 4-5 m. Spadki krawędzi w jej zachodniej i środkowej części kształtują się w granicach do 8%. Natomiast na zachód i wschód od tej części krawędzi spadki obniżają się i kształtują się w granicach 2-5%.

Dolina Nurca stanowi taras zalewowy o szerokości od kilkudziesięciu do 300 m. Taras zalewowy charakteryzuje się płaską powierzchnią wyniesioną na wysokość 124-126 m n. p. m. oraz ca 2-3 m nad poziom wody w rzece. W obrębie tarasu zalewowego występują nieznaczne obniżenia terenowe w formie zarysowanych starorzeczy, częściowo podmokłych lub wręcz wypełnionych wodą.

Należy także podkreślić, że interesujący element w krajobrazie rzeźby terenu stanowi również grodzisko w Brańsku.

Współczesne procesy geomorfologiczne na obszarze gminy nie powodują istotnych zmian w rzeźbie terenu – zmiany powodowane erozją wodą są znikome i nie powodują istotnych zmian w konfiguracji terenu, jedynie niewielkie zmiany w jego krajobrazie powodowane są powierzchniową eksploatacją surowców mineralnych.

Równinna rzeźba terenów wysoczyznowych gminy miasta Brańsk stanowi korzystny element środowiska przyrodniczego dla rozwoju i funkcjonowania rolnictwa.

1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne.

1.3.1. Budowa geologiczna.

Gmina miejska Brańsk pod względem geologicznym usytuowana jest w niecce prusko-mazowieckiej obniżenia podlaskiego wchodzącego w skład prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej.

Dno niecki budują utwory Kredy Górnej wykształcone w postaci wapieni, margli i kredy piaszczystej. Na powierzchni wymienionych skał węglanowych Kredy Górnej zalega kompleks utworów trzeciorzędowych reprezentowanych przez osady oligocenu – piaski kwarcowe, glaukonitowe, przewarstwione przeważnie mułkami lub łąkami piaszczystymi oraz przez osady miocenu – piaski drobnoziarniste lub pylaste, kwarcowe, miejscami mułkowate z wkładkami węgla brunatnych. Maksymalna miąższość osadów oligoceńskich wynosi ca 75 m, a stwierdzona miąższość osadów miocenijskich 20 m.

Na wyżej wymienionym podłożu zalegają utwory czwartorzędowe o miąższości od 100 do 150 m i są reprezentowane przez osady kolejno po sobie występujących zlodowaceń – od podlaskiego do środkowopolskiego przedzielonych osadami interstadialnymi i interglacjalnymi.

W rzeczywistości jest to kilka poziomów glin rozdzielonych serią utworów wodnolodowcowych bądź zastoiskowych charakteryzujących się dużą zmiennością zarówno poziomą jak i pionową.

1) Seria utworów czwartorzędowych plejstoceńskich reprezentowana jest przez:

- glinę zwałową dolną, która charakteryzują się dużą zwartością i plastycznością oraz znaczną miąższością – ca 40 m,
- serię międzymorenową osadów zastoiskowych i fluwioglacjalnych, głównie piaski i żwiry oraz mułki (pyły) i łąki o znacznych miąższościach – ca 50 m. Seria ta rozdziela glinę zwałową dolną od gliny zwałowej górnej. Lokalnie mogą one łączyć się w jeden poziom (układ) glin,
- glinę zwałową górną charakteryzującą się ciągłością pokrywy i znacznymi miąższościami od 10 do 50 m. Gлина ta wykazuje dużą zawartość piasków i żwirów pochodzenia lodowcowego,
- piaski i żwiry fluwioglacjalne o zróżnicowanej miąższości – od 2 do 15 m.

Strefa powierzchniowa obszaru gminy miejskiej Brańsk zbudowana jest głównie z osadów zlodowacenia środkowopolskiego stadiału mazowiecko-podlaskiego. Są to:

- osady zastoiskowe – przeważnie piaski mułkowate i sporadycznie ility i mułki będące najstarszymi osadami czwartorzędowymi odsłaniającymi się na powierzchni terenu występują w krawędzi doliny Nurca w okolicy miasta Brańsk.
 - gliny zwałowe mające największy udział w budowie strefy przypowierzchniowej zajmujące głównie tereny położone na północ i zachód od miasta Brańsk,
 - piaski i żwiry z głazami słabo zarysowanych w terenie wznórz moren czołowych oraz tworzące spłaszczone kulminacje form lodowcowych zbudowanych z glin zwałowych występujących we wschodniej części gminy,
 - piaski kemów występujących w obrębie pagórków położonych na północ od m. Brańska.
- 2) Osady holoceniowe reprezentują: torfy, mułki oraz piaski rzeczne budujące taras zalewowy rz. Nurca i innych mniejszych cieków wodnych oraz zagłębienia terenowe.

Utwory holoceniowe są gruntami słabonośnymi i nie nadają się do bezpośredniego posadowienia obiektów kubaturowych.

Natomiast grunty wysoczyznowe (plejstoceniowe) są gruntami nośnymi, przy czym podkreśla się, że gliny piaszczyste i piaski gliniaste pod wpływem dużego nasycenia wodą (intensywne opady, roztopy) szczególnie w partiach stropowych ulegają uplastycznieniu.

1.3.2. Surowce mineralne.

Występowanie surowców mineralnych na obszarze gminy miejskiej Brańska ściśle wiąże się z utworami czwartorzędowymi. Występują one przeważnie w przypowierzchniowej warstwie utworów czwartorzędowych i są eksploatowane metodą odkrywkową.

Aktualnie na obszarze gminy nie ma złóż udokumentowanych oraz złóż o znaczeniu przemysłowym. Eksploatowane jest tylko kruszywo naturalne grube i drobne, głównie na potrzeby lokalne budownictwa i drogownictwa.

Kruszywo grube (piaski ze żwirem i żwir występuje w formie gniazd, soczewek i płatów osadów lodowcowych i wodnolodowcowych, zaś kruszywo drobne (piaski) występuje jako kopalina towarzysząca osadom piaszczysto-żwirowym oraz jako kopalina główna w obrębie form czołomorenowych. Na terenie gminy znajduje się zaledwie kilka punktów eksploatacji kruszywa naturalnego, które koncentrują się głównie na wschodniej i północno-wschodniej części gminy. Są one własnością prywatną a jeden z tych punktów stanowi własność gminy Brańsk. Surowiec eksploatowany jest do głębokości 2-6 m. Liczącym się punktem eksploatacji jest właśnie punkt będący własnością U. G. m. Brańsk, gdzie eksploatacja odbywa się dorywczo, okresowo dość intensywnie przy użyciu sprzętu mechanicznego.

Na terenie gminy miejskiej Brańska wydzielono jeden obszar perspektywnego występowania surowców mineralnych stałych dla potrzeb lokalnych o zasobach szacunkowych ca 50 tys. m³ – osady piaszczysto-żwirowe i piaszczyste o miąższości 2,5-4,5 m.

Źródło: inwentaryzacja złóż surowców mineralnych stałych na terenie gminy Brańsk – Przedsiębiorstwo Geologiczne w Warszawie, Zakład w Warszawie 1992 r.

1.4. Wody powierzchniowe i podziemne.

1.4.1. Wody powierzchniowe.

a) Hydrografia.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy miejskiej Brańska należy do dorzecza Bugu i położony jest w obrębie zlewni Nurca.

Główny układ sieci hydrograficznej gminy tworzy rzeka Nurzec, wraz ze swoimi prawobrzeżnymi niewielkimi ciekami wodnymi.

Przebieg rzeki Nurzec zachowuje kierunek równoleżnikowy i jest skrajnie usytuowany w stosunku do obszaru gminy. Rzeka Nurzec odgrywa istotną rolę w gospodarce wodnej południowej części województwa podlaskiego, a w tym także w gospodarce wodnej gminy.

Rzeka Nurzec jest rzeką uregulowaną (1937), wymagającą renowacji z uwagi na znaczne zniszczenia umocnień brzegowych.

b) Wielkości przepływowe rzeki Nurzec.

Przepływy charakterystyczne i sphywy jednostkowe w podstawowych przekrojach rzeki Nurzec ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 2

Przekrój	Pow. zlewni w km ²	Lata obserwacji	Okres obliczenia	Przepływy w m ³ /sek z obszaru						
				WQ	SWQ	SQ	SNQ	NNQ	QNT	QB
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
wod. Brańsk	1227	1951-1990	Śr. z wielolecia	152	70,6	5,33	0,94	0,22	1,36	0,65
			pół. zimowe	152	67,5	7,6	1,81	0,88		
			półrocze letnie	102	23,4	3,13	0,96	0,22		

Źródło: dane WIOŚ w Białymstoku.

Z punktu widzenia dyspozycyjności wód powierzchniowych obszar gminy miejskiej Brańsk zaliczany jest do zlewni deficytowych. Dlatego też problem ilościowego zabezpieczania potrzeb wodnych należy rozwiązywać w drodze budowy małych zbiorników retencyjnych.

Na terenie gminy miejskiej Brańsk na rzece Nurzec przewiduje się budowę następujących obiektów i urządzeń małej retencji wodnej:

- 1) Obiekt nr 113/Z/Z-15/121/521 o powierzchni zalewu 0,5 ha, dodatkowej objętości retencyjnej 5 tys. m³ oraz funkcji retencyjnej i turystycznej,
- 2) Obiekt nr 114/Z/Z-15/121/521 o powierzchni zalewu 14 ha, dodatkowej objętości retencyjnej 210 tys. m³ oraz funkcji retencyjnej i turystycznej,
- 3) Obiekt nr 115/C/Z-15/121/521 zlokalizowany na terenach gminy miejskiej i wiejskiej Brańska o powierzchni zalewu 515 ha, dodatkowej pojemności retencyjnej 120,4 tys. m³ oraz funkcjach: retencyjnej, gospodarczej i turystycznej.

c) Zagrożenia powodziowe.

Rzędne zasięgu fali powodziowej rzeki Nurzec w granicach administracyjnych obszaru gminy określone w m n. p. m. przedstawiają się jak niżej.

Tabela 3

Kilometr rzeki	Miejsce przekroju	Rzędna fali powodziowej	Spadek lustra wody w ‰
1	2	3	4
38+00	w. Patoki	123,32	0,44
42+00	m. Brańsk	125,65	0,44
44+00	w. Popławy rz. Bronka	126,81	0,58

Do osiedli zagrożonych falą powodziową rzeki Nurzec na obszarze gminy należy miasto Brańsk, głównie w części stykowej z doliną rzeki.

d) Stan czystości wód powierzchniowych.

- rzeka Nurzec:
 - stan istniejący II klasa czystości według pozwolenia wodno-prawnego,
 - stan projektowany (pożądany) II klasa czystości wg. zarządzenia 18/71 Prezydium WRN w Białymstoku z dnia 27 maja 1971 r.
- cieki wodne pozostałe nie są objęte badaniami kontrolnymi, ich wody przeważnie zaliczane są do II klasy czystości.

1.4.2. Wody podziemne.

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz węglanowych utworach kredowych.

W kredzie wody występują przede wszystkim w utworach piaszczystych oraz szczelinach opok, margli i kredy pizającej.

Natomiast występowanie wód w utworach trzeciorzędowych ma ścisłe powiązanie z piaszczystą serią oligocenu i miocenu o miąższości dochodzącej do 40 m. Powierzchnia stropowa utworów wodonośnych trzeciorzędowych zalega na głębokości 130 – 180 m. Wody ujmowane z utworów oligoceńskich odznaczają się dobrą jakością i dużą wydajnością (40 – 50 m³/h), z jednego utworu wiertniczego przy depresji 10 – 15 m.

Głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i potrzeby gospodarcze na terenie gminy są wody podziemne pochodzące z utworów czwartorzędowych.

Osady czwartorzędowe wykształcone są w postaci naprzemianległych glin i serii piaszczysto-żwirowych pełniących funkcje poziomów wodonośnych. Poziomy te charakteryzują się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym.

Są to następujące poziomy wodonośne:

- poziom III – spągowy,
- poziom II – międzymorenowy (II b i II a)
- poziom I – przypowierzchniowy

Poziom wodonośny III (spągowy) zalega bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych i charakteryzuje się następującymi parametrami:

- miąższość warstwy wodonośnej 15-25 m,
- uzyskiwana wydajność w studniach 45-60 m³/h, przy średniej wydajności ca 48,0 m³/h,
- wydajność jednostkowa 4-10 m³/h/1 m. s.

Poziom wodonośny II (międzymorenowy) stanowi podstawowe źródło ujmowania wód podziemnych, w obrębie którego, z uwagi na formę rozprzestrzeniania się i warunki hydrogeologiczne wyróżnia się dwa poziomy – poziom II b i II a. Poziom II b charakteryzuje się korzystniejszymi parametrami oraz ciągłością jego występowania. Orientacyjne parametry hydrogeologiczne tego poziomu przedstawiają się następująco:

- głębokość zalegania 40 – 80 m,
- miąższość warstwy wodonośnej 4 – 36 m (na terenach wysoczyznowych),
- wydajność w studniach 12 – 43 m³/h,
- wydajność jednostkowa ca 5 m³/h/1 m.s.,

Faktyczną głębokość zalegania wód podziemnych i ich wydajność określają poniższe dane niektórych funkcjonujących ujęć wód podziemnych w Brańsku określone w pkt. 6.1 – zaopatrzenie w wodę.

Poziom wodonośny I (przypowierzchniowy).

Występuje na całym obszarze gminy i układa się przeważnie współkształtnie do rzeźby terenu.

Wody tego poziomu występują zarówno w dolinach rzecznych i zagłębieniach terenowych zbudowanych z piasków i namułków holocenijskich, jak i na obszarach wysoczyznowych zbudowanych z piaszczystych utworów pochodzenia wodnolodowcowego oraz na obszarach zbudowanych z glin w ich przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych.

Głębokość zalegania zwierciadła wody w dolinie rzecznej Nurca i innych ciekach wodnych oraz zagłębieniach terenowych waha się w granicach 0,2-1,0m a na obszarach wysoczyznowych do 5-6 m, lokalnie powyżej 8 m. W części gminy zbudowanej z gliny istnieje możliwość występowania tzw. wód zawieszonych, zajmujących lokalne obniżenia stropu glin zwałowych wypełnionych łatwo przepuszczalnymi piaskami. Głębokość zalegania zwierciadła wody tego poziomu zależna jest w dużej mierze od intensywności opadów i wiosennych roztopów – wahania mogą wynosić ca 1,5 m. Ponadto wody tego poziomu są szczególnie narażone na duże zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się w oparciu o ujmowanie wód z poziomu międzymorenowego utworów czwartorzędowych lub osadów trzeciorzędowych – oligocenu.

Jakość wód podziemnych czwartorzędowych ujętych z przelotu warstwy wodonośnej 50-55 m ppt w formie studni nr 3A w Brańsku, stanowiącej punkt nr 21 sieci regionalnej monitoringu zwykłych wód podziemnych (MZWP) w 1999 r. zaliczona została do wód I b – tj. wód wysokiej jakości, nieznacznie zanieczyszczonych, o naturalnym chemizmie, odpowiadających normom dla wód wykorzystywanych dla celów pitnych i gospodarczych, wymagających ewentualnego okresowego uzdatniania.

Gmina miejska Brańsk zalicza się do obszarów o bardzo ograniczonych zasobach wód podziemnych – jednostkowe zasoby wód podziemnych w m³/24h/km² wynoszą od 5-50 (do 0.578 l/sek/km²).

Z uwagi na powyższe, jak i deficyt wód powierzchniowych na terenie gminy proponuje się budowę zbiorników małej retencji wodnej określonych w pkt. 1.4.1 b) niniejszego tekstu.

1.5. Gleby – element wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W podziale byłego województwa białostockiego na regiony glebowo-rolnicze (wg. JUNG-Puławy) obszar gminy miejskiej Brańska zaliczany jest do regionu Brańsko-Tykocińskiego. Pod względem przyrodniczych walorów gleb, jak i jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej region ten zaliczany jest do najlepszych regionów byłego województwa białostockiego.

Skalą macierzystą gleb obszaru gminy miejskiej Brańska są utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego wykształcone w postaci glin, piasków, lokalnie pyłów oraz w dolinach rzek i zagłębieniach terenowych namułów, piasków rzecznych i lokalnie torfów.

Pod względem składu mechanicznego gleby obszaru gminy zaliczane są do glin lub piasków gliniastych mocnych i lekkich na glinie, względnie do piasków słabogliniastych na glinie oraz piasków słabogliniastych całkowitych lub podścielonych piaskiem luźnym i piasków luźnych.

1.5.1. Waloryzacja przyrodnicza gleb.

Pod względem typologicznym gleby gminy miejskiej Brańska są mało zróżnicowane.

Na terenach użytków rolnych położonych na północ, zachód i północny zachód od m. Brańska występują następujące typy gleb:

- gleby brunatne właściwe (B) wytworzone z glin zwałowych,
- gleby pseudobielicowe (A) wytworzone z piasków gliniastych i gliniasto-pyłastych podścielonych płytko i średnio głęboką gliną,
- czarne ziemie (D) wytworzone z piasków, glin i utworów pyłowych zalegające głównie w niezabagnionych obniżeniach terenu i dolinach małych cieków wodnych.

Wyżej wymienione typy zaliczane są do gleb dobrych i średnich. Powierzchniowo w grupie tych gleb dominują gleby brunatne właściwe.

Na terenach gruntów rolnych położonych na wschód i północny wschód od miasta Brańska występują głównie gleby piaskowe różnych typów genetycznych (bielicowe, rdzawe, brunatne kwaśne – AB). Są one zaliczane przeważnie do gleb słabych.

Natomiast w dolinie Nurca występują głównie mady (F) wytworzone z aluwii współczesnego tarasu rzecznej tj. warstwy namułów osadzanych przez wody w okresie wylewów rzeki oraz częściowo (na niewielkiej powierzchni) gleby torfowe i murszowo-torfowe (T).

Gleby użytków zielonych w strukturze bonitacji gruntów w zdecydowanej większości zalicza się do gleb średnich (2z).

1.5.2. Waloryzacja użytkowo-rolnicza gleb.

- a) Udział powierzchniowy i procentowy klas bonitacyjnych w gruntach ornych i użytkach zielonych ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne:

Tabela 4

grunty orne + sady			użytki zielone		
klasa	ha	%	klasa	ha	%
1	2	3	4	5	6
II	-	-	II	-	-

1	2	3	4	5	6
IIIa	128	-	III	155	-
IIIb	408	-		-	-
IVa	301	-	IV	346	-
IVb	98	-		-	-
V	238	-	V	256	-
VI	76	-	VI	18	-
VIz	-	-	VIz	-	-
razem	1249	-	razem	775	-

Źródło – dane Urzędu Gminy miasta Brańska i wyliczenia własne.

Przestrzenne rozmieszczenie klas bonitacyjnych gruntów rolnych w obszarze gminy jest adekwatne do rozmieszczenia typologicznego określonego w pkt. 1.5.1.

b) Kompleksy przydatności rolniczej gleb.

Do kompleksów przydatności rolniczej gleb ornych zajmujących znaczne powierzchnie na terenie gminy należą:

- kompleks pszenno-dobry (kompl. 2),
- kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni – komp. 4),
- kompleks żytni dobry (kompl. 5),
- kompleks żytni słaby (kompl. 6),
- kompleks zbożowo-pastewny mocny (kompl. 8).

Przestrzenne rozmieszczenie w/w kompleksów gleb ornych ściśle wiąże się z przestrzennym rozmieszczeniem poszczególnych typów gleb i ich bonitacją, i tak:

- kompleksy 2 i 4 – pszenno-dobry i żytni bardzo dobry występują na bazie rozmieszczenia typu gleb brunatnych właściwych (B), pseudobielicowych (A) i częściowo czarnych ziem (D),
- kompleks 5 – żytni dobry zajmuje niewielką powierzchnię czarnych ziem (D) położonych na północ od zainwestowania miejskiego,
- kompleks 6 – żytni słaby odpowiada rozmieszczeniu gleb piaskowych różnych typów genetycznych (AB),
- kompleks 8 – zbożowo-pastewny mocny występuje na bazie rozmieszczenia gleb typu czarne ziemie.

Natomiast kompleksy trwałych użytków zielonych zaliczane są do użytków zielonych średnich (2z) przy nieznacznym udziale użytków zielonych słabych (3z), a ich przestrzenne rozmieszczenie ściśle wiąże się z układami dolni rzecznych i obniżeniami terenowymi.

c) Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy miejskiej Brańska jest bardzo wysoka i w ocenie punktowej gleb województwa stosowanej przez JUNG Puławy zaliczana jest do najwyższej grupy wynoszącej 60-70 punktów.

1.6. Lasy.

Według podziału Polski na regiony przyrodniczo-leśne lasy gminy miejskiej Brańska znajdują się w Krainie Mazowiecko-Podlaskiej zaliczanej do Dzielnic Niziny Mazowiecko-Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasoborów świeżych.

W podziale administracyjnym województwa lasy gminy miejskiej Brańska należą do Nadleśnictwa Rudka, Obręb Rudka.

Lesistość miasta Brańsk przedstawia się jak niżej:

Tabela 5

Ogólna pow. gminy w ha	Powierzchnia lasów				razem ha	% udział lasów w ogólnej pow. gminy
	Skarbu Państwu		prywatne			
	ha	%	ha	%		
3243	148	16,2	768	83,8	916	28,2

Źródło – Rocznik statystyczny województwa podlaskiego U.S. Białystok 2000 r. i wyliczenia własne.

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa (osób fizycznych) zaliczone są do grupy lasów gospodarczych, których podstawową funkcją jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby miejscowej ludności. W lasach tych odnowieniami sztucznymi i naturalnymi w 1999 roku objęto 0,9 ha, natomiast pozyskanie drewna (grubizny) wyniosło 343 m².

Lasy prywatne (osób fizycznych) objęte są dokumentacją urządzeniową w formie planów uproszczonych.

Lasy tworzące stosunkowo zwarte kompleksy leśne koncentrują się głównie w północnej i północno-wschodniej części obszaru gminy.

W lasach Skarbu Państwa będących w administrowaniu Nadleśnictwa Rudka dominują siedliska zaliczane do Boru Mieszanego Świeżego i Lasu Mieszanego i są to lasy następujących uroczysk:

- 1) ur. Kozie (oddz. 90, 91, 92, 93) w drzewostanie, którego występuje zdecydowana dominacja dębu w grupie wieku 16 i 40 lat,
- 2) ur. Krupniki I, II, III (oddz. 103 i 104) w drzewostanie, których występują dąb i sosna w wieku 35 lat oraz olcha 45 lat,
- 3) ur. Brańsk I, II, III (oddz. 105 i 96) w drzewostanie, których występuje głównie sosna w wieku 65 i 75 lat,

Lasy Skarbu Państwa w/w uroczysk zaliczane są do kategorii lasów ochronnych, tj. lasów chroniących środowisko przyrodnicze.

Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o plany urządzenia lasu.

Wydaje się, iż warunki przyrodniczo-leśne uzasadniają potrzebę opracowania granicy polno-leśnej w gminie miejskiej Brańska.

Lasy na obszarze gminy miejskiej Brańska nie są zagrożone szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów.

1.7. Warunki klimatyczne.

W podziale byłego woj. białostockiego na krainy klimatyczne (wg. S. J. Pióro) obszar gminy miejskiej Brańska zaliczony został do Krainy Nadbużańskiej posiadającej najlepsze warunki klimatyczne dla rozwoju rolnictwa (i nie tylko) w byłym województwie białostockim.

Kraina ta przede wszystkim charakteryzuje się doskonałymi warunkami usłonecznienia, niskim wskaźnikiem średniego zachmurzenia nieba, dużą ilością dni pogodnych i najmniejszą ilością dni pochmurnych w ciągu roku.

Poniższą charakterystykę klimatu obszaru gminy oparto głównie o dane meteorologiczne ze stacji: Siemiatycze, Szepietowo oraz Boćki i Drohiczyn (opady) z okresu lat 1948-1967 wg. opracowania S. J. Pióro „Klimat województwa białostockiego”.

1.7.1. Temperatura.

Roczny rozkład temperatury w °C, średnie oraz absolutne maksyma i minima ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 6

L p	Stac. met.	Rodzaj obser.	miesiące												średnia roczna
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Siemiatycze	śr.	-4,3	-3,8	-0,2	7,6	13,3	17,0	18,3	17,3	13,3	8,0	2,6	-1,2	7,4
		max.	7,6	-	17,3	-	-	33,6	35,4	35,2	31,7	26,5	18,0	14,5	
		min.	-	-28,1	-20,5	-8,5	-5,2	-	5,3	-	-	-9,0	-19,9	-22,5	
2	Szepletowo	śr.	-4,3	-4,1	-0,6	7,1	12,7	16,5	17,7	16,8	12,8	7,7	2,3	-1,5	6,9
		max.	7,2	10,3	16,6	-	30,6	32,0	34,3	34,3	30,5	25,0	14,8	14,1	
		min.	-	-31,2	-23,3	-	-4,1	0,8	5,4	2,2	-2,1	-9,3	-18,0	-22,3	

Ponadto:

- przejście średniej dekadowej temperatury przez progi termiczne w Siemiatyczach przypada dla 0°C (okres gospodarczy) na 18.III, dla 5°C (okres wegetacyjny) na 6.IV, dla 15°C na 27.V i na 8.IX, dla 5°C jesieni na 5.XI i przejście przez 0° na 5.XII,
- okres wegetacyjny trwa średnio w Szepletowie 205 dni i rozpoczyna się 6 kwietnia, a kończy się 27 października, w Siemiatyczach trwa od 4 kwietnia do 28 października, tj. 208 dni,
- początek robót polowych przypada na pierwsze dni kwietnia a koniec na I dekadę listopada,
- okres bezprzymrozkowy wynosi średnio ca 160 dni,
- pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio od 70 do 80 dni.

1.7.2. Opady atmosferyczne.

Średni roczny rozkład opadów atmosferycznych, sumy maksymalne i minimalne oraz wskaźnik opadowy okresu wegetacyjnego przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 7

L p.	Stacja meteorol.	Rodzaj obser.	miesiące												Średnia roczna	Wskaźnik % v-x
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Drohiczyn	śr.	31	34	29	34	50	74	78	70	40	34	41	38	553	62,6
		max.	47	60	84	70	156	138	189	129	105	84	76	87	733	
		min.	10	11	7	8	14	23	3	10	6	1	10	17	353	
2.	Siemiatycze	śr.	28	31	26	32	49	74	84	73	48	84	42	37	558	64,9
		max.	52	55	57	60	154	117	224	141	125	89	72	73	764	
		min.	9	9	5	10	14	38	11	10	3	2	14	16	342	
3.	Szepletowo	śr.	28	29	24	36	50	63	67	78	45	38	42	41	541	63,0

Ponadto:

- średnia roczna częstotliwość burz (1953-1967) wynosiła: Szepietowo 14,2, Siemiatycze 13,3,
- częstotliwość burz gradowych jest niewielka – 2-3 burze,
- średnia roczna wilgotność względna powietrza utrzymuje się w granicach od 80-81%. Jest to obszar o najmniejszej wilgotności w skali województwa,
- średnie roczne zachmurzenie (1953-1967) w granicy 6,4 pokrycia nieba. Liczba dni pogodnych w Siemiatyczach 51,2 a w Szepietowie 39,8. Natomiast liczba dni pochmurnych w Siemiatyczach 140,7 a w Szepietowie 138,6.
- średnia suma godzin usłonecznienia (1953-1967) w miesiącach VI-VII w Szepietowie wynosiła 699,3, co stanowi 42,6% do całego roku.

1.7.3. Dynamika powietrza atmosferycznego.

Rozkład średniej częstotliwości wiatrów i prędkości w m/sek na poszczególne kierunki oraz częstotliwości cisz za okres obserwacji 1953-1967 ilustruje poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 8

Stacja meteorol.	% Vm/sek	Kierunki								Cisza w %
		N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Siemiatycze	%	8,6	1,9	13,6	11,3	11,1	13,3	18,6	14,5	8,8
	V	1,9	2,2	2,7	2,5	2,5	2,7	3,0	2,4	
Szepietowo	%	13,1	5,6	7,8	12,7	12,8	13,9	22,5	11,7	4,0
	V	2,9	2,4	2,4	3,1	3,1	3,3	4,1	3,6	

Częstotliwość wiatrów z kierunków zachodnich (NW, W, SW) w Siemiatyczach osiąga 46,3%, w Szepietowie 48,1%, a wiatrów wschodnich (NE, E, SE) w Siemiatyczach 33,9%, a w Szepietowie 26,1%.

Reasumując należy podkreślić, że warunki klimatyczne są elementem sprzyjającym w rozwoju gospodarczym gminy miejskiej Brańska.

1.8. Zagrożenia i degradacja środowiska.

Obszar gminy miejskiej Brańska charakteryzuje się stosunkowo niewielkim stopniem przekształcenia środowiska przyrodniczego. Źródła powstawania zagrożeń i konfliktów ze środowiskiem przyrodniczym wynikają głównie z:

- rozwoju i funkcjonowania miasta Brańska,
- sposobów składowania i utylizacji odpadów stałych i płynnych,
- intensyfikacji rolnictwa – nawożenie i chemiczna ochrona roślin,
- wadliwego funkcjonowania wykonanych melioracji,
- eksploatacji surowców mineralnych,
- natężenia ruchu i transportu komunikacyjnego.

1.8.1. Zagrożenia wód powierzchniowych.

Wody powierzchniowe zostały szczegółowo omówione w pkt. 1.4.1. niniejszego tekstu. Potencjalne zagrożenie zarówno dla wód powierzchniowych jak i gruntowych może stanowić brak pełnego skanalizowania terenów zainwestowania miasta. Na stan czystości wód może także negatywnie wpływać działalność związana z produkcją rolną, a zwłaszcza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków chemicznej ochrony roślin.

1.8.2. Zagrożenia powietrza atmosferycznego.

Gmina miejska Brańska charakteryzuje się stosunkowo czystym powietrzem atmosferycznym.

Głównym źródłem zanieczyszczenia atmosferycznego w Brańsku są kotłownie lokalne i paleniska indywidualne oraz transport.

W strukturze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego dominują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych, głównie węgla kamiennego, koksu i drewna.

Szacunkowe wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z procesów energetycznych w gminie miejskiej Brańska i gmin najbliższej położonych gminy Rudka (wg. obliczeń W.I.O.Ś. w Białymstoku) przedstawiają się jak niżej.

Tabela 9

Gmina	Wielkość emisji zanieczyszczeń w Ug/rok				% udział SO ₂ i pyłu w gminie w stosunku do całego województwa	
	SO ₂	NO ₂	CO	pył	SO ₂	pył
1	2	3	4	5	6	7
Brańsk	23,3	15,3	99,83	33,7	0,162	0,429
Poświętne	5,1	3,2	20,4	8,6	0,035	0,109
Grodzisk	6,0	2,4	18,4	9,5	0,042	0,121
Bielsk Podlaski	463,8	276,4	1155/6	379,9	3,215	4,835

Gmina miejska Brańska pod względem emisji pyłu znajduje się na 20 miejscu w byłym województwie białostockim a pod względem emisji dwutlenku siarki na 21 miejscu.

Z uwagi na tendencje wzrostowe natężenia ruchu kołowego na terenie gminy należy liczyć się także ze skażeniami pochodzenia komunikacyjnego, zwłaszcza wzdłuż drogi krajowej nr 689 Bielsk Podlaski-Brańsk-Wysokie Mazowieckie oraz drogi wojewódzkiej nr 681 Łapy-Topczewo-Brańsk-Ciechanowiec.

Aktualnie zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu i ołowiu wzdłuż tras komunikacji kołowej są znikome i nie stwarzają zagrożenia dla środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi, przy czym należy podkreślić, że pewną uciążliwość stwarza przebieg drogi krajowej na odcinku zainwestowania miejskiego.

Ogólnie rzecz biorąc zanieczyszczenia na terenie gminy miejskiej Brańska są o wiele niższe od wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu.

Listę substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania zawiera załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 355).

Jednocześnie nadmienia się, że ocena sytuacji radiologicznej w oparciu o wyniki pomiarów skażeń dokonanych przez specjalistyczne jednostki nie wykazała żadnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

1.8.3. Zagrożenia hałasem i wibracjami oraz elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

- a) Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zostały określone w tabeli 1 i 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska,

Zasobów Naturalnych Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. (Dz. Ust. Nr 66, poz. 436).

Główne źródło hałasu stanowi zazwyczaj przemysł i komunikacja. Zagrożenia tego rodzaju hałasem na terenie gminy praktycznie są znikome. Pewne lokalne uciążliwości w tym zakresie mogą wynikać z funkcjonowania mleczarni w Brańsku oraz istniejących drobnych zakładów produkcyjnych oraz usługowych działających na podstawie wpisu do ewidencji zakładów prowadzących działalność gospodarczą. W takich przypadkach należy przestrzegać zasadę, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenie nie mogą wykraczać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

Wzrastające natężenie ruchu kołowego powoduje także przyrost poziomów hałasu komunikacyjnego. Dlatego też w celu ograniczenia ewentualnych uciążliwości wynikających z nadmiernego hałasu komunikacyjnego należy dążyć do ich minimalizowania głównie poprzez rozwiązania techniczne, zwłaszcza w miejscach ich szczególnej uciążliwości dla otoczenia.

- b) Aktualnie na obszarze gminy miejskiej Brańska nie występują urządzenia wytwarzające elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące szkodliwe dla ludzi i środowiska.

Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN i NN linii napowietrznych.

Szczegółowe zasady ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalne poziomy promieniowania, jakie mogą występować w środowisku oraz wymagania obowiązujące przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania określa rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 11 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 676).

Nadmienia się, iż w rozwoju sieci elektroenergetycznej województwa przez teren gminy Wyszki projektowany jest przebieg linii WN 110 kV.

1.8.4. Zagrożenia powierzchni ziemi i innych elementów środowiska przyrodniczego.

- a) Zagrożenia spowodowane eksploatacją surowców mineralnych.

Powierzchniowa degradacja i dewastacja terenów, a zwłaszcza rzeźby terenu związana jest głównie z eksploatacją surowców mineralnych.

Wielkość i zakres eksploatacji surowców mineralnych szczegółowo omówiono w pkt. 1.3.2. niniejszego tekstu.

Ponadto w zależności od głębokości eksploatacji surowców oraz sposobów ich wydobywania (np. sprzętem mechanicznym) istnieje możliwość zakłócenia układu wód wglębnych oraz ich chemicznego zanieczyszczenia (smary, oleje itp.)

- b) Zagrożenia odpadami.

Jednym z poważnych zagrożeń i degradacji środowiska są odpady komunalne i przemysłowe. Odpady, a w szczególności te, które nie są odpowiednio składowane (utyliczowane) na wysypisku wywierają negatywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego, głównie w formie skażenia wody, gleby, powietrza, niszczenia walorów krajobrazowych łącznie z wyłączeniem określonych terenów rolnych lub leśnych.

Odpady stałe składowane są na wysypisku gminnym o pow. 2,9 ha położonym na gruntach miasta Brańska. Wysypisko to z wyodrębnioną częścią o funkcji mogilnika eksploatowane jest od 1991 r., ilość odpadów – 2,5 tys. m³/rok, dotychczasowe wykorzystanie ca 20%. Wymaga modernizacji.

Zagrożenia odpadami wynikają także z faktu, że na przedmiotowe wysypiska trafiają różne substancje niebezpieczne codziennego użytku np. leki, środki owadobójcze, baterie, lampy rtęciowe, rozpuszczalniki, smary itp.

Celem uniknięcia takich zagrożeń niezbędny jest rozdzielczy system gromadzenia odpadów. Trudności w znalezieniu odpowiednich miejsc pod wysypiska, wysoki koszt ich urządzania, a także sposób składowania i utylizacji tych nieczystości stanowi realne przesłanki do pogarszania stanu środowiska.

Dlatego też należy organizować składowiska przejściowe z pełną segregacją odpadów tj. ustawianie kontenerów w miejscach wytwarzania odpadów z docelowym ich wywożeniem na wysypisko gminne, a także do zakładów bezpiecznego przetwarzania.

Brak objęcia kanalizacją sanitarną wszystkich terenów zainwestowania miejskiego, jak i stosunkowo niepełne oczyszczanie ścieków w funkcjonującej oczyszczalni komunalnej w Brańsku może powodować zanieczyszczenia zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

- c) W okresie wiosennym duże zagrożenie stanowi wypalanie traw, głównie w dolinach rzecznych i na poboczach dróg. Powoduje to wyginięcie wielu gatunków roślin i zwierząt oraz grozi powstawaniem pożarów, szczególnie lasów a nawet i obiektów budowlanych.

1.9. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

1.9.1. Podstawowa struktura funkcjonalno-przyrodnicza gminy.

W strukturze obszaru gminy istotną rolę odgrywają jej przyrodnicze struktury funkcjonalno-przestrzenne tworzące tzw. system ekologiczny gminy.

Do głównych obszarów (struktur) systemu ekologicznego gminy miejskiej Brańska należą:

a) doliny rzek, a w tym:

- dolina rzeki Nurzec jako element wieloprzestrzenny tworzący układ powiązań przyrodniczych o znaczeniu regionalnym i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej, gospodarczej i rekreacyjnej,
- doliny rzek mniejszych cieków wodnych jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego gminy o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie w/w elementów została przedstawiona w pkt. 1.4.1. niniejszego tekstu.

b) kompleksy leśne

Wszystkie kompleksy leśne jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego województwa o znaczeniu lokalnym gminy i funkcjach ekologicznych, gospodarczych i krajobrazowych. W większości lasy te w powiązaniu z ciągami ekologicznymi ekosystemu dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu.

Szczegółowa charakterystyka i znaczenie tych elementów została zawarta w pkt. 1.6. niniejszych uwarunkowań.

- c) Elementami wspomagającymi i współdziałającymi w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego gminy są tereny otwarte o charakterze rolno-osadniczym, głównie tereny upraw polowych i zieleni towarzyszącej zabudowie miasta Brańska,
- d) Podstawowym warunkiem rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzennego gminy jest zachowanie walorów i funkcjonalności w/w struktur przyrodniczych.
W związku z powyższym obszary systemu ekologicznego (strefy ekologicznej) gminy podlegać powinny ochronie przed zainwestowaniem i degradacją, głównie sanitarną.
- e) Wszystkie pozostałe obszary tj. poza obszarami systemu przyrodniczego (terenami otwartymi) posiadają warunki abiotyczne do rozwoju różnych form osadnictwa i zabudowy. Przy czym podkreśla się, że są to zarazem obszary o podstawowych wartościach rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzające odpowiednie warunki do rozwoju określonych form gospodarki żywnościowej.

1.9.2. Główne wnioski do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

- 1) Utrzymanie wartości i walorów terenów aktywnych biologicznie tworzących system ekologiczny w strukturze przestrzennej obszaru gminy.
- 2) Zachowanie naturalności i ciągłości terenów systemu ekologicznego jako warunku niekolizyjnego ich funkcjonowania z rozwojem zainwestowania gminy.
- 3) Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności ujęć wód komunalnych oraz wód rzeki Nurca i innych mniejszych cieków przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i nadmierną eksploatacją – stosownie do ustalonych klas czystości i nienaruszalności przepływów biologicznych.
Przy czym wnioskuje się także o potrzebę:
 - rozbudowa systemu kanalizacji w mieście,
 - poprawy dyspozycyjności wód w elementarnych zlewniach obszaru gminy,
 - regulacja i renowacja koryta rzeki Nurzec,
 - budowa zbiornika wodnego, który poza retencjonowaniem wody pełniłby funkcje zabezpieczania przed powodzią oraz funkcje rekreacyjne.
- 4) Ochrona zabudowy mieszkaniowej (zdrowia ludzi) i walorów przyrodniczych przed negatywnym wpływem różnego rodzaju zanieczyszczeń atmosferycznych - stosownie do obowiązujących norm państwowych.
- 5) Niwelacja zagrożeń hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym głównie w obszarach stałego zamieszkania ludzi i obszarach rekreacji.
- 6) Ochrona i racjonalne gospodarowanie rolniczą przestrzenią produkcyjną, a w tym ochrona przed:
 - zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
 - nieuzasadnionym przeznaczaniem wartościowych gruntów na cele inne niż rolnicze,
 - negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.

2. Funkcje miasta, środowisko kulturowe.

2.1. Funkcje miasta.

W układzie osadniczym województwa podlaskiego miasto Brańsk jest lokalnym ośrodkiem rozwoju z siedzibą gminy miejskiej.

Podstawowymi funkcjami miasta są usługi ponadlokalne z zakresu zdrowia i opieki socjalnej oraz lokalne z zakresu:

- administracji samorządowej, gospodarczej i kościelnej,
- kultury,
- obsługi finansowej i handlu.

Uzupełniającymi funkcjami są:

- rolnictwo i jego obsługa,
- mieszkalnictwo ludności nierolniczej,
- obsługa komunikacji.

2.2. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*

2.2.1. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

a) *urbanistyka, architektura i budownictwo, cmentarze:*

<i>Lp.</i>	<i>Określenie obiektu</i>	<i>Ulica</i>	<i>Datowanie obiektu</i>	<i>Numer rejestru (ewid) (N)</i>
1	<i>układ przestrzenny</i>		<i>1493-XVIIIw.</i>	<i>457 z 17.12.1979</i>
2	<i>kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP</i>	<i>Kościelna</i>	<i>1859-1862</i>	<i>680 z 9.12.1987</i>
3	<i>dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP</i>	<i>Kościelna</i>	<i>2 poł. XIX</i>	<i>681 z 9.12.1987</i>
4	<i>cerkiew prawosławna filialna p.w. Szymona Słupnika</i>	<i>Piłsudskiego</i>	<i>XIX/XX</i>	<i>673 z 30.12.1987</i>
5	<i>kapliczka przydrożna</i>	<i>Binduga</i>	<i>poł. XIX</i>	<i>535 z 29.12.1983</i>
6	<i>cmentarz ekumeniczny prawosławny parafii prawosławnej w Maleszach</i>		<i>1803</i>	<i>A-79 z 12.10.1993</i>
7	<i>cmentarz parafii rzymsko-katolickiej</i>		<i>XIII-do 1803</i>	<i>A-75 z 27.10.1993</i>
8	<i>cmentarz żydowski</i>		<i>1820</i>	<i>A-76 z 20.10.1993</i>
9	<i>budynek mieszkalny (d. plebania)</i>	<i>Piłsudskiego nr 3</i>	<i>ok. 1900</i>	<i>675 z 22.12.1987</i>
10	<i>zespół tradycyjnego budownictwa drewnianego, w skład którego wchodzi: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, stodoła</i>	<i>Piłsudskiego nr 15</i>	<i>poł. XIX</i>	<i>391 z 14.02.1977</i>

*Uchwała Nr XVI/113/12. Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

b) zabytki archeologiczne:

- Brańsk, st. 1, grodzisko wczesnośredniowieczne Nr rej. C-8, dec. z dn. 30.03.1967r.
l.dz. 670-1/3/67.

2.2.2. Inne zabytki włączone do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

a) architektura i budownictwo, cmentarze:

Lp.	Określenie obiektu	Ulica	Datowanie obiektu
1	2	3	4
1	kaplica cmentarna p.w.św. Scholastyki		1902
2	kapliczka przydrożna	Boćkowska	XIX, 1961, 1993
3	cmentarz katolicki		1852
4	cmentarz prawosławny pounicki, ob. przycerkiewny		XIII do 1803
5	chałupa	Binduga nr 92/Polna 2	k. XIX
6	budynek mieszkalny	Polna nr 1/2	2 poł. XIX
7	budynek mieszkalny nr 9	Binduga nr 9	ok. 1910, 1971
8	budynek mieszkalny nr 10	Binduga nr 10	1944, rozbud. 1973
9	budynek mieszkalny nr 15	Binduga nr 15	1933, remont 1967-1974
10	budynek mieszkalny nr 20	Binduga nr 20	XIX/XX, remont 1962-1963
11	budynek mieszkalny nr 22	Binduga nr 22	1945, remont 1972
12	budynek mieszkalny nr 24	Binduga nr 24	l.30. XX; l.60. XX
13	budynek mieszkalny nr 25	Binduga nr 25	l.30. XX
14	budynek mieszkalny nr 31	Binduga nr 31	1945-1946, rozbud. l.60. XX
15	budynek mieszkalny nr 34	Binduga nr 34	1944
16	budynek mieszkalny nr 36	Binduga nr 36	1946
17	budynek mieszkalny nr 38	Binduga nr 38	l.20. XX
18	budynek mieszkalny nr 39	Binduga nr 39	1946, remont l. 70. XX
19	budynek mieszkalny nr 40	Binduga nr 40	2 poł. XIX, 1931, 1968
20	budynek mieszkalny nr 52	Binduga nr 52	XIX/XX
21	budynek mieszkalny i stodoła (pod jednym dachem)	Binduga nr 60	poł. XIX, remont 1971
22	budynek mieszkalny nr 63	Binduga nr 63	2 poł. XIX, remont 1962
23	budynek mieszkalny nr 67	Binduga nr 67	2 poł. XIX, l.50. XX
24	budynek mieszkalny nr 71	Binduga nr 71	1932, remont 1973
25	budynek mieszkalny nr 72	Binduga nr 72	k. XIX
26	budynek mieszkalny nr 73	Binduga nr 73	1941
27	budynek mieszkalny nr 78	Binduga nr 78	k. XIX, remont 1953
28	budynek mieszkalny nr 79	Binduga nr 79	k. XIX
29	budynek mieszkalny nr 80	Binduga nr 80	1918, przebud. 1963
30	budynek mieszkalny nr 86	Binduga nr 86	1918, przebud. 1962-1966
31	budynek mieszkalny nr 2	Boćkowska nr 2	1902
32	budynek mieszkalny nr 34	Boćkowska nr 34	1932, remont 1952
33	budynek mieszkalny nr 46	Boćkowska nr 46	2 poł. XIX, remont 1956
34	budynek mieszkalny nr 74	Boćkowska nr 74	XIX/XX
35	dom nr 18, ob. częściowo nieużytkowany i sklep	Jana Pawła II nr 18	1928

1	2	3	4
36	dom mieszkalny (kamienica)	Jana Pawła II nr 19	1928-1930
37	budynek mieszkalny nr 13	Kościelna nr 13	1947
38	budynek mieszkalny nr 15	Kościelna nr 15	ok. 1920
39	budynek mieszkalny nr 18	Kościuszki nr 18	1932
40	budynek mieszkalny nr 22	Kościuszki nr 22	l.20.XX
41	budynek mieszkalny nr 37	Kościuszki nr 37	pocz. XX, remont 1974
42	budynek mieszkalny nr 39	Kościuszki nr 39	pocz. XX
43	budynek mieszkalny nr 15	Mickiewicza nr 15	1927, remont l.70.XX
44	budynek mieszkalny nr 30	Mickiewicza nr 30	XIX/XX, remont l.60
45	budynek mieszkalny nr 39	Mickiewicza nr 39	1945
46	budynek mieszkalny nr 41	Mickiewicza nr 41	XIX/XX
47	budynek mieszkalny nr 46	Mickiewicza nr 46	2 poł. XIX
48	chałupa nr 5	Piłsudskiego nr 5	XIX/XX
49	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 5	Piłsudskiego nr 5	k. XIX
50	stodoła w zagrodzie nr 5	Piłsudskiego nr 5	k. XIX
51	budynek mieszkalny nr 7	Piłsudskiego nr 7	ok. 1850
52	chałupa nr 23	Piłsudskiego nr 23	ok. 1900
53	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 23	Piłsudskiego nr 23	ok. 1900
54	budynek mieszkalny nr 28	Piłsudskiego nr 28	pocz. XX
55	chałupa nr 39	Piłsudskiego nr 39	XIX
56	stajnia nr 40	Piłsudskiego nr 40	ok. 1900
57	stodoła nr 40	Piłsudskiego nr 40	ok. 1900
58	chałupa nr 22	Poniatowskiego nr 22	1948
59	chałupa nr 24	Poniatowskiego nr 24	1917, remont 1960
60	budynek mieszkalny nr 68	Sienkiewicza nr 68	1949, remont 1972-1973

b) zabytki archeologiczne (stanowiska archeologiczne):

Lp.	Numer obszaru	Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze
1	2	3	4
1	45-83	2	2
2	45-83	3	3
3	45-83	4	4
4	45-83	5	5
5	45-83	6	6
6	45-83	7	7
7	45-83	8	8
8	45-83	9	9
9	45-83	10	10
10	45-83	11	11
11	45-83	12	12
12	45-83	13	13
13	45-83	14	14
14	45-83	15	15
15	45-83	16	16

1	2	3	4
16	45-83	17	17
17	45-83	18	28
18	45-83	19	18
19	45-83	20	29
20	45-84	22	1
21	45-84	24	2
22	45-84	26	59
23	45-84	27	60
24	45-84	28	61
25	45-84	29	62
26	45-84	30	63
27	45-84	31	64
28	45-84	32	65
29	45-84	33	68

3. Sfera społeczna – warunki życia ludności.

3.1. Ludność, zasoby pracy i ich wykorzystanie.

3.1.1. Ogólne tendencje demograficzne.

Na terenie miasta w 2000 r. zamieszkiwało łącznie 3773 osoby, w tym 1865 mężczyzn i 1908 kobiet, które stanowiły 50,4% ogółu mieszkańców.

W ciągu ostatniego 55-lecia liczba ludności miasta wzrosła o 1231 osób, tj. o 48,5% w stosunku do roku 1946. Ludnościowy rozwój miasta w tym okresie wyglądał następująco:

- 1946** – 2542 osoby
 - 1950** – 2553 osoby
 - 1960** – 2951 osób
 - 1970** – 2932 osoby
 - 1978** – 2971 osób
 - 1988** – 3420 osób, (3592*)
 - 1990** – 3492 osoby, (3660*)
 - 1991** – 3519 osób, (3712*)
 - 1992** – 3601 osób, (3789*)
 - 1993** – 3658 osób, (3860*)
 - 1994** – 3727 osób, (3912*)
 - 1995** – 3752 osoby, (3929*)
 - 1996** – 3764 osoby, (3954*)
 - 1997** – 3757 osób, (3979*)
 - 1998** – 3752 osoby, (3968*)
 - 1999** – 3776 osób, (3984*)
 - 2000** – 3773 osoby, (3991*)
- *dane Urzędu Gminy.

Od roku 1994 obserwuje się wyraźne przyhamowanie rozwoju ludnościowego miasta. W ostatnim pięcioleciu ludność wzrosła tylko o 49 osób z tym, że w roku 1997 i 1998 nastąpił spadek liczby ludności w stosunku do lat poprzednich.

Na wzrost lub spadek zaludnienia miasta składały się dwa zasadnicze czynniki, tj. przyrost naturalny oraz saldo migracji stałej.

Dotychczasowe tendencje w tym okresie ilustrują poniższe dane:

Ruch naturalny w latach 1975-1999

Tabela 10

Lp.	Wyszczególnienie	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
		w liczbach naturalnych			na 1000 mieszkańców		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	m. Brańsk 1975 r.	68	16	52	23,1	5,4	17,7
2.	m. Brańsk 1985 r.	77	38	39	23,6	11,7	12,0
3.	m. Brańsk 1999 r.	57	37	20	14,9	9,7	5,2

Źródło: Roczniki Statystyczne U. S. Białystok

Na obszarze miasta przyrost naturalny w ostatnich latach maleje. W roku 1999 wynosił 5,2‰, podczas gdy w powiecie bielskim był ujemny -3,8‰, a w woj. podlaskim wynosił 0,0‰.

Migracje ludności w latach 1975-1999

Tabela 11

Lp.	Wyszczególnienie	Napływ	Odływ	Saldo	Napływ	Odływ	Saldo
		w liczbach bezwzględnych			na 1000 ludności		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	m. Brańsk 1975 r.	47	95	-48	15,9	32,1	-16,2
2.	m. Brańsk 1985 r.	74	62	12	23,1	19,4	3,7
3.	m. Brańsk 1999 r.	299	652	-353	79,2	172,7	-93,5

Źródło: Roczniki Statystyczne U. S. Białystok

Dotychczasowe trendy migracyjne za wyjątkiem lat osiemdziesiątych charakteryzowały się ujemnym saldem odpływu ludności z miasta.

Ujemnego salda migracji nie zrównoważył w roku 1999 dodatni przyrost naturalny. W tym samym czasie w powiecie bielskim saldo migracji stałej na terenach miejskich było również ujemne - 81 osób, zaś w miastach woj. podlaskiego dodatnie (1774 osoby).

3.1.2. Struktura płci ludności.

W latach 1946-1999 struktura płci w Brańsku kształtowała się następująco:

Tabela 12

Lata	Razem	Mężczyźni		Kobiety		Kobiety na 100 M
		Ogółem	%	Ogółem	%	
1	2	3	4	5	6	7
1946	2542	1160	45,6	1382	54,4	119
1950	2553	1166	45,7	1387	54,3	119
1960	2951	1367	46,3	1584	53,7	116
1970	2932	1389	47,4	1543	52,6	111
1978	2971	1431	47,8	1540	52,2	108
1988	3420	1695	49,6	1725	50,4	102
1998	3752	1866	49,7	1886	50,3	101
1999	3776	1873	49,6	1903	50,4	102
1946-1999	1234	713	+4,0	521	-4,0	-17

Źródło: Spisy Powszechne i Roczniki Statystyczne U.S. Białystok.

W 1999 r. udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców wynosił 50,4%, wobec 52,1% w miastach woj. podlaskiego i 51,7% w miastach powiatu bielskiego.

Na przestrzeni lat od roku 1950 obserwuje się stały spadek udziału kobiet, najniższy był w roku 1998.

3.1.3. Struktura wieku ludności.

Struktura ludności według wieku na przestrzeni lat 1970-1999 przedstawiała się następująco:

Tabela 13

Wiek	1970 r.	1978 r.	1988 r.	1999 r.
1	2	3	4	5
Ludność ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Wiek przedprodukcyjny	35,1	30,2	32,8	30,1
Wiek produkcyjny	49,4	51,9	49,6	53,9
Wiek poprodukcyjny	15,5	17,9	17,6	16,0

Zródła: Spisy Powszechne US Białystok, obliczenia własne.

Na przestrzeni ostatnich 30 lat występowały nieznaczne wahania w strukturze wiekowej ludności miasta Brańska. Ogólnie biorąc nastąpił spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost ludności w wieku produkcyjnym.

Odsetek ludzi starszych na przestrzenie tych lat jest zbliżony do roku 1970.

3.1.4. Pracujący.

W 1999 r. liczba czynnych zawodowo wynosiła 1614 osób, tj. 42,7% ogółu ludności miasta, z tego 516 osób pracowało poza rolnictwem. Z danych Spisów Powszechnych wynika, iż odsetek czynnych zawodowo od roku 1970 obniżył się o 9,4%. I tak w roku 1970 wynosił 52,1%, w 1978 – 53,3%, w 1988 – 48,2%, a w 1999 – 42,7%.

Struktura pracujących według sekcji EKD (bez rolnictwa indywidualnego) w latach 1995-1999 przedstawiała się następująco:

Tabela 14

Sekcje EKD	Lata				
	1995	1996	1997	1998	1999
1	2	3	4	5	6
Ogółem					
w tym:	566	534	582	565	516
- przemysł i budownictwo	202	156	150	149	110
- handel i naprawy	77	97	114	114	114
- transport, łączność, składowanie	26	23	13	12	13
- administracja i obrona narodowa	55	57	88	78	78
- edukacja	58	60	60	56	56
- ochrona zdrowia i opieka socjalna	91	99	100	98	98
- inne	57	42	57	58	47

Zródło: Roczniki statystyczne U.S. Białystok.

3.1.5. Problem bezrobocia.

Wprowadzenie mechanizmów gospodarki rynkowej zmieniło sytuację na rynku zatrudnienia ograniczając radykalnie owe zatrudnienie.

W wyniku powyższego od 1990 r. obserwuje się spadek bezrobocia.

Bezrobocie w mieście od roku 1993 kształtowało się następująco:

1993 r. – 253 osoby w tym 120 kobiet

1994 r. – 267 osób w tym 120 kobiet

1995 r. – 259 osób w tym 133 kobiety

1996 r. – 215 osób w tym 111 kobiet

1997 r. – 127 osób w tym 67 kobiet

1998 r. – 152 osoby w tym 103 kobiety

1999 r. – 183 osoby w tym 101 kobiet

Spadek bezrobocia w roku 1997 był wynikiem zmiany przepisów o statusie bezrobotnego.

Liczba i struktura bezrobotnych w 1999 r. kształtowała się następująco:

Tabela 15

Wyszczególnienie	Osoby	%
1	2	3
O g ó ł e m	183	100,0
w tym:		
- kobiety	101	55,2
- absolwenci	14	7,7
- zwolnieni z przyczyn likwidacji zakładu pracy	16	8,7
- z prawem do zasiłku	25	13,7
- w wieku 18 – 24 lata	148	80,9
- pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	72	39,3

Źródło: Roczniki statystyczny U.S. Białystok.

Bezrobotnymi to przede wszystkim ludzie młodzi (80,9%), a z pośród zarejestrowanych bezrobotnych aż 39,3% pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy.

3.1.6. Charakterystyka ludności rolniczej (gospodarstwa indywidualne).

3.1.6.1. Pracujący.

Niektóre dane demograficzne ludności w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (łącznie z działkami rolnymi) w Brańsku w 1996 r. według Powszechnego Spisu Rolnego na tle ludności miejskiej byłego województwa białostockiego kształtowały się następująco (brak danych dla woj. podlaskiego):

Tabela 16

Wyszczególnienie	Byłe województwo (miasta)	Miasto Brańsk
1	2	3
1. Ludność ogółem	446330	3764
w tym : mężczyźni	213418	1872
kobiety	232912	1892
2. Ludność zamieszkała w gospodarstwach domowych z uż. gospodarstwa rolnego /działki rolnej/	36087	1675
w tym: mężczyźni	17943	848
kobiety	18144	827
3. Pracujący /pow. 15 lat życia/ w gosp. domowych z uż. gosp. rolnego /działki rolnej/	19668	952
w tym:		
w swoim gospodarstwie rolnym	9907	651
poza swoim gosp. rolnym	9761	301
4. Bezrobotni w gosp. domowych z uż. gosp. rolnego (dz. rolnej)	743	21
5. Bierni zawodowo w gosp. domowych z uż. gospodarstwa rolnego	15676	702
w tym: 0 – 14 lat	8658	456
powyżej 15 lat	7018	246
6. Pełnozatrudnieni w ind. gosp. rolnych tj. w gosp. pow. 1 ha	5145	491
w tym: mężczyźni	3034	296
kobiety	2111	195

Źródło: Powszechny Spis Rolny U.S., Białystok 1997 r.

Z przedstawionych wyżej danych wynika, iż ludność zamieszkała w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego w liczbie 1675 osób stanowi 44,5% ludności gminy. W miastach byłego województwa białostockiego ludność rolnicza stanowiła tylko 8,1%. Aktywność zawodowa ludności rolniczej (licząc z bezrobotnymi, którzy są gotowi do podjęcia pracy) wynosiła w Brańsku 58,1%, z tego aktywność zawodowa w swoich gospodarstwach rolnych wynosiła 40,1%. Odpowiednie wskaźniki w miastach byłego województwa wynosiły 56,6% i 29,5%.

3.1.6.2. Wykształcenie ludności rolniczej.

Ludność w wieku 15 i więcej zamieszkała w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) według poziomu wykształcenia w 1996 r. w Brańsku na tle byłego województwa białostockiego kształtowała się następująco:

Tabela 17

Obszar	Ludność rolnicza ogółem	Wykształcenie						
		wyższe	policealne	śred-nie zawo-dowe	śred-nie ogólne	zasa-dnicze zawo-dowe	podsta-wowe	podsta-wowe nieukoń-czone
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Byłe województwo białostockie	179854	4309	2591	23960	6857	34613	78474	29050
%	100,0	2,4	1,5	13,3	3,8	19,2	43,6	16,2
w tym:								
- mężczyźni	91668	1969	579	12245	2038	22813	41025	10999
%	100,0	2,1	0,6	13,4	2,2	24,9	44,8	12,0
- kobiety	88186	2340	2012	11715	4819	11800	37449	18051
%	100,0	2,6	2,3	13,3	5,5	13,4	42,5	20,4

m. Brańsk	1237	27	32	253	42	300	439	144
%	100,0	2,2	2,6	20,4	3,4	24,3	35,5	11,6
w tym:								
- mężczyźni	619	9	4	111	12	207	218	58
%	100,0	1,5	0,6	17,9	1,9	33,5	35,2	9,4
- kobiety	618	18	28	142	30	93	221	86
%	100,0	2,9	4,5	23,0	4,9	15,0	35,8	13,9

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 r., US Białystok 1997 r.

Ludność rolnicza zamieszkująca miasto Brańsk jest stosunkowo lepiej wykształcona jak średnio ludność w byłym województwie białostockim. Wyższy jest odsetek ludności z wykształceniem policealnym, średnim i zasadniczym zawodowym. Mniej jest mieszkańców z niepełnym wykształceniem podstawowym. Kobiety w Brańsku posiadają lepsze wykształcenie aniżeli mężczyźni. Więcej jest kobiet z wykształceniem wyższym i średnim.

3.2. Warunki życia ludności.

3.2.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe.

3.2.1.1. Zasoby mieszkaniowe miasta na tle powiatu bielskiego.

Zasoby mieszkaniowe miasta na tle zasobów mieszkaniowych powiatu bielskiego i woj. podlaskiego oraz podstawowe wskaźniki mieszkaniowe w 1999 r. ilustrują następujące dane:

Tabela 18

Wyszczególnienie	Miasto Brańsk	Powiat bielski	Woj. podlaskie
1	2	3	4
Mieszkania	1218	22097	380,7 tys.
Izby	4910	82715	1415,3 tys.
Powierzchnia użytkowa mieszkań /m ² /	88185	1441098	11370,9 tys.
Przeciętne:			
- liczba mieszkań na 1000 M	322,6	347,2	311,3
- liczba izb w mieszkaniu	4,03	3,74	3,72
- liczba osób na mieszkanie	3,06	2,84	3,15
- liczba osób na izbę	0,76	0,76	0,85
- pow. uż. mieszk. w m ² /osobę	23,7	23,0	20,5
- pow. uż. mieszkania w m ²	72,4	65,2	64,6

Źródło: Woj. podlaskie w 2000 r., U.S. Białystok, 2000 r.

Na tle woj. podlaskiego i pow. bielskiego ilość zasobów mieszkaniowych w mieście w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przedstawiała się mniej korzystnie w stosunku do powiatu bielskiego i lepiej w stosunku do woj. podlaskiego. Wyższy jest także wskaźnik przeciętnej wielkości mieszkania wynoszący 72,4 m².

3.2.1.2. Zmiany zasobów mieszkaniowych w mieście w latach 1970-1999.

W okresie ostatnich 10 lat liczba mieszkań w Brańsku zwiększyła się o 207 mieszkań, izb o 1123 a powierzchni użytkowej o 25228 m².

Zmiany zasobów mieszkaniowych w mieście Brańsk w latach 1970-1999 ilustruje poniższe zestawienie:

Tabela 19

Lata	Mieszkania	Izby	Pow. użytkowa w m ²
1	2	3	4
1970	772	2320	38264
1978	828	2652	41904
1988	988	3663	60356
1990	1011	3787	62957
1991	1048	3968	66100
1992	1094	4166	70446
1993	1121	4325	74008
1994	1150	4457	76600
1995	1163	4536	78608
1996	1189	4706	82510
1997	1210	4827	86090
1998	1220	4892	87706
1999	1218	4910	88185
Zmiany 1970-1999	446	2590	49921

Źródło: Roczniki statystyczne, U.S. Białystok.

W porównaniu do roku 1970 stan zasobów mieszkaniowych wzrósł o 446 mieszkań, tj. 57,8% do stanu z roku 1970.

W roku 1999 w Brańsku było 104 mieszkań komunalnych o 291 izbach i pow. użytkowej 4283 m². Mieszkań spółdzielczych było 185, w tym własnościowych 101.

3.2.1.3. Zmiana warunków mieszkaniowych wynikająca z potencjału mieszkaniowego.

Zmiany w podstawowych wskaźnikach mieszkaniowych, świadczące o poprawie sytuacji mieszkaniowej ludności miasta ilustruje poniższa tabela.

Warunki mieszkaniowe w mieście Brańsk w latach 1970-1999.

Tabela 20

Wyszczególnienie	1970	1978	1988	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
-liczba mieszkań na 1000 M	263,3	278,7	288,9	289,5	297,8	303,8	306,5	308,6	310,0	316,6	322,1	325,2	322,6
-liczba izb w mieszkaniu	3,01	3,20	3,71	3,75	3,79	3,81	3,86	3,88	3,90	3,96	3,99	4,01	4,03
-pow. użytkowa mieszkania w m ² /osobę	13,1	14,3	17,9	18,2	19,0	19,8	20,5	20,8	21,2	22,2	23,2	23,7	23,7
-liczba osób w mieszkaniu	3,80	3,53	3,42	3,41	3,32	3,25	3,22	3,20	3,19	3,13	3,07	3,04	3,06
-liczba osób na izbę	1,26	1,10	0,92	0,91	0,88	0,85	0,84	0,83	0,82	0,79	0,77	0,76	0,76
-pow. uż. mieszkania w m ²	49,6	5,06	61,1	62,3	63,0	64,4	66,0	66,6	67,6	69,4	71,1	71,9	72,4

Źródło: Obliczenia własne na podstawie materiałów statystycznych.

Wraz z powiększaniem się zasobów mieszkaniowych poprawiały się również warunki mieszkaniowe ludności miasta.

Średnia wielkość mieszkania mierzona liczbą izb w miarę lat systematycznie rosła. W latach 1971-1999 przeciętne mieszkanie powiększyło się o 1,02 izby, tj. 33,9%. Równolegle do tego powiększyła się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań (46%).

Wzrost średniej wielkości mieszkań oznacza, iż w kolejnych okresach budowano coraz większe mieszkania.

Naturalna rotacja zasobów mieszkaniowych przy różniących się średnich wielkościach mieszkań w substancji starej i nowej spowodowała korzystną zmianę struktury zasobów pod względem liczby izb w mieszkaniu i powierzchni użytkowej. Szczególnie duże zmiany w tym zakresie zaznaczyły się w latach siedemdziesiątych, mniej w latach dziewięćdziesiątych.

3.2.1.4. Jakość mieszkań.

Wyposażenie mieszkań w instalacje stanowi jeden z podstawowych elementów wartości zasobów.

Pełny zestaw instalacji w mieszkaniu uważać można w obecnych czasach za stan normalny, jednakże nie są one jeszcze zupełnie powszechne w całym mieście. Sytuację w tym zakresie można prześledzić na podstawie spisów powszechnych. Z danych tych wynika, że w latach 1970-1988 nastąpił w Brańsku ogromny postęp, a lata późniejsze przyniosły następne osiągnięcia w tej mierze (aktualnych danych brak).

Tabela 21

Wyszczególnienie	Lata – % ogółu mieszkań wyposażonych instalacje		
	1970	1978	1988
1	2	3	4
wodociąg	6,3	27,5	62,4
ustęp splukiwany	5,4	20,8	52,3
łazienka	5,4	22,9	51,7
centralne ogrzewanie	3,1	12,7	41,1
ciepła woda	-	22,9	51,7

Źródło: Spisy Powszechne U.S. Białystok.

Rozmiary poprawy uwidacznia zwłaszcza porównanie wielkości przyrostu mieszkań wyposażonych w poszczególne instalacje z ogólnym przyrostem mieszkań, z którego wynika, że nie tylko nowobudowane mieszkania mają lepszy standard wyposażenia od mieszkań starszych, lecz że w okresie międzypisowym następowała szeroka modernizacja zasobów już istniejących.

Można również przypuszczać, iż lata dziewięćdziesiąte przyniosły dalszą poprawę wyposażenia mieszkań w instalacje, które były zakładane w nowo budujących się mieszkaniach.

Przeważająca część zasobów mieszkaniowych w mieście pochodzi z okresu powojennego. Mieszkania wybudowane sprzed 1945 r. stanowią tylko około 17%.

Mieszkania według okresu budowy

Tabela 22

Okres budowy	w liczbach bezwzględnych	w %
1	2	3
przed 1945 r.	212	17,4
1945 – 1960	282	23,2
1961 – 1970	124	10,2
1971 – 1978	117	9,6
1979 – 1988	156	21,0
po roku 1988	227	18,6
Ogółem	1218	100,0

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Spisów Powszechnych.

W budynkach wybudowanych po 1971 roku mieści się około 50% ogółu mieszkań w mieście.

Według Spisu Powszechnego z 1988 r. mieszkania o niepalnym materiale ścian stanowiły ponad 54% ogółu mieszkań w mieście. Zdecydowana większość budynków mieszkalnych ma pokrycia dachów w postaci dachówki, eternitu i blachy. Nieliczne budynki pokryte są papą lub innymi materiałami pokryciowymi.

3.2.1.5. Ruch budowlany.

Na terenie miasta Brańsk istnieje dość duży ruch budowlany w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

W latach 1990-1999 oddano do użytku 230 mieszkań.

Tabela 23

Lata	Mieszkania oddane do użytku			
	Przeciętna pow. uż. 1 mieszk. w m ²	Mieszkania	Izby	Pow. uż. w m ²
1990	105,7	11	62	1162
1991	109,8	38	185	3233
1992	104,8	47	201	4382
1993	129,2	28	162	3618
1994	113,2	30	135	2634
1995	154,3	13	79	2006
1996	150,2	26	170	3904
1997	170,5	21	121	3580
1998	161,6	10	65	1616
1999	119,2	6	34	715
Razem	116,7	230	1214	26851

Źródło: Roczniki statystyczne woj. białostockiego i podlaskiego.

Średniorocznie w Brańsku oddawano do użytku 23 mieszkania.

3.2.2. Urządzenia obsługi ludności.

3.2.2.1. Oświata i wychowanie.

Na terenie miasta funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 1) przedszkole mieszczące się przy ul. Rynek 6,
- 2) Zespół Szkół im. Armii Krajowej, przy ul. Armii Krajowej 7, w skład którego wchodzi:
 - a) Szkoła Podstawowa,
 - b) Gimnazjum,
 - c) Liceum Ogólnokształcące
 - d) Zasadnicza Szkoła Zawodowa (wielokierunkowa),

Przedszkole, Szkoła Podstawowa

Sytuacja w szkolnictwie podstawowym i placówkach wychowania przedszkolnego w latach 1988-2000 w mieście Brańsk przedstawia się następująco:

Tabela 24

Wyszczególnienie	1988/1989	1995/1996	1999/2000
1	2	3	4
1. Placówki wychowania przedszkolnego, w tym:	2	1	1
- przedszkola (placówki)	1	1	1
- oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej	6	-	-
- dzieci w placówkach	165	112	110
- nauczyciele	11	7	7
2. Szkoły podstawowe w tym - z klasami I - VIII	1	1	1
3. Uczniowie ogółem	533	604	521
4. Pomieszczenia do nauczania, w tym:	15	23	23
- izby lekcyjne		14	14
5. Oddziały szkolne	19	22	21
6. Nauczyciele	27	21	30
7. Liczba uczniów na pomieszczenie	35,5	26	22,6
8. Liczba uczniów na oddział	28	27	24,8
9. Absolwenci w poprzednim roku	61	88	72

Źródło: Roczniki Statystyczne woj. białostockiego 1989, 1995, 1998 oraz województwa podlaskiego 2000 US Białystok.

Zespół Szkół im. Armii Krajoweja) *Gimnazjum*

- oddziały – 6
- uczniowie – 153
- uczniowie w klasach – 21-31
- dzienny czas pracy – 8⁰⁰-15⁰⁰
- nauczyciele – 10, w tym pełnozatrudnionych - 7

b) *Liceum Ogólnokształcące*

- oddziały – 4
- uczniowie – 132
- uczniowie w klasach – 31-36
- dzienny czas pracy – 8⁰⁰-15⁰⁰
- nauczyciele – 8

c) *Zasadnicza Szkoła Zawodowa*

- oddziały – 4
- uczniowie – 117
- uczniowie w klasach – 30-36
- dzienny czas pracy – 8⁰⁰-15⁰⁰
- nauczyciele – 4

Zespół Szkół im. Armii Krajowej mieści się w budynku, którego część została wybudowana w 1957 r. – jest to tzw. „stara szkoła” wymagająca kapitalnego remontu, pozostała część budynku wzniesiona w 1989 jest w dobrym stanie technicznym.

Zespół Szkół posiada 30 pomieszczeń do nauki oraz bibliotekę z 16 500 woluminami, czytelnię, pracownię komputerową na 10 stanowisk i stołówkę.

Ponadto posiada bazę sportową w postaci sali gimnastycznej o wymiarach 16 x 8 m oraz boisko o nawierzchni trawiastej i asfaltowej.

Przy Zespole Szkół istnieje Uczniowski Klub Sportowy - UKS „Pionier”.

3.2.2.2. Kultura.

a) Miejski Ośrodek Kultury

Koordynatorem działalności kulturalnej w mieście jest Miejski Ośrodek Kultury w Brańsku przy ul. Rynek 19.

Jest on jednostką podległą Zarządowi Miejskiemu. Powierzchnia użytkowa lokalu przeznaczona na działalność merytoryczną wynosi 233 m². Jest to pomieszczenie użytkowane w innym obiekcie. Ponieważ Ośrodek Kultury nie posiada sali widowiskowej imprezy masowe organizowane są w plenerze w miejscu do tego typu imprez przystosowanym z zadaszoną sceną (w „Zamczysku”).

Placówka spełnia funkcję wychowawczo-kulturalną. Dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w nieodpłatnych zajęciach plastycznych, rozwijają zdolności teatralne. Młodzież nie zainteresowana pracą twórczą ma możliwość oglądania telewizji, grania w tenisa stołowego, bilard, play-station lub gry planszowe.

Miejski Ośrodek Kultury jest głównym organizatorem imprez kulturalnych skierowany na zaspokojenie potrzeb społeczeństwa lokalnego. Najważniejsze organizowane imprezy to:

- „Jasełka”
- „Karnawałowy bal maskowy”,
- „Powitanie wiosny” – obrzęd folklorystyczny topienia Marzanny,
- „Przeгляд pieśni wielkopostnej”,
- „Dzień Ziemi”,
- „Święto uchwalenia Konstytucji 3-Maja”,
- „Brańskie dni kultury”,
- „Dożynki”,
- „Święto pieczonego ziemniaka”,
- „Pożegnanie lata”,
- „Złote gody”,
- „11-listopada”,
- „Sylwester”

Ponadto organizowane są konkursy plastyczne, rozgrywki bilardowe i tenisowe, turnieje szachowe, konkursy recytatorskie, prezentacje miejscowych twórców amatorów (rzeźba w korzeniu), dyskoteki dla dzieci.

Przy Miejskim Ośrodku Kultury działa kawiarnia, prowadzona jest też działalność usługowa: wykonywanie szyldów, napisów, dekoracji, malowanie obrazów olejnych oraz inne usługi plastyczne.

Przy Ośrodku działa Zespół Pieśni i Tańca „Skowronki”. Jest to zespół ludowo-folklorystyczny znany z występów w kraju i zagranicą.

„Brańskie Dni Kultury” organizowane corocznie w lecie na trwałe wpisały się do tradycji kulturowych społeczności miasta Brańsk.

b) *Biblioteki*

Biblioteka publiczna mieści się przy Miejskim Ośrodku Kultury,
Sytuację w zakresie czytelnictwa w mieście w latach 1990-1999 ilustruje tabela:

Tabela 30

Lp.	Wyszczególnienie	Lata						
		1990	1992	1994	1995	1996	1997	1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Placówki biblioteczne	1	1	1	1	1	1	1
2.	Księgozbiór (tys. wol.)	15,7	14,8	14,8	15,2	15,3	14,4	14,8
3.	Czytelnicy	661	381	357	361	362	363	366
4.	Wypożyczenia (tys. wol.)	14,2	7,6	6,4	6,3	6,4	6,1	6,5
5.	Księgozbiór na 1000 M	3492	3601	3727	3752	3764	3757	3776
6.	Liczba osób na bibliotekę	4495	4110	3971	4039	4068	3844	3917
7.	Wypożyczenia w wol. na 1 czytelnika	21,5	19,9	17,9	17,6	17,6	16,8	17,6

Źródło: a) Kultura w województwie białostockim w latach 1990 – 1995.

b) Roczniki Statystyczne woj. białostockiego 1996 r., 1997 r. oraz województwa podlaskiego 2000 r. WUS Białystok

Jak widać z tabeli czytelnictwo w mieście w latach 1990 – 1999 uległo znacznemu ograniczeniu. Jest to rezultat coraz większej dostępności innych środków masowej kultury (telewizja, radio).

Poza Biblioteką Publiczną istnieje biblioteka szkolna w Zespole Szkół.

c) *obrzędy, miejsca kultu*

W Brańsku kultywuje się tradycyjne odpusty:

- 15 sierpnia Matki Boskiej Zielnej, główny odpust w kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny,
- 7 października Matki Boskiej Różańcowej,
- 40 godzinny odpust przypadający w pierwszą niedzielą po Wielkanocy – tzw. „Przewody”,

Miejscami kultu są: kościół parafialny p.w. NMP, cerkiew prawosławna fil. p.w. Św. Szymona, kapliczka z figurą Św. Piotra przy ul. Binduga-Kilińskiego oraz kaplica przy ul. Piłsudskiego.

3.2.2.3. Zdrowie i pomoc społeczna.

1) Na terenie miasta funkcjonują 3 placówki służby zdrowia:

a) SN ZOZ „AUXILIUM” z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 20 (dawny Ośrodek Zdrowia).

Placówka zatrudnia 2 lekarzy, 4 pielęgniarki i jedną położną.

W 2000 r. zarejestrowano około 4 tys. pacjentów z miasta i gminy Brańsk.

Działający tu gabinet dentystyczny, jako samodzielna jednostka zatrudnia 1 lekarza stomatologa i jako pomoc higienistkę stomatolog.

- b) SN ZOZ z siedzibą w Widźgowie – oddział w Brańsku, ul. Witosa.
Placówka zatrudnia 3 lekarzy (w tym jednego na ½ etatu), 4 pielęgniarki, 1 położną.
- c) SN ZOZ z siedzibą w Rudce – oddział w Brańsku, ul. Jagiellońska.
Placówka zatrudnia 1 lekarza, 4 pielęgniarki, 1 położną.

2) W Brańsku funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w budynku Urzędu Miasta przy ul. Rynek 8.

Ośrodek jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i budżetową podległą Samorządowi Gminnemu Miasta Brańsk. Ośrodek zatrudnia kierownika, 2 pracowników socjalnych oraz pracownika świadczącego usługi opiekuńcze. Rejon działania obejmuje obszar miasta Brańsk.

Zadania w zakresie pomocy społecznej obejmują w szczególności:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania opieki społecznej, w tym rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy,
- przyznawania i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- pobudzenie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

W ramach zadań zleconych Ośrodek wypłacał w 2000 r. następujące świadczenia:

- zasiłki stałe – 14 osobom,
- zasiłki stałe wyrównawcze – 12 osobom,
- renty socjalne – 15 osobom,
- zasiłki okresowe – 31 osobom,
- zasiłki z tytułu ochrony macierzyństwa – 21 osobom,
- składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne – 40 osobom,
- zasiłki rodzinne – 2 osobom,
- zasiłki pielęgnacyjne – 5 osobom.

W ramach zadań własnych pomocą objętych jest 199 osób. Ośrodek wypłaca zasiłki celowe: na opał, żywność, odzież, leczenie, pobyt uczniów w internatach. Ponadto finansowane jest dożywianie dzieci w Zespole Szkół i żywienie w Domu Pomocy Społecznej. Świadczone są też usługi opiekuńcze. Udzielono pomocy finansowej 10 kombatantom.

3) Instytucją z zakresu pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym jest Dom Pomocy Społecznej mieszczący się przy ul. Jana Pawła II.

Z opieki korzysta 74 pensjonariuszy.

3.2.2.4. Handel i usługi.

Na terenie miasta znajdują się następujące punkty handlowe:

- a) sklepy spożywcze – 17
- b) kioski spożywcze – 6
- c) sklepy TRV-AGD – 2
- d) kioski (odzież, galanteria) – 2
- e) drogerie-sklepy – 2

- f) Wiejski Dom Towarowy – 1
- g) sklepy z artykułami metalowymi, wodnokanalizacyjnymi i innymi – 3
- h) hurtownie (nawozy, cement, materiały budowlane) – 2
- i) sklepy AGD
- j) kioski (odzież używana) – 4
- k) kwaciarnie – 3
- l) stacja paliw Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., ul. Armii Krajowej,
- m) stacja paliw LTL, ul. Armii Krajowej 3,
- n) stacja paliw „Zawadzki”, Kolonia Brzeźnica.

W zakresie gastronomii istnieją następujące punkty:

- a) Zajazd „Kumat” przy szosie Bielsk Podlaski-Zambrów,
- b) Zajazd „Polonez” przy ul. Armii Krajowej,
- c) Restauracja „Nurczanka” przy ul. Rynek.

3.2.2.5. Sport i turystyka.

Na terenie miasta, przy Zespole Szkół zlokalizowane jest boisko sportowe z następującymi urządzeniami:

- a) pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę nożną,
- b) bieżnia – 400 m,
- c) rzutnia do oszczepu i kuli,
- d) skocznie w dal i wzwyż,
- e) oświetlone wielofunkcyjne boisko asfaltowe,
- f) sala gimnastyczna przy Zespole Szkół.

W trakcie budowy znajduje się pełnowymiarowa hala sportowa zlokalizowana obok Zespołu Szkół.

Z zakresu turystyki i wypoczynku istnieje na rzece Nurzec kąpielisko naturalne, tzw. „Praczk”, w rejonie ul. Boćkowskiej.

3.2.2.6. Administracja, łączność.

a) z zakresu administracji istnieją w mieście następujące obiekty:

- Urząd Miejski,
- Urząd Gminy Brańsk,
- Banku Spółdzielczy,
- Komisariat Policji,
- Administracja parafii i dekanatu.

b) z zakresu łączności istnieje Urząd Pocztowy.

Miasto jest bardzo dobrze wyposażone w sieć telefoniczną. W 1999 r. w mieście Brańsk było 933 abonentów ogółem, w tym 799 abonentów prywatnych. Na 1000 mieszkańców przypada 247,1 telefonów (242,9 w województwie podlaskim i 204,2 w powiecie bielskim).

3.2.2.7. Inne usługi.

Na terenie miasta występują następujące inne usługi:

- a) strażnica OSP przy ul. Senatorskiej 10,
- b) baseny przeciwpożarowe:
 - przy stacji obsługi samochodów AUTO-DAK, ul. Armii Krajowej,

- przy ul. Mickiewicza (naturalny zbiornik wodny),
- przy Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego PZZ, ul. Ściegiennego 2,

c) cmentarze:

- cmentarz rzymsko-katolicki przy ul. Armii Krajowej (droga w kierunku Kolonii Brańsk),
- cmentarz prawosławny przy ul. Mickiewicza (droga w kierunku wsi Glinnik),
- cmentarz żydowski (zamknięty; przy drodze w kierunku Ciechanowca).

4. Sfera gospodarcza.

4.1. Wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gospodarka leśna.

Miasto dysponuje znacznymi, pod względem powierzchni, zasobami rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Jednakże na 1 mieszkańca miasta przypada tu 0,54 ha użytków rolnych, a więc 1,8 razy mniej niż w województwie podlaskim (0,98) i 2,9 mniej niż w powiecie bielskim (1,58).

Użytki rolne o pow. 2072 ha w 1999 r. stanowiły 63,9% powierzchni miasta (59,9% w województwie podlaskim, w tym w miastach 54,3% i 73,0% w powiecie bielskim, w tym w miastach 63,6%).

W użytkach rolnych dominującą pozycję stanowią grunty orne, które zajmują 64,8% areалу.

Podstawową formą własności użytków rolnych jest gospodarka indywidualna, we władaniu której znajduje się 88,1% powierzchni.

Lasy zajmują 28,2% powierzchni miasta, co jest poniżej średniej lesistości województwa podlaskiego (29,4%), lecz więcej niż w miastach województwa (17,4%). W powiecie bielskim lesistość wynosi 18,9%, zaś w miastach 16,4%.

Struktura użytkowania gruntów w mieście przedstawiona została szczegółowo w p.1.1. niniejszego tekstu.

4.1.1. Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Według Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach wartość ogólnego wskaźnika rolniczej przestrzeni produkcyjnej uwzględniającego wartość gleb, agroklimat, rzeźbę terenu i warunki wodne wynosi dla miasta Brańsk 60-70 pkt.

Obszar miasta jest zaliczany do najlepszych rejonów rolniczych województwa.

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej została omówiona szczegółowo w pkt. 1.5. niniejszego tekstu.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna miasta wykorzystywana jest głównie do produkcji zbóż, bydła i trzody chlewnej.

4.1.2. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych.

W mieście Brańsk funkcjonowało w 1996 r. ogółem 481 gospodarstw rolnych (łącznie z działkami rolnymi o pow. do 1 ha), zaś gospodarstw bez działek rolnych 367. Średnie gospodarstwo rolne, łącznie z działkami rolnymi, liczyło 6,5 ha, zaś bez działek rolnych 8,4 ha (średnie gospodarstwo rolne w województwie podlaskim liczy 10,7 ha, zaś w powiecie bielskim 8,4 ha).

Dominującą grupę stanowią małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha, których jest w mieście 61,1%, i które obejmują jednak tylko 25,8% powierzchni użytków rolnych, zaś gospodarstwa rolne powyżej 5 ha skupiają ich aż 74,2% areалу użytków rolnych.

Tabele 31 i 32 ilustrują strukturę indywidualnych gospodarstw rolnych w mieście na tle byłego województwa białostockiego. Brak danych dla województwa podlaskiego.

Indywidualne gospodarstwa i działki rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w mieście Brańsk na tle byłego woj. białostockiego w 1996 r. (liczba i powierzchnia).

Tabela 31

Grupy obszarowe użytków rolnych	Gospodarstwa Miasto Brańsk				Byłe województwo białostockie - miasta			
	ilość	%	ha	%	Ogółem /gosp.		Ogółem pow. w ha	
					Razem	%	Razem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	481	100,0	3140	100,0	10565	100,0	49764	100,0
do 1 ha	114	23,7	74	2,4	4115	38,9	1973	4,0
1 - 2 ha	54	11,2	110	3,5	1731	16,4	3218	6,5
2 - 3 ha	52	10,8	205	6,5	946	9,0	2953	5,9
3 - 5 ha	74	15,4	422	13,4	1178	11,2	5722	11,5
5 - 7 ha	60	12,5	518	16,5	767	7,2	5585	11,2
7 - 10 ha	72	15,0	808	25,8	811	7,7	8127	16,4
10 - 15 ha	37	7,7	582	18,5	618	5,8	8950	18,0
15 - 20 ha	13	2,7	283	9,0	235	2,2	4805	9,7
20 - 30 ha	5	1,0	137	4,4	115	1,1	3248	6,5
30 - 50 ha	-	-	-	-	33	0,3	1418	2,8
50 - 100 ha	-	-	-	-	9	-	707	1,4
100 - 200 ha	-	-	-	-	4	0,2	667	1,3
200 i więcej ha	-	-	-	-	3	-	2391	4,8

Źródło: Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 1996r., Urząd Statystyczny w Białymstoku 1997 r. Obliczenia własne.

4.1.3. Struktura zasiewów, zbiory, plony.

Struktura zasiewów w mieście Brańsk w latach 1988-1996

Tabela 32

Zasiewy	1988 (ha) Gosp. ind.	1996 r. (ha)	
		Razem	Gosp. ind.
1	2	3	4
Zasiewy ogółem	1592	1416	1416
w tym:			
1. Zboża ogółem	577*	1175	1175
w tym:			
a) pszenica	274	191	191
b) żyto	188	165	165
c) inne zboża	115	819	819
w tym:			

- jęczmień	-	19	19
- owies	-	20	20
- pszenżyto	27	79	79
d) mieszanki zbożowe	-	701	701
2. Ziemniaki	211	138	138
3. Przemysłowe	18	8	8
w tym:			
buraki cukrowe	12	8	8
4. Uprawy pozostałe	786**	95	95
w tym:			
a) pastewne	-	75	75
b) warzywa	-	15	15
c) truskawki	-	1	1
d) kukurydza	-	1	1
e) inne	-	3	3

Źródło: a) Rocznik Statystyczny województwa białostockiego 1989 r.
b) Powszechny Spis Rolny 1996 r.

*zboża podstawowe

**w uprawach pozostałych mieszczą się inne zboża

Powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych w 1996 r. (brak aktualnych danych) wynosiła 1416 ha, co stanowiło 88,9% zasiewów z 1988 r. Spadły głównie zasiewy pszenicy, ziemniaków i buraków cukrowych, zaś wzrosły zasiewy pszenżyta.

W strukturze zasiewów dominują zboża (83% zasiewów), wśród których prym wiodą mieszanki zbożowe i pszenica.

W latach 1989-1996 spadły w mieście zbiory we wszystkich gatunkach upraw z wyjątkiem pszenżyta, spadły także plony z wyjątkiem ziemniaków i pszenżyta. W 1997 r. plony zwiększyły się, z wyjątkiem ziemniaków.

Plony i zbiory zbóż i ziemniaków w indywidualnych gospodarstwach rolnych w mieście Brańsk w latach 1988, 1996, 1997

Tabela 33

Wyszczególnienie	1988*		1996						1997
	zbiory w tonach	plony w q z ha	zbiory w tonach			plony w q z ha			plony w q z ha
			razem	miasto	gmina	razem	miasto	gmina	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Zboża ogółem	28977	27,9	24540,5	3003,1	21537,4	25,3	25,6	24,9	25,0
w tym:									
- pszenica	6339	28,4	5056,6	544,5	4512,1	28,0	28,0	28,0	29,9
- żyto	6487	24,0	4606,8	363,0	4243,8	22,0	22,0	22,0	22,0
- jęczmień	1034	32,0	369,0	46,5	322,5	24,5	24,0	25,0	24,4
- owies	1602	26,0	638,6	43,0	595,6	21,5	21,5	21,5	23,5
- pszenżyto	1254	30,0	1757,0	230,0	1527,0	28,0	27,5	30,0	33,6
- mieszanki zbożowe	-	-	12114,4	1787,6	10326,8	25,0	25,5	24,5	23,5
2. Ziemniaki	48160	200,0	36012,6	3353,4	32659,2	243	243	243	150,0

Źródło: a) Roczniki Statystyczne Województwa Białostockiego 1989 r. i 1998 r.,

b) Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych, upraw ogrodniczych i pastewnych w 1997r. US Białostok, kwiecień 1998 r.

*łącznie z gminą Brańsk.

4.1.4. Hodowla.

Pogłowie podstawowych zwierząt gospodarskich w mieście Brańsk w latach 1998-1996

Tabela 34

Wyszczególnienie	1988 r.	1996 r.	
		Ogółem	Gospodarka indywidualna
1	2	3	4
1. Bydło ogółem (sztuki fizyczne)	1272	1277	1277
- na 100 ha użytków rolnych	54,7	55,5	55,5
w tym krowy (sztuki fizyczne)	777	739	739
- na 100 ha użytków rolnych	33,4	32,1	32,1
2. Trzoda chlewna (sztuki fizyczne)	1849	1639	1639
- na 100 ha użytków rolnych	79,5	71,3	71,3
w tym lochy (sztuki fizyczne)	140	117	117
- na 100 ha użytków rolnych	7,7	5,1	5,1
3. Owce (sztuki fizyczne)	649	141	141
- na 100 ha użytków rolnych	27,9	6,1	6,1
4. Konie (sztuki fizyczne)	220	113	113
- na 100 ha użytków rolnych	9,5	4,9	4,9

Źródło: a) Rocznik Statystyczny Województwa Białostockiego 1989 r.,
b) Powszechny Spis Rolny 1996 r., U.S. Białystok 1997 r.

Na przestrzeni lat 1989-1996 poziom hodowli bydła i trzody chlewnej niewiele się zmienił, natomiast zdecydowanie spadła hodowla owiec i koni.

Głównymi kierunkami produkcji zwierzęcej w Brańsku jest hodowla bydła i trzody chlewnej.

W przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych w mieście stwierdza się mniejszą obsadę bydła i trzody chlewnej niż w województwie podlaskim.

Pozostałe dziedziny hodowli zwierząt odgrywały stosunkowo niewielkie znaczenie. Ilustruje to tabela 35.

Pogłowie pozostałych zwierząt hodowlanych w mieście Brańsk w 1996 r.

Tabela 35

Wyszczególnienie	Gmina
- kozy	7
- króliki	92
- zw. futerkowe	-
- drób ogółem	2400
w tym: kury	2273
gęsi	21
kaczki	45
indyki	61
pozostałe	-

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 r.

4.1.5. Urządzenia obsługi rolnictwa.

Na terenie miasta Brańsk istnieją następujące urządzenia i obiekty obsługi rolnictwa:

- Bank Spółdzielczy,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska,

- Przedsiębiorstwo Przemysłu Zbożowego (PZZ) w Białymstoku – spichlerz w Brańsku,
- Cukrownia „Łapy” w Łapach – punkt skupu w Brańsku,
- dwie lecznice weterynaryjne.

4.1.6. Wyposażenie rolnictwa w maszyny i urządzenia.

Ciągniki i środki transportowe

Według powszechnego spisu rolnego z 1996 r. w Brańsku w rolnictwie indywidualnym pracowało 176 ciągników. Na 100 ha użytków rolnych przypada 7,7 ciągnika, zaś na 100 gospodarstw rolnych przypada ich 36,6, tj. 1,16 razy mniej niż przeciętnie w kraju (42,5). Na 1 ciągnik przypadało 13,1 ha użytków rolnych (w kraju 13,7).

Wyposażenie gospodarstw rolnych w maszyny i urządzenia w mieście Brańsk w 1996 r. ilustruje tabela 36.

**Wyposażenie rolnictwa w maszyny i urządzenia
w mieście Brańsk w 1996 r.**

Tabela 36

Lp.	Wyszczególnienie	Miasto Brańsk		
		Ogółem	w tym	
			gospodarka indywidualna	gospodarka uspołeczniiona
1	2	3	4	5
1.	Ciągniki	192	176	16
2.	Samochody osobowe	207	175	32
3.	Samochody ciężarowe do 2 ton ład.	43	36	7
4.	Samochody ciężarowe pow. 2 ton ład.	21	15	6
5.	Przyczepy ogółem	67	42	25
6.	Przyczepy pow. 6 ton ładowności	13	13	-
7.	Kombajny zbożowe	14	5	9
8.	Kombajny ziemniaczane	2	2	-
9.	Kombajny buraczane	-	-	-
10.	Siloso kombajny samobieżne	1	1	-
11.	Siloso kombajny pozostałe	-	-	-
12.	Rozsiewacze nawozów	60	59	1
13.	Rozrzutniki obornika	82	76	6
14.	Kosiarki ciągnikowe	79	72	7
15.	Ładowacze chwytakowe	15	13	2
16.	Kopaczki do ziemniaków	59	56	3
17.	Sadzarki do ziemniaków	34	32	2
18.	Przyczepy zbierające	42	42	-
19.	Prasy zbierające	13	10	3
20.	Opryskiwacze ciągnikowe polowe	36	25	11
21.	Opryskiwacze ciągnikowe sadownicze	-	-	-
22.	Dojarki bańkowe	72	72	-
23.	Dojarki rurociągowe	-	-	-
24.	Schładzarki do mleka konwiowe	6	6	-
25.	Schładzarki do mleka zbiornikowe	1	1	-
26.	Sortowniki	-	-	-
27.	Linie technologiczne	-	-	-
28.	Agregaty uprawowe	3	3	-

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku 1997 r.

Na 481 gospodarstw i działek rolnych 36,4% gospodarstw posiadało samochody osobowe, 7,5% samochody ciężarowe do 2 ton ładowności oraz 3,1% samochody ciężarowe powyżej 2 ton ładowności.

Maszyny i urządzenia rolnicze

Wśród maszyn ogólnego przeznaczenia na 100 ha zasiewów przypadało 5,4 rozrzutników obornika, 4,6 rozsiewaczy nawozów, 1,8 ciągnikowych opryskiwaczy polowych, a na 100 ha użytków rolnych 0,6 ładowaczy chwytakowych.

Kombajny zbożowe posiadało 1,0% gospodarstw rolnych, siloso kombajny 0,2%, przyczepy zbierające 8,7% a prasy zbierające 2,0%.

Na 100 ha upraw ziemniaków przypadało w gminie 40,6 kopaczek do ziemniaków, 23,2 sadzarek do ziemniaków i 1,4 kombajnów do ziemniaków.

Dojarki posiadało 15,0% gospodarstw rolnych, zaś schładzarki do mleka 1,5% gospodarstw. Na 1 dojarkę do mleka przypada 10,2 krów.

4.1.7. Zabudowa rolnicza i jej wyposażenie.

Budynki w indywidualnych gospodarstwach rolnych w mieście Brańsk w 1996 r.

Tabela 37

Okres budowy	Budynki mieszkalne		Budynki inwentarskie		Budynki wielofunkcyjne		Stodoły	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Razem	328	100,0	249	100,0	110	100,0	252	100,0
Wybudowane: przed 1944r.	47	14,3	6	2,4	2	1,8	13	5,2
1945 – 1960 r.	92	28,3	64	25,7	22	20,0	68	27,0
1961 – 1970 r.	34	10,4	66	26,5	26	23,6	66	26,2
1971 – 1980 r.	67	20,5	60	24,1	27	24,6	60	26,7
1981 – 1990 r.	70	21,3	40	16,1	23	20,9	31	12,3
1991 – 1996 r.	18	5,5	13	5,2	10	9,1	14	5,6

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 r. U.S. Białystok 1997 r.

Wyposażenie indywidualnych gospodarstw rolnych w podstawowe urządzenia komunalne w mieście Brańsk na tle byłego woj. białostockiego w 1996 r.

Tabela 38

Urządzenia komunalne	Byłe woj. białostockie (miasta)		Miasto Brańsk	
	Ogółem	%	Ogółem	%
1	2	3	4	5
Liczb gospodarstw rolnych łącznie z działkami rolnymi	10565	100,0	481	100,0
W tym posiadające:				
a) wodociąg sieciowy	3696	35,0	222	46,2
b) wodociąg zagrodowy	826	7,8	75	15,6
c) kanalizację sieciową	692	6,5	24	5,0
d) kanalizację do dołu gnilnego	3415	32,3	248	51,6
e) sieć elektryczną 380 V	3878	36,7	291	60,5
f) gaz z butli	3851	36,5	259	53,8
g) telefon	2391	22,6	199	41,4

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996 r. U.S. Białystok 1997 r.

Jak wynika z tabeli 38 gospodarstwa rolne w mieście Brańsk były w 1996 r. o wiele lepiej wyposażone w urządzenia komunalne niż miasta byłego województwa białostockiego (brak danych dla województwa podlaskiego).

4.1.8 Gospodarka leśna.

Tereny leśne w mieście zajmują 916 ha, co stanowi 28,1% powierzchni miasta.

Gospodarkę leśną prowadzi nadleśnictwo Rudka. Lasy prywatne zajmują 765 ha, co stanowi 3,5% ogólnej powierzchni lasów.

Szczegółowe omówienie problematyki leśnej zawiera punkt 1.6 niniejszego Studium.

4.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza.

4.2.1. Podmioty gospodarcze.

Na terenie miasta Brańsk działalność gospodarczą prowadzi ogółem 309 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, w tym 265 osób fizycznych według następujących sekcji EKD:

Tabela 39

Wyszczególnienie	Ogółem	Spółki prawa handlowego	Spółki cywilne	Osoby fizyczne	Inne
1	2	3	4	5	6
Razem	309	4	27	258	20
w tym:					
- sektor publiczny	12	-	-	-	-
- sektor prywatny	297	-	-	-	-
SEKCJE EKD					
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	11	-	-	9	2
- działalność produkcyjna	59	-	4	54	1
- budownictwo	43	-	-	38	5
- handel i naprawy	113	2	14	91	6
- hotele i restauracje	6	-	-	6	-
- transport i łączność	22	-	1	21	-
- pośrednictwo finansowe	6	-	-	5	1
- obsługa nieruchomości	16	-	2	14	-
- edukacja	3	-	-	1	2
- ochrona zdrowia	14	2	1	9	2
- pozostała działalność usługowa	16	-	5	10	1

Źródło: Podmioty gospodarki narodowej w województwie podlaskim w czerwcu 1999 r., U.S. Białystok 1999 r.

Według danych uzyskanych w gminie w 2000 r. na terenie miasta zarejestrowanych było 257 podmiotów gospodarczych, w tym

- 92 zakłady usługowe,
- 137 punktów handlowych,
- 28 zakładów produkcyjnych,
- 24 spółki wielobranżowe.

Do największych zakładów pracy w Brańsku należą:

- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska,
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Zbożowego (PZZ),
- Urząd Miasta Brańsk,
- Urząd Gminy Brańsk.

4.2.2. Budżet gminy.

Budżet gminy Brańsk zarówno po stronie dochodów, jak też wydatków wykazuje tendencję rosnącą, co ilustruje tabela 39.

Budżet miasta Brańsk w latach 1995-1999

Tabela 40

Lata	Dochody				Wydatki			
	ogółem w tys. zł	w zł na 1 M	w tym podatki i opłaty lokalne		ogółem w tys. zł	w zł na 1 M	w tym na inwestycje	
			ogółem w tys. zł	w zł na 1 M			ogółem w tys. zł	w zł na 1 M
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	1786,5	477,8	545,5	145,8	2617,3	700,0	1407,8	376,5
1996	3147,9	836,3	677,9	180,1	3894,5	1034,7	1384,1	367,7
1997	3897,1	1034,3	901,7	239,3	4275,0	1134,6	1052,9	279,4
1998	4467,9	1188,9	1140,4	303,5	4506,6	1199,2	546,4	145,4
1999	5341,7	1415,8	688,2	629,9	5061,2	1341,4	710,9	188,4

Źródło: a) Rocznik Statystyczny woj. białostockiego 1996 r.

b) Budżety gmin w latach 1996-1997, U.S. w Białymstoku 1998 r.

c) Rocznik statystyczny województwa podlaskiego 2000 r., U.S. Białystok 2000 r.

W 1999 r. dochody i wydatki budżetowe gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy w porównaniu z województwem i powiatem bielskim kształtowały się następująco:

Tabela 41

Wyszczególnienie	Miasto Brańsk	Powiat bielski (samorządy gminne)	Województwo podlaskie
1	2	3	4
-Dochody ogółem na 1 M w zł	1415,8	1001,7	1202,8
w tym podatki i opłaty lokalne	182,2	152,7	88,4
-Wydatki ogółem na 1 M w zł	1341,4	1025,0	1249,3
w tym na inwestycje	188,4	186,4	256,7

Warto zauważyć, że dochody i wydatki budżetowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca miasta Brańsk były w 1999 r. nieco wyższe niż w powiecie bielskim i w województwie podlaskim.

Udział inwestycji w wydatkach budżetowych w 1999 r. stanowił w Brańsku 14%, podczas gdy w powiecie bielskim stanowił on 18,2%, zaś w województwie podlaskim 20,5%.

4.2.3. Niewykorzystane obiekty.

Na terenie miasta istnieją dwa niewykorzystane obiekty:

- budynek byłej łaźni miejskiej o pow. 270 m²,
- budynek po zakładzie obuwniczym o pow. 384 m².

4.2.4. Mienie gminy.

Gmina dysponuje następującym mieniem:

- grunty o pow. 58,5 ha,

- 32 budynki mieszkalne, w tym 104 lokale własne gminy o pow. 4283 m² oraz 31 lokali mieszkalnych wykupionych na własność przez najemców o pow. 1615 m².

4.2.5. Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców.

W działalności gospodarczej niewielkie znaczenie odgrywa powierzchniowa eksploatacja surowców. Zagadnienie to omówiono w pkt. 1.3. niniejszego studium.

5. Komunikacja.

System komunikacyjny miasta Brańsk stanowią :

- sieć drogowa
- komunikacja autobusowa PPKS.

5.1. Sieć drogowa.

5.1.1. Struktura funkcjonalno – techniczna.

5.1.1.1. Drogi.

1) Droga Krajowa Nr 66 Zambrów-Wysokie Mazowieckie-Brańk-Bielsk Podlaski-Kleszczele-Czeremcha-granica państwa leżąca w ciągu ul. Armii Krajowej.

Według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. Nr 160, poz. 1071), zarządzeń Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych: Nr 6 z dnia 9 maja 2000 r. w sprawie nadania numerów dla dróg krajowych i Nr 17 z dnia 8 grudnia 2000 r. w sprawie ustalenia klas dróg krajowych oraz rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 kwietnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. Nr 44, poz. 432), jest to droga klasy G z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku na pojedynczą oś do 100 kN.

2) Droga wojewódzka Nr 681 Roszki Wodźki-Łapy-Poświętne-Brańsk-Ciechanowiec leżąca w ciągu ulic Kościuszki i Sienkiewicza.

Według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. Nr 160, poz. 1071), i zarządzenia Nr 10 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 22 sierpnia 2000 r. w sprawie nadania numerów dla dróg krajowych oraz § 5 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 kwietnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. Nr 44, poz. 432) i zgodnie z ustaleniami Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich jest to droga klasy G z dopuszczeniem kursowania pojazdów o nacisku na pojedynczą oś do 80 kN.

3) Ulice miejskie i drogi zaliczone do dróg powiatowych (byłych wojewódzkich).

Według rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 14 lipca 1986 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg wojewódzkich (dz. U. Nr 30, poz. 151, załącznik Nr 1 z dnia 29 sierpnia 1986 r.) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (dz. U. Nr 133,

poz. 872), w granicach administracyjnych. miasta Brańsk do dróg powiatowych zaliczona są ulice:

- Bielska, Binduga, Jana Kilińskiego, Mickiewicza, Jana Pawła II i Piłsudskiego oraz drogi:

Nr 03609 Brańsk-Glinnik-Kiewłaki

Nr 03611 Brańsk-Pietraszki-granica gminy

Nr 03640 Brańsk-Poletyły-Załuskie Koronne

Nr 03641 Brańsk-Załuskie Kościelne-Załuskie Koronne

Nr 03642 Kalnica-Bronka-Brańsk

Nr 03733 Brańsk-Popławy-Holonki-Dołubowo-Dziadkowice

4) Ulice miejskie zaliczone do dróg gminnych i predestynowane do zaliczenia do dróg gminnych.

Według uchwały Nr XVII/105/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 21 października 1986 r. w sprawie ustalenia wykazu dróg do kategorii dróg gminnych oraz lokalnych, miejskich w województwie białostockim (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 12, poz. 140) oraz art. 103 ustawy z dnia 13 października 1998 r. przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872) na obszarze miasta Brańsk do dróg gminnych zaliczone są następujące ulice: Błonie, Boćkowska, Jagiellońska, Kościelna, Konopnickiej, Kopernika, Krótka, Milewskiego, Ogrodowa, Polna, Poniatowskiego, Rynek, Senatorska, Sportowa, Ściegennego, Szkolna, Zagumienna (od Sportowej).

Ulice predysponowane do zaliczenia do dróg gminnych: Królowej Bony, Jarzębinowa, Jaśminowa, Klonowa, Kasztanowa, Skłodowskiej, Słowackiego, Witosa, Wyszyńskiego, Zagumienna (od ul. Konopnickiej).

5.1.1.2. Charakterystyka dróg ze względu na rodzaj nawierzchni.

1) Droga krajowa Nr 66 i wojewódzka Nr 681.

Długość dróg i rodzaj nawierzchni przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 42

Nr drogi	Odcinek drogi		Długość km	Nawierzchnia twarda ulepszona, bitumiczna km
	od km	do km		
66	49+385	54+760	5,375	5,375
681	32+940	39+280	6,340	6,340

2) Ulice miejskie i drogi zaliczone do dróg powiatowych.

Długość dróg i rodzaj nawierzchni przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 43

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Od km do km	Długość w km	Długość według rodzaju nawierzchni			gruntowe wzmocnione żwirem
					twarda		gruntowe wzmocnione żwirem	
					ulepszona bitumiczna	nieulepszona brukowa tłuczniowa		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1		ul. Bielska		0,780	0,780			
2		ul. Binduga		1,183	1,183			
3		ul. Jana Kilińskiego		0,311	0,311			

4		ul. Adama Mickiewicza		0,909	0,909			
5		ul. Jana Pawła II		0,732	0,562		0,170	
6		ul. Piłsudskiego		0,425	0,425			
Razem				4,170	4,000		0,170	
7	03609	Brańsk-Glinnik-Kiewłaki	0+000-3+970 3+970-4+911	3,970 0,941	3,970 -		0,941	
Razem				0+000-4+911	4,911	3,970 4,911*	0,941	
8	03611	Brańsk-Pietraszki-granica gminy	0+000-0+157 0+157-0+670 0+670-0+806 0+806-2+480	0,157 0,513 0,136 1,674			0,157 0,136	0,513 1,674
Razem				0+000-2+480	2,470		0,293	2,187
9	03640	Brańsk-Poletyły-Załuskie Koronne	0+000-2+250	2,250				2,250
10	03641	Brańsk-Załuskie Kościelne-Załuskie Koronne	0+000-0+704 0+704-4+200	0,704 3,496	0,704			3,496
Razem				0+000-4+200	4,200	0,704		3,496
11	03642	Kalnica-Bronka-Brańsk	3+150-4+250	1,100				1,100
12	03733	Brańsk-Popławy-Holonki-Dołubowo-Dziadkowice	0+000-0+130	0,130	0,130			
Ogółem		na dzień 31.12.1999 r.		19,241	8,804	1,234	8,103	1,100
		na dzień 31.12.2000 r.		19,241	9,745	0,293	8,103	1,100

*nawierzchnia bitumiczna wykonana w 2000 r.

3) Ulice miejskie zaliczone do dróg gminnych i predysponowane do zaliczenia do dróg gminnych.

Długość ulic według stanu na dzień 31.12.1999 r. i 31.12.2000 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 44

Lp.	Nazwa ulicy	Długość w km	Długość według rodzaju nawierzchni				gruntowa naturalna
			twarda				
			ulepszona		nieulepszona		
			bitumiczna	betonowa	brukowa	tluczniowa	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ul. Błonie	0,800			0,500	0,300	
2	ul. Boćkowska	2,364			2,000	0,364	
3	ul. Jagiellońska	0,495	0,495				
4	ul. Kościelna	0,252		0,252			
5	ul. Konopnickiej	0,400			0,400		
6	ul. Kopernika	0,860			0,480	0,380	
7	ul. Krótka	0,120			0,120		
8	ul. Milewskiego	0,136			0,136		
9	ul. Ogrodowa	0,380				0,380	
10	ul. Polna	0,300				0,300	
11	ul. Poniatowskiego	0,600			0,600		
12	ul. Rynek	0,317		0,317			
13	ul. Senatorska	0,251			0,251		
14	ul. Sportowa	0,470			0,470		
15	ul. Ściegennego	0,320	0,100			0,220	
16	ul. Szkolna	0,650	0,150			0,500	
17	ul. Zagumienna (od ul. Sportowej)	0,370				0,370	
Razem		9,085	0,745	0,569	4,957	2,814	
Ulice predysponowane do zaliczenia do dróg gminnych							
18	ul. Królowej Bony	0,060	0,060				
19	ul. Jarzębinowa	0,147					0,147
20	ul. Jaśminowa	0,136					0,136

21	ul. Klonowa	0,102					0,102
22	ul. Kasztanowa	0,115					0,115
23	ul. Skłodowskiej	0,300	0,300				
24	ul. Słowackiego	0,280	0,280				
25	ul. Witosza	0,410					0,410
26	ul. Wyszyńskiego	0,630	0,630				
27	ul. Zagumienna (od ul. Konopnickiej)	0,400				0,400	
Razem		2,580	1,270			0,400	0,910
Ogółem		11,665	2,015	0,569	4,957	3,214	0,910

5.1.1.3. Charakterystyka ogólna układu drogowego miasta.

1) Długość dróg.

a) stan na dzień 31.12.1999 r.

- krajowa Nr 66 o nawierzchni twardej ulepszonej 5,375 km,
- wojewódzka Nr 681 o nawierzchni twardej ulepszonej 6,340 km,
- powiatowa 19,241 km; o twardej nawierzchni 18,141 km (w tym ulepszonej 8,804 km) oraz gruntowych 1,1 km,
- gminnych i predysponowanych do zaliczenia do dróg gminnych 11,665 km; o twardej nawierzchni 10,755 km (w tym ulepszonej 2,584 km) oraz gruntowych 0,91 km,

b) stan na dzień 31.12.2000 r.

- krajowa Nr 66 o nawierzchni twardej ulepszonej 5,375 km,
- wojewódzka Nr 681 o nawierzchni twardej ulepszonej 6,340 km,
- powiatowa 19,241 km; o twardej nawierzchni 18,141 km (w tym ulepszonej 9,745 km) oraz gruntowych 1,1 km,
- gminnych i predysponowanych do zaliczenia do dróg gminnych 11,665 km; o twardej nawierzchni 10,755 km (w tym ulepszonej 2,584 km) oraz gruntowych 0,91 km.

2) Gęstość dróg.

Gęstość dróg o twardej i twardej ulepszonej nawierzchni wynosiła:

- a) stan na dzień 31.12.1999 r. – 126,9 km/100 km² (w tym ulepszonej 72,2 km/100 km²), natomiast w skali miast województwa podlaskiego – 157,6 km/100 km² (w tym ulepszonej 133,3 km/ km²) oraz na drogach zamiejskich i miejskich – 51,4 km/ km² (w tym ulepszonej 35,6 km/ km²),
- b) stan na dzień 31.12.2000 r. – 126,9 km/100 km² (w tym ulepszonej 75,1 km/100 km²).

3) Ruch drogowy.

Średni ruch drogowy w pojazdach rzeczywistych na dobę (p/d) na drogach:

Tabela 45

Drogi	1995 r.	2000 r.
Nr 66		
granica gminy-Brańsk	800	900
Brańsk-Łubin Kościelny	1300	1600
Nr 681		
Topczewo-Brańsk	800	1000
Brańsk-granica gminy Ciechanowiec	1100	3200*

*wielkość ruchu określono na podstawie pomiarów ruchu w punkcie zlokalizowanym w Ciechanowcu

Średni dobowy ruch na w/w drogach wynosił w 1995 r. – 1000 p/d (w byłym województwie białostockim na byłych drogach krajowych – 1900 p/d, w kraju 3200 p/d) oraz w 2000 r. – 1700 p/d.

4) Wskaźnik motoryzacji.

Wskaźnik motoryzacji liczony w samochodach osobowych na 1000 mieszkańców przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 46

Wyszczególnienie	Stan istniejący			Prognoza	
	1997	1998	1999	2005	2010
1	2	3	4	5	6
a) miasto Brańsk					
wskaźnik motoryzacji	140	162	191		
ilość samochodów osobowych	527	608	721		
ludność	3757	3752	3776		
b) województwo					
wskaźnik motoryzacji	169*	182*	190	263*	310*
ilość samochodów osobowych	118965*	118965*	232033		
ludność	701684*	701393*	1222709		

*dane w skali byłego województwa białostockiego

5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji.

1) Parkingi.

Ilość parkingów i ich lokalizacja w mieście:

a) krótkiego postoju:

- ul. Binduga 1 (przy sklepie) – 8 st.
- ul. Bielska (przy sklepie) – 10 st.
- ul. Armii Krajowej (przy cmentarzu, CPN, targowicy) – 80 st.
- ul. Kościelna 1 – 5 st.
- ul. Rynek – 12 st.
- ul. Boćkowska – 20 st.
- ul. ul. Sienkiewicza – 12 st.
- ul. Mickiewicza (2 parkingi) – 100 st.
- ul. Błonie i ul. Szkolna (2 parkingi) – 25 st.
- ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego – 12 st.

Razem 284 stanowiska

b) długiego postoju przy budownictwie wielorodzinnym (904 mieszkańców), w tym przy ul. Jagiellońskiej i Armii krajowej – 670, ul. Rynek – 132 i ul. Sienkiewicza – 102):

- ul. Jagiellońska – 70 st.
- ul. Rynek – 14 st.
- ul. Sienkiewicza – 44 st.
- ul. Kościelna – 36 st.
- ul. Senatorska – 120 st.

Razem: 274 stanowiska

2) Garaże.

Ilość garaży i ich lokalizacja w mieście:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa w obrębie ulic Jagiellońskiej i Armii Krajowej – 41
- ul. Rynek – 6
- ul. Sienkiewicza – 16
- ul. Kościuszki – 4

Razem: 67

3) Stacje paliw.

Ilość stacji paliw i ich lokalizacja w mieście:

- ul. Armii Krajowej – PKN ORLEN S.A.
- ul. Armii Krajowej – LTL

4) Zakłady naprawy samochodów.

W mieście znajduje się 7 zakładów naprawy samochodów zlokalizowanych jak niżej:

- AUTO DAK, ul. Armii Krajowej 1
- Górski Józef, ul. Boćkowska 35
- Olędzki Kazimierz, ul. Konopnickiej 43
- Olędzki Krzysztof, ul. Sportowa 17
- Grzybowski Waldemar, ul. Milewskiego 4
- Kryński Zdzisław, ul. Binduga 15a
- Dąbrowski Tomasz, ul. Armii Krajowej 28

5.3. Komunikacja autobusowa.

Obsługa mieszkańców miasta Brańsk w komunikacji zamiejskiej prowadzą PPKS Siemiatycze, Białystok, Bielsk Podlaski, Zambrów i Sokołów Podlaski następującymi liniami:

- 8 Warszawa-Wegrów-Sokołów Podlaski-Ciechanowiec-Brańsk-Bielsk Podlaski
- 1575a Brańsk-Świrydy-Załuskie Kościelne-Jarmakowszczyzna-Brańsk
- 1576 Bielsk Podlaski-Brańsk-Ciechanowiec
- 1578 Łapy-Topczewo- Brańsk
- 1579 Bielsk Podlaski-Łubin Kościelny-Chojewo-Kiersnowo-Kalnica- Brańsk
- 1594 Siemiatycze-Grodzisk- Pobikry-Olędy-Brańsk
Dołubowo-Olędy-Brańsk
- 1595 Siemiatycze-Moczydły-Olędy-Rudka-Brańsk
- 1612 Szepietowo- Brańsk
- 1614 Wysokie Mazowieckie-Piekuty Nowe-Hodyszewo-Glinnik- Brańsk

5.4. Ocena funkcjonowania komunikacji.

Z analizy układu dróg publicznych, prawnie usankcjonowanych wynika, że nie zapewnia on dogodnej obsługi w mieście. W celu poprawienia tej sytuacji należałoby zaliczyć do dróg gminnych następujące ulice: Królowej Bony, Jarzębinową, Jaśminową, Klonową, Kasztanową, Skłodowskiej, Słowackiego, Witosa, Wyszyńskiego, Zagumienną (od ul. Konopnickiej) oraz ulice bez nazwy leżące pomiędzy ul. Bielską a ul. Boćkowską (przy pawilonie handlowym), ulice przy

zabudowie jednorodzinnej przy ul. Szkolnej, ulicę pomiędzy ul. Kopernika a ul. Armii Krajowej i ulicę dojazdową do oczyszczalni ścieków.

Gęstość dróg o twardej i twardej ulepszonej nawierzchni w 1999 r. była mniejsza odpowiednio o około 19% i 46% od gęstości dróg miejskich w województwie podlaskim.

Pomimo że wskaźniki gęstości dróg twardych w mieście są mniejsze niż w województwie to uważa się, że charakterystyka dróg w mieście pod względem rodzaju nawierzchni była nienajgorsza. Dróg gruntowych w mieście było: powiatowych – 1,1 km i gminnych – 0,91 km, co stanowiło odpowiednio 6% i 8% tych dróg. Gdyby nawet wykonano na drogach gruntowych nawierzchnię twardą to wskaźnik gęstości wyniósłby 133 im/100 km², a więc nadal byłby mniejszy niż w miastach województwa podlaskiego, wynoszący 157,6 km/100 km². Na obraz ten ma wpływ głównie mały stopień zainwestowania miejskiego w stosunku do obszaru miasta w granicach administracyjnych.

Prognozowany ruch w 2000 r. na podstawie generalnych pomiarów ruchu w 1995 r. na drogach wzrósł w stosunku do 1995 r.: Nr 66 z 800 do 900, tj. ok. 12% i z 1300 do 1600, tj. 23% oraz Nr 681 z 800 do 1000, tj. ok. 25% i z 1100 do 3200, tj. ok. 190%.

Z porównania przepustowości dróg przy poziomie swobody ruchu D wynoszących: Nr 66 – 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 m i Nr 681 – 1050 p/h przy szerokości jezdni 6 m i 1250 p/h przy szerokości jezdni 7 m z natężeniami ruchu na analizowanych drogach wynoszącymi: Nr 66 – 100 p/h i 150 p/h ($0,095 \times 900 = 85$ i $0,095 \times 1600 = 152$) i Nr 681 – 100 p/h i 300 p/h ($0,095 \times 1000 = 95$ i $0,095 \times 3200 = 300$) wynika, że istniejące przekroje dróg posiadają duże rezerwy przepustowości.

Do analizy zaspokojenia potrzeb w zakresie parkingów, garaży, stacji paliw i zakładów naprawy samochodów przyjęto następujące wskaźniki:

- miejsca krótkiego postoju 19 stanowisk na 1000 mieszkańców,
- miejsca długiego postoju 19 stanowisk dla mieszkańców budownictwa wielorodzinnego,
- ilość garaży 1/3 ilości samochodów mieszkańców budownictwa wielorodzinnego,
- 1 stacja paliw o 4-6 dystrybutorach może obsłużyć 5000-6000 samochodów,
- 1 stanowisko obsługowo-naprawcze może obsłużyć 300-400 samochodów.
- Potrzeby w zakresie krótkiego postoju szacuje się na $0,019 \times 3776 + 0,1 \times 0,018 \times 7213 = 72 + 13 = 85$ stanowisk. Obecnie stanowisk krótkiego postoju jest 284, a więc potrzeby w tym zakresie są zaspokojone.
- Potencjalne potrzeby w zakresie długiego postoju dla mieszkańców budownictwa wielorodzinnego szacuje się na $0,19 \times 904 = 173$ stanowiska. Przy istnieniu obecnie na parkingach 274 miejsc postojowych oraz 67 garaży wynika, że potrzeby w tym zakresie są zaspokojone.
- Potrzeby na garaże szacuje się na $1/3 \times 173 = 58$ garaży. Przy obecnej ilości 67 garaży wynika, że potrzeby na garaże są zaspokojone.
- Przy obecnej ilości 4800 pojazdów w mieście Brańsk oraz gminach Brańsk i Rudka, do ich obsługi wystarczają 2 istniejące stacje paliw w mieście i 1 w gminie Brańsk,
- 7 istniejących zakładów naprawy pojazdów może obsłużyć od 2100 do 2800 pojazdów, co zaspokaja potrzeby w tym zakresie posiadaczy ok. 1449 pojazdów w mieście, natomiast nie zaspokaja potrzeb mieszkańców gminy Brańsk i gminy Rudka.

- Istniejące linie autobusowe zaspokajają potrzeby komunikacyjne mieszkańców miasta.

6. Infrastruktura techniczna.

6.1. Zaopatrzenie w wodę.

6.1.1. Charakterystyka ogólna systemu zaopatrzenia w wodę.

Miasto Brańsk na koniec 1999 r. zajmowało wśród miast województwa podlaskiego 28 miejsce pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej ze wskaźnikiem ok. 68,1%, który jest niższy od średniego wojewódzkiego dla miast – 87,7%.

Długość sieci wodociągowej (bez podłączeń do budynków) wynosiła 15,7 km i podłączeń do budynków mieszkalnych było 690 szt.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 26,8 m³/r (73,2 dm³/d) poniżej średniej wojewódzkiej dla miast – 36,0 m³/r (98,3 dm³/d).

Na koniec 2000 roku długość sieci wodociągowej wzrosła do 16,8 km, a podłączeń do budynków mieszkalnych do 734 szt. Odsetek ludności korzystającej z wodociągu wzrósł do około 72,2%.

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców miasta odbywa się ze stacji wodociągowej zlokalizowanej przy ul. Senatorskiej 12 w Brańsku. Eksploatacją urządzeń komunalnego systemu zaopatrzenia w wodę zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji podległy Urzędowi Miejskiemu w Brańsku.

6.1.2. Rozwój systemu zaopatrzenia w wodę w latach 1985-2000.

Zwodociągowanie miasta w latach 1985-2000 przedstawia tabela.

Tabela 47

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku												
	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
Długość sieci wodociągowej w km	5,3	5,3	7,9	8,9	12,1	12,9	12,9	13,6	13,6	14,6	15,7	16,8	
Połączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.	162	189	205	282	364	428	502	574	646	673	690	734	
Zużycie wody w gosp. domowych tys m ³ /r	57,9	50,7	110,9	64,9	84,3	100,4	90,3	95,0	110,0	100	101,0	-	
Zużycie wody wodociągowej w gosp. domowych na 1 mieszkańca	m ³ /r	18,4	14,5	31,6	18,4	23,2	27,2	24,2	25,2	29,2	26,6	26,8	-
	dm ³ /d	50,4	39,7	86,6	50,3	63,6	74,5	66,3	68,8	80,0	72,9	73,2	-
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (%)	40,6	43,8	43,8	-	46,8	49,7	52,7	55,5	58,1	58,7	68,1	72,2	

Od 1991 r. następuje sukcesywna rozbudowa wodociągu w mieście Brańsk. Długość sieci wodociągowej w ciągu 10 lat wzrosła ponad trzykrotnie, a ilość budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej prawie czterokrotnie. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wzrósł z 40,6% na koniec 1990r. do 72,2% na koniec 2000 r.

6.1.3. Charakterystyka komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania.

Ujęcie wody w Brańsku składa się z dwóch studni wierconych zlokalizowanych na terenie stacji wodociągowej przy ul. Senatorskiej 12.

Charakterystyczne dane studni:

SW-1 o głębokości 48 m i wydajności eksploatacyjnej $Q_e=43,92$ m³/h przy depresji $S_e=4,73$ m,

SW-2 o głębokości 65,5 m i wydajności eksploatacyjnej $Q_e=148,0$ m³/h przy depresji $S_e=6,0$ m.

Zasoby eksploatacyjne ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych zatwierdzone w kat. „B” wynoszą $Q=148,0$ m³/h przy $s=6,0$ m.

Woda ujmowana jest z warstwy wodonośnej miąższości około 33,0 m wykształconej w postaci utworów piaszczystych i żwirowych zalegającej na głębokości 30,0-63,0 m p. p. t. Ujęta warstwa charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody, które stabilizuje ponad terenem 2,1 m w SW-1 i 5,0 m w SW-2, czyli obie studnie mają samowypływ.

Warstwa wodonośna przykryta jest 28-29 m grubością glin zwałowych i posiada całkowitą izolację od powierzchni, co świadczy o dobrej ochronie ujmowanych wód podziemnych przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi.

Jakość wody ze studni pod względem bakteriologicznym nie budzi zastrzeżeń, pod względem składu chemicznego charakteryzuje się zwiększoną zawartością związków żelaza do 3,7 mg Fe/dm³ i jest poddawana uzdatnianiu. Parametry wody uzdatnionej odpowiadają normie dla wody do picia.

Urządzeniami do poboru i uzdatniania wody są:

- 3 pompy typu 5A25 o wydajności $Q=50$ m³/h i wysokości podnoszenia $H=58$ m H₂O
– zwykle pracuje 1 pompa a 2 są w rezerwie,
- 5 odżelaziaczy $\Phi 1400$ mm o łącznej wydajności 77 m³/h,
- mieszaki wodno-powietrzne,
- wolnostojący zbiornik powietrza o pojemności 4500 l,
- 2 zbiorniki hydroforowe o pojemności 3250 l pracujące na ciśnieniu włączania P_{\min} – 2,5 atm. i wyłączania P_{\max} – 3,5 atm.,
- sprężarka typu WAN-AW o wydajności 62,7 m³/h,
- chlorator typu C-52,
- wodomierz zainstalowany na przewodzie tłocznym podającym wody do sieni.

Stacja wodociągowa pracuje w układzie jednostopniowego pompowania.

6.1.4. Strefy ochronne komunalnego ujęcia wody.

Gmina Miejska Brańsk posiada pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i pobór wody z ujęcia miejskiego – decyzja Nr OSII.6210/39/96 z dnia 22.04.1996 r. ważna do 30.04.2001 r.

Decyzją tą ustanowiono strefy ochrony bezpośredniej o szerokości 8-10 m wokół każdej studni uznając teren stacji wodociągowej jako teren ochrony bezpośredniej ujęcia miejskiego.

Ze względu na korzystne warunki hydrogeologiczne w aspekcie ochrony wód w rejonie ujęcia miejskiego w Brańsku odstąpiono od ustalenia stref ochrony pośredniej.

6.1.5. Ocena wydajności istniejącego komunalnego ujęcia wody.

Analizę poboru wody z miejskiego ujęcia w Brańsku w latach 1997-2000 ilustruje poniższa tabela.

Tabela 48

Wyszczególnienie	Rok			
	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5
Pobór wody z ujęcia w ciągu roku m ³ /r	103000	121000	168833	171149
Pobór wody z ujęcia średni dobowy m ³ /d	281,4	331,5	462,6	469
Pobór wody z ujęcia średni godzinowy m ³ /h	11,7	13,8	19,3	19,5
Pobór wody z ujęcia maksymalny godzinowy m ³ /h	24,3	28,7	40,0	40,6
Zatwierdzone zasoby ujęcia m ³ /h	148			
Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów przy rozbiórce max godzinowym %	16,4	19,4	27,0	27,4

Pobory wody z ujęcia miejskiego w latach 1997-2000 sukcesywnie rosły. Wykorzystanie zatwierdzonych zasobów ujęcia w godzinach maksymalnych rozbiórów kształtuje się od 16,4% w 1997 r. do 27,4% w 2000 r.

Wodociąg posiada dużą rezerwę.

6.1.6. Zakładowe ujęcia wody głębinowej.

Na terenie miasta ujęcia wody oparte o studnie wiercone posiadają:

- Masarnia w Brańsku – 1 studnia głębokości 43 m i wydajności 10,0 m³/h,
- Syczewski Walenty – 1 studnia SW-3A o głębokości 60 m i wydajności 27,8 m³/h – na terenie byłej Spółdzielni Mleczarskiej,
- Rozlewnia Wód i Piwa – 1 studnia o głębokości 46 m i wydajności 60 m³/h,
- były POM w Brańsku – 1 studnia o głębokości 55 m i wydajności 23,4 m³/h,
- Baza SKR – 2 studnie: Nr 1 o głębokości 64,5 i wydajności 50 m³/h i nr 2 o głębokości 69 m (podstawowa) i wydajności 92 m³/h.

6.1.5. Ogólna ocena zaopatrzenia miasta w wodę.

Rozwój scentralizowanego systemu zaopatrzenia w wodę w mieście Brańsk należy uznać za dobry. 72,2% ludności korzysta z wody wodociągowej, a siecią wodociągową objętych jest większość ulic w mieście.

Wydajność ujęcia wody wodociągu miejskiego znacznie przekracza aktualne pobory i istnieje rezerwa ponad 70%.

Dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę oraz wolne moce w źródłach wody są atutem rozwojowym miasta.

6.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych.

6.2.1. Kanalizacja sanitarna.

Miasto Brańsk kanalizację sanitarną posiada od 1996 r. Jej rozwój przedstawia poniższa tabela.

Tabela 49

Wyszczególnienie	Lata				
	1996	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6
Długość sieci kanalizacji sanitarnej km	4,5	9,2	10,7	11,2	11,4
Połączenia kanalizacyjne prowadzące do bud. mieszk. szt.	43	72	107	234	250
% ludności korzystającej z kanalizacji	30,3	31,9	37	39,9	42,6

W 1996 r. do kanalizacji sanitarnej odprowadzane były ścieki przede wszystkim z budynków wielorodzinnych. W latach następnych sukcesywnie następowała rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście i podłączone były budynki jednorodzinne z największą ilością podłączeń w 1999 r., w którym wzrost do roku poprzedniego wynosił 116,7%.

Na tle województwa podlaskiego miasto Brańsk na koniec 1999 r. zajmowało 24 miejsce pod względem procentowej ilości mieszkańców korzystających z kanalizacji miejskiej ze wskaźnikiem 39,9%, poniżej wskaźnika średniego wojewódzkiego dla miast wynoszącego 75,7%. Na koniec roku 2000 wskaźnik ten wzrósł dla miasta Brańska do 42,6%.

6.2.2. Miejska oczyszczalnia ścieków.

Miejska mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków w Brańsku o przepustowości 400 m³/d została oddana do eksploatacji w 1996 r.

Urządzeniami oczyszczającymi ścieki są:

- punkt zlewny ścieków dowożonych – komora o wymiarach wewnętrznych długość 2500 mm, szerokość 600 mm i wysokości 1000 mm, wyposażona w kratę grubą o prześwicie 20 mm, oczyszczaną ręcznie,
- piaskownik pionowy, zagłębiony średnicy 1400 mm, wyposażony w: stalową rurę centralną zakończoną dyfuzorem, zatapialną pompę wirową do usuwania piasku oraz instalację doprowadzającą powietrze wzruszające zebrane na dnie zanieczyszczenia,
- dwa osadniki piasku o średnicy 2000 mm i wysokości 3000 mm każdy, wyposażone w ułożony na dnie drenaż ceramiczny,
- zbiornik retencyjno-uśredniający ścieków dowożonych – otwarty, prostokątny o wymiarach: długość 6000 mm, szerokość 4000 mm i wysokość 3000 mm, całkowicie zagłębiony w gruncie, przykryty pomostem z bali drewnianych opartych na konstrukcji stalowej, wyposażony w ruszt z rur stalowych spełniający rolę napowietrzno-mieszającą, z doprowadzeniem powietrza do stacji dmuchaw,
- pompownia ścieków – komora żelbetonowa średnicy 6000 mm i zagłębieniu 7000 mm, wyposażona w 3 pompy zatapialne (1 rezerwowa) z urządzeniami rozdrabniającymi,
- wielofunkcyjny reaktor biochemiczny typu „Hydrocentrum” o średnicy wewnętrznej 13,2 m i głębokości 6,0 m składający się z:
 - piaskownika poziomo-wirowego,
 - komory rozdzielczej pełniącej funkcję wstępnej komory beztlenowej oraz wstępnej defostacji,

- komory ciśnieniowej i otwartej,
- stacja dmuchaw – budynek z lekkiej konstrukcji stalowej o wymiarach wewnętrznych 3400 mm x 5500 mm i wysokości 2600 mm, usytuowany na stropie komór ciśnieniowych reaktora wielofunkcyjnego, wyposażony w 3 dmuchawy (1 rezerwowa) tłoczące powietrze do napowietrzania ścieków, przetwarzania osadu nadmiernego i recykulowanego i wypychania ścieków z komory ciśnieniowej w fazie spustu,
- pompownia osadu nadmiernego – komora żelbetonowa średnicy 2000 mm i pojemności czynnej 1 m³, wyposażona w pompę zatapialną,
- stacja dawkowania reagentów (roztwór wodny CaO),
- stacja odwadniania osadów z urządzeniem „Drainad – Technobag”.

Gmina Miejska Brańsk posiada pozwolenie wodnoprawne na eksploatację urządzeń i odprowadzanie ścieków oczyszczonych do rzeki Nurzec zaliczonej do II klasy czystości wód powierzchniowych – decyzja Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Nr OŚII.6210/47/96 z dnia 30.04.1996 r. Maksymalna ilość odprowadzanych ścieków ustalona pozwoleniem wynosi 400 m³/d, a $Q_{\text{śrd}} = 383 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki socjalno-bytowe z terenu miasta oraz z Zakładu Mleczarskiego. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w ostatnich latach oraz wykorzystanie jej przepustowości obrazuje poniższa tabela.

Tabela 50

Wyszczególnienie		Rok			
		1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6
Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni	tys. m ³ /rok	63000	63000	63000	62000
	$Q_{\text{śrd}}$ m ³ /d	172,6	172,6	172,6	169,3
Przepustowość oczyszczalni ścieków m ³ /d		400	400	400	400
Wykorzystanie przepustowości oczyszczalni ścieków %		43,2	43,2	43,2	42,3

Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w 2000 r. uległa zmniejszeniu, co jest związane z upadłością Spółdzielni Mleczarskiej w Brańsku, która w latach poprzednich odprowadzała ścieki do kanalizacji miejskiej. Wykorzystanie istniejących urządzeń oczyszczających ścieki wynosi około 50%.

6.2.3. Kanalizacja deszczowa.

Odbiornikiem wód opadowych z terenu miasta Brańsk są: przyływająca rzeka Nurzec oraz rowy wodne. Kanalizacja deszczowa jest rozwiązana tak, aby wody deszczowe z ulic i przyległych terenów w najprostszy sposób były odprowadzane do odbiornika w miarę jak pozwala na to konfiguracja terenu. Istnieje 6 wylotów kanałów deszczowych i nie posiadają one urządzeń podczyszczających.

Kanały deszczowe są średnicy od 300 mm do 600 mm, a ich łączna długość wynosi ok. 4,1 km. Znajdują się one w ulicach: Jagiellońskiej, Kościelnej, Rynek, Skłodowskiej, Senatorskiej, Słowackiego, Szkolnej, Wyszyńskiego, Jana Pawła II i Mickiewicza.

6.2.4. Ogólna ocena odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych.

Gospodarka ściekowa na terenie miasta ulega systematycznej poprawie, jednak skanalizowanie miasta jest znaczenie mniejsze od jego zwodociągowania. Połączenia kanalizacyjne stanowią 50,0% podłączeń wodociągowych.

Miejska oczyszczalnia ścieków wykorzystana jest w około 50% jej przepustowości i posiada rezerwy. Jest to atut rozwojowy miasta.

6.3. Gospodarka odpadami stałymi.

6.3.1. Charakterystyka stanu istniejącego.

Miejskie wysypisko odpadów stałych zlokalizowane na gruntach miasta Brańsk na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego przy drodze lokalnej na północny zachód od centrum miasta w odległości 2,5 km od zwartej zabudowy miasta i 650 m od drogi Brańsk-Bujnowo. Otoczenie wysypiska stanowią od strony północnej i wschodniej las mieszany a od południowej i zachodniej grunty orne. Wysypisko zajmuje teren o powierzchni 2,93 ha. Jest ono częściowo zagłębione poniżej istniejącej rzeźby terenu minimum 1,0 m, a częściowo w nasypie. Korona wysypiska obwałowana o pojemności 90 000 m³. Dno wysypiska uszczelnione jest folią. Wykonano jedną nitkę drenażu od strony nasypu w części południowej zakończoną studzienką. Odstąpiono od drenażu na odciek całej powierzchni składowania. Ponadto na wysypisku znajdują się 4 zbiorniki do składowania opakowań po środkach chemicznych ochrony roślin, budka dozorczy, brodzik dezynfekcyjny i ogrodzenie z siatki stalowej. Wysypisko oddano do użytku w 1990 r. Ilość nagromadzonych odpadów stanowi około 25% jego pojemności. Posiada ono stały dozór. W dokumentacji ustalono strefę ochronną szerokości 500 m, w której grunty leśne nie zmieniają swojej funkcji, natomiast na gruntach ornych ogranicza się uprawę owoców i warzyw, a także zakładania pastwisk. Strefa ochronna wysypiska nie jest ustalona decyzyjnie i nie ma mocy prawnej.

Wywozem odpadów na wysypisko między innymi z terenu Spółdzielni Mieszkaniowej, Banku Spółdzielczego, cmentarza prowadzi Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „Astwa” Sp. z o.o. w Białymstoku. Wywozem nieczystości stałych z komunalnych budynków mieszkalnych, przedszkola, Zespołu Szkół, Państwowego Domu Opieki Społecznej zajmuje się Zarząd Mienia Komunalnego przy Urzędzie Miasta.

Rada Miejska w Brańsku podjęła w dniu 27 marca 1998 r. uchwałę Nr XXVII/172/98 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Brańsk. Uchwała nie zobowiązuje mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów.

6.3.2. Ogólna ocena gospodarki odpadami stałymi.

Gromadzenie odpadów stałych na terenie miasta jest prowadzone w sposób tradycyjny, bez segregacji odpadów. Powoduje to, że na wysypisko wywożone są odpady stanowiące surowce wtórne, które mogłyby być wykorzystane, a tym samym ilość wywożonych na wysypisko odpadów mogłaby zmniejszyć się o około 25%.

W czasie budowy wysypiska odstąpiono od niektórych rozwiązań przewidywanych w dokumentacji takich jak drenaż na odciek całej powierzchni

składowania. Dlatego też nie można stwierdzić, czy nie wywiera ono niekorzystnego wpływu na otaczające środowisko. Wymagane jest opracowanie oceny oddziaływania na środowisko, która określi czy wysypisko spełnia wszystkie obowiązujące wymogi w zakresie ochrony środowiska oraz wskaże działania jakie należałoby wykonać, aby spełniało te wymogi.

Wysypisko posiada duże rezerwy, około 75% swojej pojemności i zgodnie z założeniami dokumentacyjnymi jego eksploatacja przewidywana była na 50 lat, tj. do 2040 roku.

6.4. Elektroenergetyka.

6.4.1. Charakterystyka stanu istniejącego.

Źródłem zasilania w energię elektryczną miasta jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV Bielsk Podlaski I, zlokalizowana na terenie m. Bielsk Podlaski.

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej obecnych odbiorców – również w m. Brańsk. Pracując w układzie dwustronnego zasilania zapewnia duży stopień pewności zasilania. Rozprowadzanie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się poprzez układ sieci SN 15kV i NN, które w przeważającej części są sieciami napowietrznymi.

Główne linie SN15kV zasilające miasto to:

- Bielsk Podlaski-Brańsk-Domanowo,
- Ciechanowiec-Rudka-Brańsk-Łapy.

Na terenie miasta Brańsk zlokalizowane są 23 stacje transformatorowe, w tym 20 słupowych i 3 wieżowe.

Poszczególne stacje transformatorowe są zasilane liniami SN 15kV odgałęzionymi od w/w linii głównych. Ze względu na stan techniczny Zakład Energetyczny Białystok S.A. w swoim Planie Rozwoju założył modernizację linii Ciechanowiec-Rudka-Brańsk.

6.4.2. Ocena dotychczasowego funkcjonowania systemu oraz główne problemy do rozwiązania.

Mimo że stan techniczny sieci i urządzeń elektroenergetycznych jest różnicowany system miast funkcjonuje prawidłowo. Problemem do rozwiązania jest zsynchronizowanie potrzeb wynikających z zagospodarowania przestrzennego i jego rozwoju w poszczególnych obszarach miasta z możliwościami systemu elektroenergetycznego.

Utrzymywanie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sieci elektroenergetycznych powinno być realizowane poprzez tworzenie rezerw terenów pod urządzenia elektroenergetyczne w postaci pasów ochronnych. Należy również dążyć do utrzymania prawidłowych standardów zasilania, stopnia pewności zasilania oraz jakości przysłanej mocy przestrzegając jednocześnie polityki oszczędnościowej terenów.

Jest potrzeba utrzymania rezerwy terenu wyznaczonego w planie zagospodarowania przestrzennego m. Brańska pod przewidywaną przez ZEB S.A. budowę stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15 kV w zachodniej części miasta wraz z liniami zasilającymi WN 110 kV i wyjściami linowymi 15 kV.

Potrzeby budowy w przyszłości tej stacji wynikają z układu sieci na tym obszarze i potrzeb odbiorców tego rejonu województwa.

Rozwój systemu elektroenergetycznego w mieście winien opierać się na „Założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, do sporządzenia których zobowiązany jest ustawą „Prawo energetyczne” organ samorządowy.

6.5. Ciepłownictwo.

6.5.1. Charakterystyka stanu istniejącego.

Na terenie miasta według posiadanych materiałów istnieje 8 źródeł wytwarzania energii cieplnej, obsługujących budynki użyteczności publicznej.

Są to:

Tabela 51

Lp.	Obiekty	Moc kotła	Kotły - rodzaj	Rodzaj paliwa	Urząd. odpy.	Uwagi
1	2	3	4	5	6	
1.	Dom Pomocy Społecznej ul. J. Pawła II 14	1280 kW	kotły RUMIA szt. 2x290 kW (parowe) kotły RUMIA szt. 2x350 kW (wodne)	węgiel	-	Kotłownia ta zaopatruje w ciepło SNOZZ w Brańsku (dawny Ośr. Zdrowia)
2.	Urząd Gminy ul. Rynek 8	0,188 GJ/h	1-DOG-8 47 kW firmy MBM	olej opałowy	-	
3.	Zespół Szkół ul. Armii Krajowej 7	675 kW	UKS200 szt. 3 UKS75szt. 1	węgiel	-	
4.	Urząd Miejski ul. Rynek 8	0,92 GJ/h	KZ-5/11 szt. 2	węgiel	-	
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa ul. Armii Krajowej 31/13	1950 kW	UKS450 szt. 3 KRM600 szt. 1	węgiel	czopuch 30%	
6.	Hydrofornia Miejska (ujęcie wody) ul. Senatorska 12	0,84 GJ/h	SZ10 szt. 2	węgiel	czopuch 50%	
7.	Kotłownia ZMK przy Urzędzie Miejskim w Brańsku ul. Rynek 19 (patrz Bud. Ust.-Mieszk. ul. Rynek)	380 kW	UKS160 szt. 2 UKS60 szt. 1	węgiel	-	+
8.	Bank Spółdzielczy ul. Kościuszki 2 A	95 + 115 kW	F210/6NT	olej opałowy	-	
9.	GS SCH w Brańsku Biuro i WDT ul. Rynek 8	296 Mcal/h	KZ-5 szt. 2	węgiel		

Pozostałe w mieście kotłownie są nieczynne z powodu likwidacji zakładów.

W zabudowie mieszkaniowej dominującym rozwiązaniem są lokalne kotłownie na paliwo stałe.

6.5.2. Ocena stanu ciepłownictwa.

Istniejące źródła ciepła w pełni pokrywają potrzeby w tym zakresie mieszkańców miasta.

Sprawne ich funkcjonowanie wymaga utrzymania kotłowni w dobrym stanie technicznym oraz sukcesywnej modernizacji w celu poprawy sprawności działania (większość kotłowni jest o przestarzałych technologiach).

Praca tych źródeł w większości na paliwie stałym przyczynia się do zanieczyszczania środowiska (tylko 2 mają urządzenia odpylające). Szansą na poprawę tego stanu rzeczy jest przejście na paliwa ekologiczne.

Wobec braku w najbliższej perspektywie możliwości pozyskania gazu jako paliwa ekologicznego jest potrzeba kontynuacji przechodzenia istniejących kotłowni na inne paliwa ekologiczne takie jak olej opałowy, biomasa itp.

Niezależnie od powyższego powinno dążyć się do zmniejszenia strat ciepła w budynkach oraz ograniczać koszty eksploatacji źródeł wytwarzania ciepła.

6.6. Gazownictwo.

Miasto Brańsk nie posiada systemu gazowniczego. Plany inwestycyjne Polskiego Górnictwa i Gazownictwa S.A. w Warszawie, gestora sieci wysokiego ciśnienia, przewidują gazyfikację m. Brańsk w oparciu o gazociąg wysokiego ciśnienie Łapy-Wyszki.

Warunkiem budowy tego systemu jest efektywność inwestycji. Obecnie, ze względów ekonomicznych mieszkańcy miasta Brańska oraz sąsiednich gmin nie są zainteresowani tego rodzaju inwestycjami.

Niemniej jednak w opracowaniach urbanistycznych należy rezerwować tereny pod przyszły system, co pozwoli z chwilą podjęcia budowy gazociągu uniknąć konfliktów z zabudową osadniczą i innymi elementami zagospodarowania.

6.7. Telekomunikacja, radiokomunikacja i teletransmisja.

6.7.1. Charakterystyka stanu istniejącego i ocena działania systemu telefonii przewodowej.

System telekomunikacyjny miasta składa się z:

- linii kablowej światłowodowej relacji:
 - Bielsk Podlaski-Brańsk-Rudka
 - Brańsk-Domanowo
 - Brańsk-Wyszki
- centrali telefonicznej automatycznej cyfrowej zlokalizowanej w budynku Poczty przy ul. Rynek,
- linii rozdzielczych kablowych miedzianych oraz abonenckich na terenie miasta.

W 1999 r. w mieście Brańsk było 933 abonentów ogółem, w tym 799 abonentów prywatnych.

Dla porównania wskaźnik nasycenia na 1000 ludności kształtował się następująco:

- m. Brańsk – 247,1
- powiat bielski (miasta) – 282,6
- woj. podlaskie (miasta) – 312,2
- woj. podlaskie (miasta + obszary wiejskie) – 242,9
- Polska – 255,2

Jak wynika z powyższego zestawienia stopień telefonizacji miasta jest dość wysoki. Taki stan rzeczy był możliwy do osiągnięcia dzięki nowym inwestycjom – budowie linii światłowodowych i nowej centrali cyfrowej. Po uruchomieniu tych inwestycji m. Brańsk zostało włączone w wojewódzki system łączności

automatycznej, co zapewniło dobrą łączność z abonentami województwa, jak również (poprzez białostocki węzeł telekomunikacyjny) z abonentami w kraju i na świecie.

6.7.2. Charakterystyka stanu istniejącego i ocena działania systemu telefonii komórkowej.

Na terenie miasta działa system telefonii komórkowej dwóch operatorów Era GSM i Plus GSM.

1 stacja bazowa (Era GSM) zlokalizowana jest we wschodniej części miasta, natomiast druga stacja bazowa (Centertel-IDEA) na działce PZZ-ów w Brańsku.

Stan obecny systemu zaspokaja w pełni potrzeby mieszkańców na ten rodzaj usług.

6.7.3. Radiokomunikacja i teletransmisja.

W Makarkach gm. Grodzisk i Topczewie gm. Wyszki zlokalizowane są stacje linii nadawczych SLR.

Natomiast przez obszar miasta Brańska przebiega pas ochronny radiokomunikacji i teletransmisji łączący w/w SLR-y.

Pas ten umożliwia prawidłową pracę urządzeń w tych stacjach poprzez uniknięcie kolizji z projektowanymi obiektami na obszarze miasta.

7. Syntetyczna ocena poziomu zaspokojenia potrzeb ludności i zagospodarowania miasta Brańska w 1999 r.

Tabela 52

Lp.	Wyszczególnienie wskaźników i wielkości	Wielkości, wskaźniki		Miasto Brańsk		
		województwo podlaskie	powiat bielski	wielkość wskaźnik	Udział	
					5:3 (%)	5:4 (%)
1	2	3	4	5	6	7
	Powierzchnia (km ²)	20180	1385,2	32,43	0,16	2,34
	<u>Ludność i rynek pracy</u>					
1.	Ludność ogółem, w tym kobiety	1222709 621778	63642 32080	3776 1903	0,3 0,3	5,93 5,93
2.	Kobiety na 100 mężczyzn	103,0	102,0	102	99,0	100,0
3.	Ludność na 1 km ²	61	46,0	118	193,4	256,5
4.	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (%)	26,5	25,1	30,0	113,2	119,5
5.	Udział ludności w wieku produkcyjnym (%)	57,8	53,9	53,9	93,3	100,0
6.	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym (%)	15,7	21,0	16,1	102,5	76,7
7.	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym	729,0	857,1	853,7	117,1	99,6
8.	Urodzenia na 1000 ludności	10,1	9,2	14,9	147,5	161,9
9.	Zgony na 1000 ludności	10,1	13,0	9,7	96,2	74,6
10.	Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,0	-3,8	5,2		
11.	Saldo migracji w osobach	-974	-321	-8	0,8	2,5
12.	Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD	220641	9554	516	0,23	5,4
13.	Pracujący w rolnictwie indywidualnym (w swoim gospodarstwie)	-	-	651*	-	-

14.	Bezrobotni,	72752	2929	183	0,25	6,2
15.	w tym kobiety:	38710	1622	101	0,26	6,2
16.	Udział bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym (%)	10,3	8,5	9,0	87,4	105,9
	Warunki mieszkaniowe					
17.	Mieszkania	380656	22097	1218	0,3	5,5
18.	Izby mieszkalne	1415295	82715	4910	0,3	5,9
9.	Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	24598970	1441098	88185	0,3	6,1
20.	Mieszkania na 1000 mieszkańców	311,1	347,2	322,6	103,7	92,9
21.	Liczba osób na izbę	0,85	0,76	0,76	89,4	100,0
22.	Liczba osób w mieszkaniu	3,15	2,88	3,06	97,1	106,25
23.	m ² pow. uż. na osobę	20,5	23,0	23,7	115,6	103,0
24.	Przeciętna pow. uż. w m ² na 1 mieszkańca	64,6	65,2	72,4	112,1	111,0
25.	Liczba izb w mieszkaniu	3,72	3,74	4,03	108,3	107,8
26.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w m ³ /rok	30,3	24,8	26,8	88,4	108,1
	Usługi społeczne					
27.	Liczba uczniów szkół podstawowych na 1000 mieszkańców	110,4	103,6	138	125,0	133,2
28.	Liczba uczniów na 1 pomieszczenie	18,4	15,8	22,7	123,4	143,7
29.	Liczba uczniów na 1 oddział	20,2	18,7	24,8	12,8	132,6
30.	Księgozbiór w bibliotekach na 1000 ludności	3471	3161	3917	112,8	123,9
31.	Wypożyczenia książek (tys. wol.)	4129,5	159,8	6,5	0,15	4,06
32.	Wypożyczenia książek na 1 czytelnika	20,8	21,8	17,6	84,6	80,7
33.	Lekarze na 10 tys. mieszkańców	23,7	18,5			
34.	Abonenci telefoniczni na 1000 mieszkańców	242,9	204,2	247,1	101,7	121,0
	Rolnictwo i warunki życia rolników					
35.	Ludność rolnicza (w gosp. domowych z uż. gosp. rolnego)	-	-	1675*	-	-
36.	Udział ludności rolniczej w ludności ogółem	-	-	45,5*	-	-
37.	Ludność na 100 ha uż. rolnych	101,8	62,9	182,2	179,0	289,7
38.	Pow. uż. rolnych w granicach adm. (ha)	1201076	101161	2072	0,17	2,0
39.	Udział uż. rolnych w pow. całkowitej (%)	59,5	73,0	63,9	107,4	87,5
40.	Powierzchnia gruntów ornych (ha)	795323	61182	1343	0,16	2,2
41.	Udział gosp. indywidualnej w pow. gruntów ogółem (%)	68,7	81,3	88,1	128,2	108,4
42.	Udział gosp. indywidualnej w pow. użytków rolnych (%)	94,6	92,7	97,1	103,0	105,1
43.	Lesistość (% powierzchni)	29,5	18,9	28,2	95,6	149,2
44.	Liczba gospodarstw indywidualnych (bez działek rolniczych)	102825*	9458*	481*	0,46	5,1
45.	Średnia pow. uż. rolnych gosp. rolnego (bez działek rolniczych)	10,7	9,4	8,3	77,6	88,3
46.	Pow. uż. rolnych na 1 mieszkańca	0,98	1,58	0,54	55,1	34,2
47.	Plony zbóż z 1 ha w q w ind. gosp. rolnych	23,5	-	25	106,4	-
48.	Plony ziemniaków z 1 ha w q w ind. gosp. rolnych	161,0	-	150	93,2	-
49.	Obsada bydła na 100 ha uż. rolnych w gosp. ind.	59,5	63,0	55,5	93,3	88,1
50.	Obsada krów na 100 ha uż. rolnych w gosp. ind.	33,5	-	32,1	95,8	-
51.	Obsada trzody chlewnej na 100 ha uż.					

	rolnych w gosp. ind.	91,5	47,0	71,3	77,9	151,7
52.	Udział gosp. rolnych posiadających wodociąg sieciowy (%)*	35,0*	–	46,2*	132,0*	–
53.	Udział gosp. rolnych posiadających wodociąg zagrodowy (%)*	7,8*	–	15,6*	200,0*	–
54.	Udział gosp. rolnych posiadających kanalizację sieciową (%)*	6,5*	–	5,0*	76,9*	–
55.	Udział gosp. rolnych posiadających kanalizację zagrodową (%)*	32,3*	–	51,6*	159,7*	–
56.	Udział gosp. rolnych korzystających z gazu z butli (%)*	36,5*	–	53,8*	147,4*	–
57.	Udział gosp. rolnych posiadających telefon (%)*	22,6*	–	41,4*	183,2*	–
58.	Udział gosp. rolnych posiadających sieć elektryczną 380V*	36,7*	–	60,5*	164,9*	–
59.	Gospodarka Dochody budżetowe gminy w tys. zł.	1471893,1	63748,8	5341,7	0,36	8,4
60.	Dochody budżetowe na 1 mieszkańca w zł.	1202,8	1001,7	1415,8	117,7	141,3
61.	Wydatki budżetowe w tys. zł.	1528751,5	65231,9	5061,2	0,33	7,8
62.	Wydatki budżetowe na 1 mieszkańca w zł.	1249,3	1025,0	1341,4	107,4	130,9
63.	Wydatki na inwestycje w tys. zł.	314139,1	11864,3	710,9	0,22	6,0
64.	Udział inwestycji w wydatkach budżetowych	20,5	18,2	14,0	68,3	76,9
65.	Jednostki gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON według sekcji EKD w tym: osób fizycznych	80010 65783	3361 2794	316 265	0,39 0,4	9,4 9,5

* dane z 1996 r.

8. Elementy przestrzennego zagospodarowania miasta o charakterze ponadlokalnym.

Na terenie miasta Brańsk występują następujące elementy przestrzennego zagospodarowania o charakterze ponadgminnym:

- a) w zakresie walorów środowiska kulturowego obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków wymienione w pkt. 2.2.,
- b) w zakresie wartości środowiska przyrodniczego dolina rzeki Nurzec jako wieloprzestrzenny element ekosystemu przyrodniczego o znaczeniu regionalnym,
- c) w zakresie układu drogowego:
 - droga krajowa Nr 66 Zambrów Brańsk-Bielsk Podlaski,
 - droga wojewódzka Nr 681 Roszki Wodźki-Łapy-Poświętne-Brańsk-Ciechanowiec,
 - ulice miejskie i drogi zaliczone do dróg powiatowych wymienione w pkt. 5.1. niniejszego studium,
- d) w zakresie radiokomunikacji i teletransmisji – pas ochronny relacji SLR Makarki-SLR Topczewo-SLR Krynice,
- e) w zakresie infrastruktury społecznej: Dom Pomocy Społecznej.

1. Polityka przestrzenna miasta.

Polityka przestrzenna miasta Brańsk powinna być podporządkowana głównym, perspektywicznym jego funkcjom.

Położenie miasta w obszarze o najwyższej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w województwie i na ważnych ciągach komunikacyjnych oraz walory przyrodnicze wyznaczają kierunek rozwoju gospodarczego miasta, jako lokalnego ośrodka gospodarczego.

1.1. Kierunki rozwoju funkcji miasta.

Funkcje miasta Brańsk.

W perspektywie należy oczekiwać wyraźnego ukierunkowania rozwoju miasta do pełnienia funkcji lokalnego ośrodka obsługi rolnictwa i ludności z elementami usług ponadlokalnych, tj. funkcji

- a) funkcji usług gminnych z zakresu: oświaty, zdrowia, kultury, handlu, finansów, administracji samorządowej i gospodarczej,
- b) funkcji obsługi rolnictwa,
- c) funkcji mieszkaniowej,
- d) funkcji gospodarczych, w tym lokalnego przemysłu,
- e) funkcji obsługi komunikacji.

1.2. Problemy i bariery rozwoju miasta.

W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym miasta Brańsk można wyodrębnić szereg problemów i barier rozwojowych, których rozwiązanie wymagać będzie dużych sił i środków finansowych.

Świadomość istnienia przeszkód w rozwoju pozwoli w przyszłości przewidywać w budżecie miasta odpowiednie środki na pokonanie barier, o ile będą one możliwe do pokonania środkami finansowymi.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta wyłaniają się następujące problemy rozwojowe:

- a) brak większego przemysłu i miejsc pracy na terenie miasta, szczególnie dla ludności rolniczej,
- b) zarysowujący się proces starzenia się ludności,
- c) braki w systemie kanalizacji sanitarnej, gazownictwie, elektroenergetyce, utylizacji odpadów stałych,
- d) braki w zakresie jakości dróg – złe nawierzchnie,
- e) trudności w zagospodarowaniu istniejącego majątku gminnego, urzędzeń obsługi rolnictwa, przemysłu,
- f) potencjalne zagrożenie wynikające z utraty mocy prawnej planów zagospodarowania przestrzennego z końcem 2001 r. (z mocy art. 67, ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym – Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, Nr 41, poz. 412, Nr 111, poz. 1279, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1157, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 14, poz. 124, Nr 100, poz. 1085) co wymaga opracowania nowego planu,
- g) bariera rozwoju wynikająca z podłoża socjologicznego, polegająca na fakcie, że wraz z rozwojem demokracji potęgują się protesty mieszkańców przeciw lokalizacji obiektów lub urzędzeń o przeznaczeniu ogólnospołecznym lub uciążliwych dla mieszkańców,

- h) uwarunkowania wynikające z obowiązku ochrony środowiska, w tym ochrony gruntów rolnych i leśnych.

1.3. Szanse rozwoju miasta.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta wylaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Te elementy „studium” powinny być przedmiotem promocji miasta jako propozycje potencjalnym inwestorom.

Szansami rozwoju miasta są:

- a) jedna z lepszych w województwie podlaskim rolnicza przestrzeń produkcyjna, co stwarza możliwość intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego,
- b) stosunkowa bliskość rynku zbytu produkcji rolniczej w postaci aglomeracji białostockiej, a także warszawskiej,
- c) położenie miasta na ważnych ciągach komunikacyjnych (droga krajowa nr 66 Zambrów-Bielsk Podlaski-Kleszczele-Czeremcha-granica państwa oraz droga wojewódzka nr 681 Roszki Wodźki-Łapy-Brańsk-Ciechanowiec) stwarzają możliwości rozwoju różnego rodzaju usług i przemysłu, w tym urządzeń obsługi komunikacji i turystyki,
- d) walory środowiska przyrodniczego miasta wynikające z zasobów leśnych i wód stwarzają szansę rozwoju funkcji wypoczynkowo-turystycznej,
- e) istniejące i projektowane systemy infrastruktury technicznej: elektroenergetyka, sieć wodociągowo-kanalizacyjna, gazownictwo,
- f) istniejące niewykorzystane obiekty infrastruktury społecznej, rolniczej i przemysłowej stwarzają szanse działalności gospodarczej w zakresie produkcji i usług,
- g) posiadanie „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta” oraz planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego – co jest prawnym warunkiem jakiegokolwiek inwestowania na terenie miasta.

Czynnikami rozwoju miasta, które powinny być wykorzystane są:

- a) walory użytkowe wytworzone przez naturę (gleba, klimat, krajobraz, ukształtowanie powierzchni, surowce mineralne),
- b) walory użytkowe będące wytworem działań człowieka (obiekty produkcyjne, infrastruktury technicznej i społecznej, urządzenia komunikacji, zasoby mieszkaniowe itp.),
- c) zasoby pracy (rozmiary, kwalifikacje, wydajność, tradycje dobrej i solidnej pracy),
- d) instytucje zajmujące się promocją i rozwojem gminy zlokalizowane poza terenem gminy (banki, agencje rozwoju i inne elementy składające się na tzw. otoczenie biznesu),
- e) kultura i tradycje gospodarcze gminy,
- f) atrakcyjność miejsc przebywania (tradycje mieszkańców, gościnność, porządek w obejściach i na ulicach, zagospodarowanie terenów, urządzenia umożliwiające realizację różnych potrzeb w zakresie wypoczynku, rozrywki, a także stan środowiska naturalnego).

1.4. Cele rozwoju przestrzennego miasta.

1.4.1. Główne cele rozwoju.

- a) Generalnie, celem pierwszego rzędu w rozwoju miasta jest zapewnienie mieszkańcom pracy i dochodów pozwalających na godziwy, w odczuciu społecznym, poziom życia.
W rozwoju miasta należy dążyć do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej i zabezpieczenia powiązań społeczno-ekonomicznych terenów miasta z gminami sąsiednimi w sferach: społecznej, ekologicznej, infrastruktury technicznej.
- b) Należy wykorzystać dla rozwoju miasta istniejące jego położenie, istniejące walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej, majątek trwały oraz sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców.
- c) Społecznym efektem rozwoju miasta będzie poprawa szeroko rozumianych warunków życia mieszkańców.

1.4.2. Cele ekologiczne rozwoju.

- a) Ochrona i zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego zapewniającego ciągłość przestrzenną systemu przyrodniczego województwa.
- b) Wzbogacenie i racjonalne wykorzystanie walorów systemu przyrodniczego dla rekreacji i rolnictwa.
- c) Zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych (zabytki).
- d) Objęcie ochroną prawną wybranych elementów systemu przyrodniczego i środowiska kulturowego.
- e) Zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych zamieszkiwania ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji oraz elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

1.4.3. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym.

- a) Należy tworzyć warunki do wzrostu ilości miejsc pracy na terenie miasta.
- b) W polityce rozwoju mieszkalnictwa należy dążyć do stworzenia warunków do podniesienia standardu zamieszkiwania tj. wzrostu jakości budowanych mieszkań, ich wyposażenia oraz remontu mieszkań.
- c) Należy sprzyjać podnoszeniu poziomu wykształcenia ludności, rozwoju kultury, sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

1.4.4. Cele rozwoju gospodarczego.

- a) Stworzenie warunków do rozwoju nieuciążliwego przemysłu (małe i średnie zakłady) i rzemiosła produkcyjnego a także usług poprzez wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej terenów do tego celu przydatnych.
- b) Efektywne wykorzystywanie niezagospodarowanego majątku produkcyjnego surowców lokalnych, zasobów pracy i tradycji produkcyjnych.
- c) Poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych.
- d) Rozwój urządzeń obsługi rolnictwa, ludności i ruchu turystycznego.
- e) Właściwe wykorzystanie możliwości produkcyjnych rolnictwa zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (m. in. rozwój sadownictwa, warzywnictwa).

1.4.5. Cele rozwoju komunikacji.

- a) Należy dążyć do stworzenia właściwych warunków do zaspokojenia potrzeb społecznych w zakresie przemieszczania się ludzi i towarów na terenie miasta, jak też przemieszczeń zewnętrznych, w tym tranzytu ludzi i towarów przez teren miasta.
- b) Zapewnienie funkcjonowania w odpowiednim standardzie prędkości i swobody ruchu tranzytowego na drogach: krajowej i wojewódzkiej.
- c) Minimalizacja kolizji między ruchem komunikacyjnym a zabudową i środowiskiem przyrodniczym.
- d) Utrzymanie w należyłym stanie ulic powiatowych i gminnych.
- e) Podnoszenie standardu wyposażenia dróg w urzędzenia obsługi komunikacji, zwłaszcza przy drogach: krajowej i wojewódzkiej.

1.4.6. Cele rozwoju infrastruktury technicznej.

Celem zasadniczym jest zapewnienie sprawnego i niezawodnego funkcjonowania wszystkich systemów infrastruktury technicznej, zapewniając zaspokojenie wszystkich potrzeb w sposób ciągły i efektywnie ekonomiczny, w tym:

- a) w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami stałymi:
 - ochrona zasobów wód podziemnych stanowiących źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę,
 - uporządkowanie gospodarki wodnej, w której zakłada się pełne zaopatrzenie w wodę podmiotów gospodarczych i społecznych – przy zachowaniu odpowiednich standardów (ilość i jakość wody),
 - dalszy rozwój gospodarki ściekowej,
 - rozwiązanie problemu gospodarki odpadami,
 - zmniejszenie uciążliwości urządzeń gospodarki wodno-ściekowej i eliminacja kolizji z zabudową,
- b) w zakresie energetyki i telekomunikacji:
 - dostosowanie systemu elektroenergetycznego do potrzeb wynikających z długookresowego funkcjonowania systemu poprzez modernizację i rozbudowę sieci SN 15 kV oraz NN,
 - zapewnienie zaopatrzenia w gaz sieciowy poprzez budowę sieci gazowej do miasta, jak i też na jego terenie,
 - dalszy rozwój nowoczesnych systemów ogrzewania w celu poprawy efektywności ich funkcjonowania i zmniejszania uciążliwości dla środowiska – poprzez stosowanie ekologicznych paliw,
 - rozbudowa pojemności centrali i sieci telefonicznych,
 - utrzymanie istniejących urządzeń radiokomunikacji i teletransmisji oraz pasa ochronnego pod te urządzenia,
 - zmniejszenie uciążliwości i kolizji między sieciami energetycznymi a zabudową miasta i elementami systemu przyrodniczego miasta.

1.5. Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

Obowiązek opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 13 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, Nr 41, poz. 412, Nr 111, poz. 1279,

z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1157, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 14, poz. 124, Nr 100, poz. 1085).

Zatem miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą być opracowane w przypadkach:

- a) Gdy przepisy szczególne tak stanowią tj.
 - w przypadku, gdy realizacja inwestycji wymaga uzyskania zgody odpowiedniego organu na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne, co wynika z art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 87, zm. 1997r. Nr 60, poz. 370, z 1998r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 81, poz. 875),
 - dla obszarów i zespołów poddawanych ochronie przez Radę Miejską, co wynika z art. 34, ust. 2 ustawy z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492, z późn. zm.)
- b) Dla obszarów, na których przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe służące realizacji celów publicznych (zadania centralne i wojewódzkie).
- c) Dla obszarów, dla których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych na podstawie uchwały Rady Miejskiej (z wyjątkiem zadań związanych z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego).
Celem publicznym jest każda działalność Państwa lub Gminy wynikająca z ustawy, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowana w całości lub częściowo z budżetu Państwa lub samorządu terytorialnego.
Za zadanie dla realizacji celów publicznych może być także uznane na wniosek właściwego ministra lub wojewody, zadanie służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, realizowane w całości ze środków własnych inwestora.
- d) Dla terenów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z konieczności zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Poza obowiązkami opracowania planów miejscowych wynikających z przepisów, Rada Miejska z własnej inicjatywy, bądź na wniosek Zarządu Miejskiego będzie każdorazowo decydowała o potrzebie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.6. Obszary przekształceń przestrzennych.

Perspektywiczne kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzenno – gospodarczych i innych – znanych obecnie zamierzeń inwestycyjnych instytucji gospodarczych, stwarzają przesłanki do wyróżnienia obszarów na terenie miasta, które ulegną zasadniczym przekształceniom przestrzennym.

Także, nawet niewielkie zmiany wynikające z zamierzonych działań miasta w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego w okresie perspektywicznym, spowodują pewne punktowe, lub liniowe przekształcenia przestrzenne, gdzie wystąpi jakikolwiek ruch budowlany, czy powstanie nowa działalność gospodarcza.

Przekształcenia te wynikają z zakładanego w „Studium” rozwoju poszczególnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Szczególnym przekształceniom ulegną następujące obszary:

- a) teren przewidziany pod budowę zbiornika wodnego,
- b) tereny przewidziane pod zabudowę przemysłowo-usługową,
- c) tereny przewidziane pod zabudowę mieszkaniową,
- d) tereny wyznaczone pod urządzenia i obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe,
- e) obszary projektowanych inwestycji drogowych i infrastruktury technicznej:
 - modernizacja drogi krajowej nr 66 Zambrów-Bielsk Podlaski-Kleszczele-Czeremcha-granica państwa,
 - modernizacja drogi wojewódzkiej nr 681 Roszki Wodźki- Łapy -Brańsk-Ciechanowiec,
 - budowa ścieżek rowerowych,
 - budowa gazociągu i sieci gazowej w mieście,
- f) tereny powierzchniowej eksploatacji surowców, które po ich wyeksploatowaniu powinny być zrekultywowane w kierunku rolnym lub leśnym – wymienione w pkt. 1.3.2. I części studium,
- g) tereny zabytków archeologicznych, które mogą być przedmiotem badań, wymienione w pkt. 2.2. II części studium,
- h) tereny położone przy drodze krajowej i wojewódzkiej, gdzie dopuszcza się rozwój urządzeń obsługi turystów i komunikacji,
- i) obszary rolne, które w wyniku przekształcenia rolnictwa mogą ulec przeobrażeniom co do wielkości gospodarstw rolnych, jak też struktury upraw,
- j) obszary leśne, które w wyniku ulepszania drzewostanu i dolesień spowodować mogą przeobrażenia przestrzenne i krajobrazowe,
- k) tereny przewidziane pod zabudowę mieszkaniową i usługową w plombach między zabudową istniejącą.

1.7. Kierunki rozwoju i przekształcenie struktury przestrzennej zagospodarowania miasta, w tym tereny do rehabilitacji.²

1.7.1. Obszary struktur przestrzennych.

Podstawą perspektywicznych kierunków dalszego rozwoju przestrzennego miasta i przekształcenie jego istniejącej struktury są aktualne uwarunkowania przestrzenne, przyrodnicze, gospodarcze, zamierzenia inwestycyjne miasta, jak też programy rządowe i innych instytucji działających na obszarze województwa, a także przewidywane zamierzenia ludności, której należy umożliwić realizację swoich zamierzeń na terenie miasta.

*Z uwagi na wyżej wymienione uwarunkowania, wydziela się na obszarze miasta dwie strefy zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowane co do celów i instrumentów polityki przestrzennej oraz kierunków i sposobów zagospodarowania; **dopuszcza się także indywidualne tereny rozwojowe oznaczone symbolem TR.****

- *Strefa A – obszar zabudowy miasta (tereny zainwestowane),*
- *Strefa B – obszary otwarte miasta.*

Obszar zabudowy miasta (Strefa A) obejmuje tereny zabudowane (zainwestowane), ukształtowane wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych i infrastruktury technicznej. Strefę A dzieli się na obszary, co do których przyjęto różne kierunki rozwoju i zasady

²Uchwała Nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

*Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

zagospodarowania. W skład tego obszaru włącza się także część terenów dotychczas niezainwestowanych, na których w przyszłości przewiduje się rozwój zabudowy.

Obszary otwarte miasta (Strefa B) obejmują tereny niezainwestowane, głównie tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i lasy.

Wymienione wyżej uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta, jak też określone w studium strefy zagospodarowania przestrzennego i kierunki ich zagospodarowania uwzględniają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie miasta obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które w sumie obejmują cały obszar miasta w granicach administracyjnych:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk uchwalony uchwałą nr XXXI/147/02 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 9 października 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 70, poz. 1407),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk uchwalony uchwałą nr VIII/41/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 31 lipca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 82, poz. 1572),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk uchwalony uchwałą nr XI/53/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 124, poz. 2283).

1.7.1.1. Strefa A – obszar zabudowy miasta.

Na terenie strefy A kształtowany będzie perspektywiczny obszar terenów zabudowanych i tu będą główne działania w zakresie przekształceń istniejącej zabudowy miasta. Na tym obszarze wydziela się uszczegółowione obszary o różnym sposobie zagospodarowania lub o cechach charakterystycznych dla danego obszaru, które uwzględniają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany te decydują o przeznaczeniu i sposobie zagospodarowania przestrzennego poszczególnych fragmentów miasta. Dopuszcza się sporządzanie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu dostosowania funkcji poszczególnych terenów do nowych potrzeb, bez konieczności każdorazowej zmiany studium, pod warunkiem że nowe funkcje w planie będą zgodne z kierunkami i zasadami zagospodarowania poszczególnych obszarów strefy „A”.

Cele polityki przestrzennej w strefie A.

- a) utrzymanie i modernizacja istniejącego oraz dalszy rozwój potencjału zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej oraz umożliwienie szansy kontynuowania i rozwoju działalności gospodarczej na istniejących terenach,
- b) utrzymanie i podnoszenie standardu użytkowego i cywilizacyjnego istniejącej zabudowy o dobrych i średnich stanach technicznych,
- c) modernizacja i rewitalizacja zabudowy i zagospodarowania terenów zagrożonych degradacją i przekształcenia zdegradowanych,
- d) utrzymanie w dobrym stanie technicznym obiektów zabytkowych i ochrona obszarów o wartościach kulturowych, w tym rehabilitacja zabudowy wyznaczonego obszaru,
- e) tworzenie warunków do racjonalnego wykorzystania niezagospodarowanego lub użytkowanego ekstensywnie majątku produkcyjnego, rezerw terenowych wyznaczonych w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego na cele budowlane,
- f) tworzenie w miarę potrzeb warunków do zagospodarowania i zabudowy terenów rozwoju miasta na nowych terenach,
- g) zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie komunalnej infrastruktury technicznej i społecznej oraz zapewnienie możliwie najlepszej jej dostępności,

- h) zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych zamieszkania ludności w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, hałasu, wibracji i elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
- i) zaspokojenie potrzeb ludności i podmiotów gospodarczych odpowiednich standardów w zakresie komunikacji (jakość ulic),
- j) zaspokojenie zapotrzebowania mieszkańców i podmiotów gospodarczych na niezawodną i w odpowiednim standardzie dostawę wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła i usług telekomunikacyjnych,
- k) tworzenie nowych wartości kulturowych przestrzeni publicznych w przekształceniach istniejącej zabudowy i w zabudowie na nowych terenach,
- l) dostosowanie nowej zabudowy do warunków fizjograficznych terenów i jej powiązanie z istniejącą, zwartą strukturą przestrzenną oraz terenami otwartymi,
- m) tworzenie warunków do rozwoju terenów wypoczynkowych i sportowych,
- n) dopuszczenie możliwości zmiany ustalonych w planach miejscowych funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki i zasady zagospodarowania poszczególnych obszarów strefy A.

- 1) Obszar o symbolu A1 obejmuje tereny usługowo-mieszkaniowe i produkcyjne położone w centrum miasta i jego strefie śródmiejskiej. W skład obszaru wchodzi teren w rejonach ulic: Rynek, Senatorskiej, Kościelnej, Sienkiewicza, Jana Pawła II i część ulicy Kościuszki do ulicy Jagiellońskiej oraz tereny rekreacyjne przylegające do rzeki i teren tzw. „Zamczyska”.

Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru

- a) sukcesywna wymiana zabudowy zdekapitalizowanej na nową, w tym dopuszcza się możliwość jej intensyfikacji poprzez lokalizację zabudowy do trzech kondygnacji i w zabudowie wielorodzinnej, a także szeregowej i bliźniaczej,
- b) dogęszenie zabudowy poprzez wykorzystanie terenów niezabudowanych,
- c) utrzymanie i wzbogacenie programu usługowego, rzemiosła i przemysłu nieuciążliwego poprzez realizację obiektów na terenach wolnych, jak też w zabudowie mieszkaniowej (głównie w parterach budynków),
- d) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa układu ulicznego w zakresie poprawy parametrów technicznych oraz realizacji brakujących nawierzchni ulic i odwodnień,
- e) utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej,
- f) urządzenie terenów rekreacyjnych,
- g) zagospodarowanie obiektów niewykorzystanych,
- h) utrzymanie i ochrona walorów kulturowych, w tym rehabilitacja zabudowy rynku i terenu „Zamczyska”,
- i) utrzymanie i dopuszczenie modernizacji istniejącej zabudowy zagrodowej do czasu decyzji o jej przekształceniu w inną zabudowę przez właściciela, dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
- j) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - przeznaczają się pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa teren oznaczony w studium symbolem P, obejmujący działki nr geodezyjny 1935/1 i 1948/1**

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

- 2) Obszar o symbolu A2 obejmuje teren istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej, rzemieślniczej i przemysłowej położony w rejonach ulic: Jana Pawła II, Binduga, Zagumiennej, Ogrodowej, Mickiewicza, Kopernika, Błonie i Sportowej.

Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru

- a) uzupełnienie zabudowy jednorodzinnej na terenach niezabudowanych,
 - b) nowa zabudowa jednorodzinna – możliwość jej intensyfikacji w zabudowę szeregową, bliźniaczą i wielorodzinną,
 - c) utrzymanie i dopuszczenie modernizacji istniejącej zabudowy zagrodowej do czasu decyzji o jej przekształceniu w inną zabudowę przez właściciela, dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
 - d) utrzymanie i możliwość realizacji nowych zakładów produkcyjnych,
 - e) możliwość realizacji usług i rzemiosła w budynkach mieszkalnych, jak też na wydzielonych terenach, zarówno w zabudowie jednorodzinnej, jak i zagrodowej,
 - f) utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - g) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Obszar o symbolu A3 obejmuje tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej głównie jednorodzinnej i usług położonych w rejonach ulic: Jana Pawła II, Mickiewicza, Błonie, Szkolnej, Armii Krajowej, Sportowej i Kościuszki (łącznie z osiedlem zabudowy jednorodzinnej).

Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru

- a) utrzymanie, modernizacja i kontynuacja rozbudowy urządzeń sportowych przy Zespole Szkół,
 - b) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa Domu Pomocy Społecznej i urządzeń służby zdrowia,
 - c) możliwość dogęszczenia zabudowy mieszkaniowej na terenach niezabudowanych, jak też realizacja zabudowy bardziej intensywnej (wielorodzinną, szeregową, bliźniaczą),
 - d) wymiana zużytej zabudowy mieszkaniowej i rozwój nowego budownictwa na wydzielonych działkach,
 - e) możliwość rozwoju usług rzemiosła i produkcji na terenach zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej,
 - f) utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - g) utrzymanie i dopuszczenie modernizacji istniejącej zabudowy zagrodowej do czasu decyzji o jej przekształceniu w inną zabudowę przez właściciela, dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
 - h) utrzymanie terenów rekreacyjnych, w tym wód,
 - i) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 4) Obszar o symbolu A4 obejmuje teren położony w rejonie ulic: Kościuszki, Armii Krajowej, Ściegiennego, Jagiellońskiej, Piłsudskiego. Są to tereny o różnej zabudowie: budownictwo wielorodzinne, jednorodzinne, przemysłowe i zagrodowe.

Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru

- a) utrzymanie i modernizacja istniejącego przemysłu i rozwój nowych zakładów przemysłowych; możliwość zmiany funkcji na mieszkaniową, usługową, rzemieślniczą,

- b) *dogęszczenie zabudowy mieszkaniowej, w tym możliwość realizacji różnych jego form (jednorodzinna, wielorodzinna),*
 - c) *utrzymanie dworca PKS z możliwością wykorzystania terenu do celów parkingowych i usługowo-handlowych,*
 - d) *rozwój usług i rzemiosła, główne w zabudowie mieszkaniowej z możliwością jej realizacji także na wydzielonych działkach, jak też w zabudowie zagrodowej,*
 - e) *utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej i komunikacji,*
 - f) *utrzymanie i dopuszczenie modernizacji istniejącej zabudowy zagrodowej do czasu decyzji o jej przekształceniu w inną zabudowę przez właściciela, dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,*
 - g) *dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:*
 - *przeznacza się teren oznaczony w studium symbolem MNUR pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, obejmujący działkę nr geodezyjny 1534/2***
 - *przeznacza się teren oznaczony w studium symbolem P, MNUR pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, (podział terenu określi zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), obejmujący działkę nr geodezyjny 1517/7***
- 5) *Obszar o symbolu A5 obejmuje teren położony w rejonach ulic: Binduga, Poniatowskiego, Kilińskiego, Polnej, Armii Krajowej, Zagumiennej, Sportowej, Kopernika. Obszar nosi cechy zabudowy zagrodowej przemieszanej z zabudową jednorodzinną, usługową i przemysłową.*
Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru
- a) *utrzymanie, modernizacja i porządkowanie terenów zabudowy jednorodzinnej przemieszanej z zabudową zagrodową z możliwością przekształcenia jej w zabudowę jednorodzinną z usługami i rzemiosłem; dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,*
 - b) *nowa zabudowa jednorodzinna z usługami i rzemiosłem na terenach niezabudowanych,*
 - c) *utrzymanie, modernizacja i uzupełnienie infrastruktury technicznej i komunikacji,*
 - d) *utrzymanie wartości kulturowych,*
 - e) *utrzymanie, modernizacja i rozwój przemysłu,*
 - f) *dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:*
 - *przeznacza się pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa teren oznaczony w studium symbolem P, obejmujący działkę nr geodezyjny 1267/4***
- 6) *Obszar o symbolu A6 położony w rejonach ulic: Piłsudskiego, Boćkowskiej (do rzeki Nurzec), Konopnickiej, Bielskiej, Ściegiennego, Armii Krajowej, zabudowany głównie zabudową jednorodzinną, zagrodową, przemysłową, usługową i rzemieślniczą.*
Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru
- a) *budowa zbiornika wodnego,*

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

- b) możliwość przekształcenia zabudowy zagrodowej w jednorodzinną, usługową i rzemieślniczą przy ulicy Piłsudskiego; dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
 - c) utrzymanie i modernizacja istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością jej przekształcenia w jednorodzinną z usługami i rzemiosłem; dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
 - d) nowa zabudowa jednorodzinna z usługami i rzemiosłem na terenach niezabudowanych,
 - e) utrzymanie, modernizacja i rozwój przemysłu, usług,
 - f) utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - g) utrzymanie wartości kulturowych,
 - h) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 7) Obszar o symbolu A7 obejmuje tereny położone po północnej stronie ulicy Armii Krajowej już zainwestowane i przewidziane do zainwestowania. Obszar jest zabudowany zabudową jednorodzinną z usługami i rzemiosłem oraz przemysłową. Występuje tu także zielen publiczna (cmentarze).

Kierunki i zasady zagospodarowania obszaru

- a) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa przemysłu, baz terenów komunalnych, stacji paliw i innych usług,
- b) utrzymanie, modernizacja i rozwój zabudowy jednorodzinnej z usługami i rzemiosłem,
- c) utrzymanie, modernizacja i realizacja elementów infrastruktury technicznej i komunikacji,
- d) utrzymanie i modernizacja istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością jej przekształcenia w jednorodzinną z usługami i rzemiosłem; dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy zagrodowej,
- e) utrzymanie istniejących cmentarzy: katolickiego (z ewentualną rozbudową) i prawosławnego,
- f) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - przeznaczają się tereny oznaczone symbolem MNUR pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, obejmujące działki nr geodezyjne 380/19 (przed podziałem 380/1), 506/6, 506/7, 511/2, 539/3**

*Ponadto wyznacza się indywidualne tereny rozwojowe (na zasadach rozwojowych jak na obszarach zabudowy miasta – strefa A) pod różnego rodzaju zainwestowanie (do sprecyzowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego), oznaczone na rysunku symbolem TR, obejmujące następujące działki nr geodezyjne: 331/6, 380/22, 380/25, 376/3, 376/5, 356/3, 356/4, 368/7, 347/6, 351/6, 318/6, 318/7, 318/8, 562/1, 581/4, 130/8, 513/3, 513/4.**

*Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

**Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

1.7.1.2. Strefa B – tereny otwarte miasta.

Obszary otwarte miasta obejmują tereny nie zainwestowane, głównie tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i lasy.

Na tych terenach dopuszcza się utrzymanie i modernizację istniejącej zabudowy oraz urządzeń o charakterze innym niż rolnicze i leśne oraz możliwość lokalizowania w perspektywie niektórych, niezbędnych dla miasta i województwa urządzeń z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji, urządzeń komunalnych i gospodarczych oraz rozwój zabudowy służącej rozwojowi społeczno-gospodarczemu miasta.

O sposobie zagospodarowania przestrzennego strefy „B” decyduje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta. Dopuszcza się sporządzanie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu dostosowania funkcji poszczególnych terenów do nowych potrzeb, bez konieczności każdorazowej zmiany studium, pod warunkiem że nowe funkcje w planie będą zgodne z kierunkami i zasadami zagospodarowania strefy „B”.

Cele polityki przestrzennej w strefie B.

- a) ochrona wartości przyrodniczych terenów otwartych i warunków funkcjonowania ich systemów ekologicznych,
- b) racjonalne wykorzystanie terenów otwartych dla potrzeb rekreacji, turystyki i rolnictwa,
- c) minimalizowanie kolizji wartości ekologicznych z przebiegiem istniejących i projektowanych ponadlokalnych ciągów infrastruktury technicznej, komunikacji i innych obiektów nierolniczych,
- d) dopuszcza się możliwość zmiany ustalonych w planie funkcji terenów w drodze sporządzenia (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów strefy.

- 1) W obszarze tym sankcjonuje się przebieg istniejących ciągów infrastruktury technicznej i komunikacji oraz dopuszcza się ich modernizację i rozwój.
- 2) Dopuszcza się utrzymanie i modernizację istniejącej zabudowy oraz urządzeń nie będących urządzeniami rolnictwa i leśnictwa i uzasadniony rozwój nowej zabudowy służącej rozwojowi społeczno-gospodarczemu miasta w drodze opracowania (zmiany) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Należy chronić rolniczą przestrzeń produkcyjną i lasy przed nieuzasadnionym ich przeznaczaniem na cele nierolnicze. Tylko plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego może przeznaczyć tereny pod inne cele niż rolnictwo i leśnictwo.
- 4) Dopuszcza się zalesienie terenów na wniosek właścicieli gruntów po opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 5) Wyznacza się indywidualne tereny rozwojowe (na zasadach rozwojowych jak na obszarach zabudowy miasta – strefa A) pod następujące zagospodarowanie (do sprecyzowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego), oznaczone na rysunku symbolem TR, z symbolem funkcji terenu (z dopuszczeniem zmiany funkcji), obejmujące następujące tereny^{**}:
 - a) tereny oznaczone symbolem TR-MNUR – z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, obejmujące działki nr geodezyjne 242/2, 243/1, 327/9, 331/6 (przed podziałem 331/2), 333/21 (przed podziałem 333/10)^{**}

- b) tereny oznaczone symbolem TR- P, obejmujące działki nr geodezyjne 581/1, 581/2, 581/4 – z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa ,
- c) tereny oznaczone symbolami TR- P,E, obejmujące działki nr geodezyjne 520/1, 520/6, 520/7 (przed podziałem 520/4 – z przeznaczeniem pod zabudowę przemysłową, składową, magazynową, budownictwa z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych, w tym o mocy powyżej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, o których mowa a art. 10, ust 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2015 r. poz. 199 z późn.zm) **.

1.7.2. Tereny zabudowane, w tym do rehabilitacji.

Tereny zabudowane w mieście ukształtowane są w większości w formie skupionej zabudowy.

Dominującą formą własności jest własność prywatna zasobów kubaturowych, które w znacznym stopniu wymagają remontu i modernizacji. Na obszarze miasta występują liczne, stosunkowo dobrze zachowane relikty starego drewnianego budownictwa zagrodowego oraz znaczna ilość budynków o różnym przeznaczeniu podlegających ochronie konserwatorskiej.

Głównym zespołem przeznaczonym do rehabilitacji jest obszar Rynku.

W obrębie rynku i zabudowy przyrynkowej należy zachować istniejącą skalę zabudowy tradycyjnej, jej gabaryty i kształt dachów oraz stosować tradycyjne materiały, tj., tynki gładkie w przypadku budynków murowanych, we wszystkich budynkach stolarkę o podziałach dostosowanych do historycznych, kolorystykę elewacji należy uzgodnić z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pokrycia dachów, – blacha gładka, dachówko-podobna lub dachówka ceramiczna.

Należy opracować projekt rewaloryzacji i zagospodarowania placu rynkowego, wyeliminować istniejącą tu wysoką i niską zieleń, wprowadzając ewentualnie zieleń eksponowaną czasowo w pojemnikach. Należy ujednoczyć nawierzchnię placu (rodzaj nawierzchni uzgodnić z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków), która winna nawiązywać do nawierzchni historycznych. Należy powrócić do dawnej funkcji rynku, przewidzieć wprowadzenie funkcji handlowych, np. kawiarnie letnie oraz wyeksponować historyczny XIX-wieczny budynek ratusza, w którym obecnie funkcjonuje przedszkole.

Następnym zespołem przeznaczonym do rehabilitacji powinien być obiekt grodziska, zwany „Zamczyskiem”.

Zaleca się zmianę sposobu wykorzystania grodziska wczesnośredniowiecznego z funkcji obiektu o charakterze kulturalno-rozrywkowym na obiekt o walorach krajobrazowo-kulturowych i demontaż istniejącej konstrukcji sceny wraz z zadaszeniem oraz ławkami,

Prace przy obiektach o wartościach historyczno-kulturowych należy prowadzić po uzyskaniu pozytywnej opinii z Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przed ewentualną ich rozbiórką należy, na koszt inwestora, wykonać dokumentację ewidencyjną zgodnie z instrukcją Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie.

Polityka przestrzenna

1. W polityce przestrzennej miasta władze samorządowe będą się kierowały zapisami studium zawartymi w „Kierunkach rozwoju i przekształceń struktury przestrzennej

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

zagospodarowania miasta, w tym tereny do rehabilitacji". Zapisana tu polityka będzie podstawą sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Do obowiązków właścicieli obiektów budowlanych należy utrzymanie tych obiektów we właściwym stanie technicznym, zaś do obowiązków miasta należy zapewnienie właściwego nadzoru nad przestrzeganiem tych obowiązków i udzielanie pomocy w ich realizacji, zwłaszcza w dziedzinie fachowego doradztwa i organizacji. Władze miejskie zobowiązane są do podejmowania działań zmierzających do podnoszenia estetyki zabudowy i zagospodarowania siedlisk i innych budynków na terenie miasta.
3. Celowe podejmowanie działalności inspirującej rolników do rozwijania agroturystyki, do tworzenia odpowiednio przygotowanej dla tych funkcji bazy lokalowej.
4. Należy prowadzić w sposób systematyczny, pod nadzorem wyspecjalizowanych służb (konserwatorskich, nadzoru budowlanego) prac konserwacyjnych niezbędnych dla utrzymania we właściwym stanie technicznym obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych, które także stanowią cenne wzorce inspirujące tworzenie nowej architektury regionalnej.
5. Należy sprzyjać adaptacji niewykorzystanych obiektów na cele użytkowe, zwłaszcza mieszkalnictwa rekreacyjnego, usług turystycznych itp., pod warunkiem zachowania przepisów o ochronie środowiska, o ochronie dóbr kultury i ochronie gruntów rolnych i leśnych a także pod warunkiem zachowania tradycyjnej formy adaptowanego obiektu.
6. Należy uzupełniać wolnych przestrzeni w zabudowie miejskiej obiektami o funkcji mieszkaniowej, usługowej i rzemieślniczej.
7. Z zastrzeżeniem określonym w rozdziale 1.8, pkt 15 dopuszcza się na terenie miasta możliwość lokalizacji urządzeń energetyki odnawialnej, zdefiniowanej w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U z 2012 r. poz. 1059) z zakresu: przetwarzania energii wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalnej, spadku rzek oraz energii pozyskiwanej z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych w tym:

a) o mocy powyżej 100 kW na terenach wyznaczonych w bieżącej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, (działki nr geod. 520/1, 520/6, 520/7) i ewentualnie w kolejnych zmianach studium, z uwzględnieniem wymagań art.10, ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2015 r. poz. 199, 443, 774, 1265, 1434, 1713) oraz po sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem wymagań art.15, ust. 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 2015 r. poz. 199, 443, 774, 1265, 1434, 1713),

b) o mocy do 100 kW - na zasadach określonych w rozdziale 1.8 pkt 13 i 14".**

1.8. Zasady zabudowy i zagospodarowania.²

- 1) Podstawowym instrumentem służącym do kreowania zabudowy i zagospodarowania przestrzennego miasta są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które powinny być zgodne z polityką przestrzenną zawartą w niniejszym studium. O zgodności planu z polityką przestrzenną decyduje tekst studium.
- 2) Przyjmuje się, że terenami zwartej zabudowy są tereny w granicach istniejącej i projektowanej zabudowy, które powinny być ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

² Uchwała Nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

- 3) Budownictwo mieszkaniowe, zagrodowe oraz budownictwo przemysłowe, usługowe, letniskowe i pensjonatowe powinno być realizowane na terenach zwartej zabudowy, lub do tej zabudowy bezpośrednio przylegających oraz położonych w jej pobliżu, pod warunkiem dostępu do drogi publicznej, z zachowaniem procedur i przepisów obowiązujących przy zmianie przeznaczenia terenu, a także w zgodności z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- 4) Poza terenami zwartej zabudowy dopuszcza się ponadto realizację budownictwa związanego z komunikacją, infrastrukturą techniczną, zabudową letniskową, pensjonatową, obsługi turystyki oraz budownictwo rolnicze, w tym agroturystyka – o ile przepisy szczególne na to pozwalają.
- 5) W szczególnie uzasadnionych przypadkach dużym zapotrzebowaniem na budownictwo mieszkaniowe lub letniskowe i rekreacyjne (w tym w wyniku potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, można je także realizować na terenach specjalnie na ten cel wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w postaci zgrupowań zabudowy z zapewnieniem uzbrojenia terenu. Do czasu budowy systemów uzbrojenia technicznego dopuszcza się rozwiązania lokalne.
- 6) Dopuszcza się sytuowanie budynków w odległości 1,5 m od granicy z sąsiednią działką lub bezpośrednio przy granicy na zasadach określonych w przepisach szczególnych, w tym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
- 7) Dopuszcza się sytuowanie zabudowy usługowej i rzemieślniczej na terenach zabudowy zagrodowej, jeżeli nie wymaga to przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- 8) W realizacji zabudowy, lub jej uzupełnieniu należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) dla zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej wysokość do 2 kondygnacji nadziemnych plus użytkowe poddasze,
 - b) dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej do 3 kondygnacji plus użytkowe poddasze, dla zabudowy usługowej i produkcyjnej wysokość zależna od potrzeb technologicznych,
 - c) w wyjątkowych sytuacjach można zezwolić dla budynków użyteczności publicznej wysokość 9 m od poziomu terenu do okapu,
 - d) dla zabudowy mieszkaniowej dachy symetryczne dwu- lub wielospadowe o nachyleniu połaci 35 – 45°, z poszerzonym okapem, zaś dla zabudowy produkcyjnej u usługowej dostosowane do potrzeb technologicznych,
 - e) w nowej zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej należy zachować minimum 30% powierzchni działki biologicznie czynnej,
 - f) do prac wykończeniowych i elewacyjnych zaleca się stosowanie materiałów pochodzenia miejscowego: kamień, drewno itp.
- 9) Budownictwo rolnicze w postaci ferm hodowlanych o liczbie wyższej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza powinny być lokalizowane poza terenami zwartej zabudowy w odległości co najmniej 200 m od zabudowy mieszkaniowej.
- 10) Inwestycje celu publicznego mogą być lokalizowane na obszarze całego miasta, na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 11) Na terenie miasta wyłącza się spod zabudowy tereny położone w strefie „B” (tereny otwarte gminy):
 - lasów (z wyjątkiem lasów przeznaczanych w miejscowych planach z. p. na inne cele),
 - trwałych użytków zielonych, w tym zmeliorowanych,
 - gruntów rolnych klas chronionych – III (z wyjątkiem przeznaczanych w miejscowych planach z.p. na inne cele),
 - dolin rzecznych,
 - terenów bezpośrednio zagrożonych powodzią – średnia rzędna zalewowa dla miasta Brańsk wynosi 125,65 m.n.p.m.,

- zieleni urzędzonej,
 - udokumentowanych złóż surowców oraz perspektywicznych obszarów eksploatacji surowców mineralnych (do czasu podjęcia ich eksploatacji) – po opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- 12) Na terenach wyłączonych spod zabudowy dopuszcza się lokalizację:
- istniejącej zabudowy zagrodowej, jak też innej, oraz ich modernizację,
 - inwestycji służących obsłudze tych terenów, np. leśniczówka, gajówka, urządzenia hydrograficzne, itp.,
 - inwestycji niekubaturowych, które dopuszcza ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
 - inwestycji liniowych urządzeń infrastruktury technicznej (napowietrznej i podziemnej),
 - inwestycji drogowych polegających na modernizacji i poszerzeniu istniejących dróg, a także budowie nowych dróg,
 - urządzeń turystycznych, w tym w lasach, których istnienie dopuszcza ustawa o lasach.
- 13) elektrownie wiatrowe i biogazowe powinny być lokalizowane w odległości od zabudowy mieszkaniowej zgodnie z przepisami szczególnymi; możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowych określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.**
- 14) urządzenia energetyki odnawialnej o mocy do 100 kW mogą być lokalizowane na podstawie przepisów prawa budowlanego:**
- a) bez konieczności pozwolenia na budowę lub z pozwoleniem na budowę – zgodnie z Prawem budowlanym, i bez sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, realizowane na własny użytek lub społeczności lokalnej (np. ogniwa fotowoltaiczne montowane na dachach budynków i na terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej i przemysłowej, elektrownie wodne i inne urządzenia wytwarzające energię),
 - b) po uzyskaniu pozwolenia na budowę dla obiektów budowlanych realizowanych w celach komercyjnych - po sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 15) w zakresie dopuszczenia na terenie miasta urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii:**
- a) nie dopuszcza się lokalizacji urządzeń na:
 - zabytkach nieruchomych (obiektach kubaturowych) wpisanych do rejestru zabytków),
 - obszarze zabytku archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków,
 - b) dopuszcza się lokalizację urządzeń na:
 - obszarze układu przestrzennego miasta (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW) - po uzyskaniu zgody Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
 - na terenach występowania stanowisk archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków pod warunkiem uprzedniego przeprowadzenia archeologicznych badań wykopaliskowych;

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

- 16) wszelkie projektowane na terenie gminy obiekty o wysokości równej i większej od 50 m n.p.t. muszą być zgłaszane do Szefostwa Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.
- 17) lokalizacja turbin wiatrowych powinna spełniać wymóg minimalnej odległości 200 m od granic lasów i nie będących lasami skupień drzew o powierzchni większej niż 0,1 ha, alei i szpalerów drzew, brzegów rzek, jezior i stawów rybnych oraz innych zbiorników i cieków wodnych wykorzystywanych przez nietoperze”.

2. Kierunki i zadania zagospodarowania przestrzennego miasta – realizacja celów rozwoju przestrzennego miasta.

2.1. Kierunki i zadania w zakresie ochrony, kształtowania i zagospodarowania środowiska przyrodniczego.

Zakłada się zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta Brańska – ochronę i wzbogacenie walorów ekologicznych i wartości użytkowych oraz ich racjonalne wykorzystanie w rozwoju gminy przy zapewnieniu sprawnego funkcjonowania całego systemu przyrodniczego w powiązaniu z systemem gminy Brańsk, powiatu i województwa.

2.1.1. Sieć dolin rzecznych.

a) Sieć dolin rzecznych tworzą:

- dolina rzeki Nurzec – element wieloprzestrzenny systemu przyrodniczego stanowiący ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu regionalnym i funkcjach: ekologicznej, krajobrazowej i lokalnie rekreacyjnej,
- doliny pozostałych niewielkich cieków wodnych stanowiących przeobrażenie dopływu Nurca oraz obniżeń terenowych – elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego, stanowiące ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

b) Podstawowe kierunki zagospodarowania tych obszarów to:

- zachowanie funkcji i walorów środowiska ekologicznego,
- ochrona przed zainwestowaniem i degradacją sanitarną.

c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie uwzględnienia w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w szczególności:

- utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania jako ciągów naturalnej zieleni z jednoczesnym wyeliminowaniem wszelkich działań zewnętrznych,

** Uchwała Nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

które mogłyby wpływać degradująco na walory przyrodnicze doliny Nurca predestynującej do uznania za obszar chronionego krajobrazu,

- dopuszczenia realizacji zbiorników małej retencji wodnej z możliwością rekreacyjnego ich wykorzystania,
- ustalenia zakazów:
 - odprowadzania ścieków sanitarnych (nieoczyszczonych i oczyszczonych) w ilości, która nie pozwala na utrzymanie odpowiedniej (planowanej) klasy czystości wód poszczególnych odbiorników,
 - realizacji obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
 - zakładania i budowy stacji paliw, lokalizacji wysypisk odpadów stałych,
 - lokalizacji i realizacji wszelkiej zabudowy z wyjątkiem obiektów hydrotechnicznych w granicach fali powodziowej rzeki Nurca.

2.1.2. Lasy.

a) Kompleksy leśne koncentrują się głównie w północnej i północno-wschodniej części obszaru gminy miejskiej Brańska i stanowią drobnoprzestrzenne elementy systemu przyrodniczego miasta o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, ochronnych, krajobrazowych, gospodarczych i lokalnie rekreacyjnych.

Lasy w powiązaniu z ciągami ekologicznymi dolin rzecznych zachowują układ ciągłości przestrzennej systemu przyrodniczego. Są potencjalnym obszarem rozwoju związanego z w/w funkcjami i lokalnymi potrzebami.

b) Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:

- ochrona walorów przyrodniczych i użytkowych,
- utrzymanie trwałości i ciągłości przestrzennej funkcjonowania w ramach systemu ekologicznego gminy i województwa oraz racjonalne wykorzystanie dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjno-wypoczynkowych.

c) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- zachowania lasów jako elementów krajobrazu naturalnego,
- prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów, z uwzględnieniem zasady powszechnej ochrony, trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania, niezależnie od struktury własnościowej lasów,
- dolesień w ramach kompleksów leśnych określonych granicami polno-leśnymi,
- udostępniania i częściowego przystosowywania kompleksów leśnych dla potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych,
- wykonania rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
- wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń dotyczących głównie:
 - zmniejszania powierzchni leśnej na cele nieleśne,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
 - realizacji przebiegu urządzeń liniowych z zakresu infrastruktury technicznej wymagających znacznej przycinki drzew,
 - naruszania w istotny sposób rzeźby terenu,
 - lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.

2.1.3. Zieleń urządzona.

- a) Parki, skwery, zieleń uliczna (drogowa), ogrodów działkowych i przydomowych, przykościelna, cmentarna, tereny urządzeń z zielenią towarzyszącą są elementami uzupełniającymi system przyrodniczy miasta o znaczeniu lokalnym.
- b) Podstawowy kierunek zagospodarowania zieleni urządzonej to ochrona jej powierzchni i form zagospodarowania przed likwidacją z wyjątkiem szczególnych przypadków realizacji bardzo ważnych elementów komunikacyjnych lub infrastrukturalnych.
- c) Realizacja ochrony zieleni urządzonej wymagać będzie w szczególności:
 - zakazu przeznaczania tych terenów na inne cele w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
 - doboru odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków zieleni,
 - zachowania funkcji zieleni cmentarnej łącznie z jej układem przestrzennym, fizjograficznym i przyrodniczym,
 - przestrzegania wymogów konserwatorskich w użytkowaniu i zagospodarowaniu obiektów stanowiących przedmiot ochrony konserwatorskiej.

2.1.4. Kierunki i zadania w zakresie ochrony przyrody.

- a) Podstawowym kierunkiem ochrony przyrody jest zachowanie i zapewnienie właściwego funkcjonowania przyrodniczego miasta.
- b) Realizacja w/w kierunku wymagać będzie w szczególności:
 - utworzenia obszaru chronionego krajobrazu doliny rzeki Nurzec (w tym części doliny położonej w granicach administracyjnych miasta Brańsk),
 - tworzenia innych form ochrony (rezerваты, pomniki przyrody, użytki ekologiczne) przewidzianych ustawą o ochronie przyrody z obowiązkiem wprowadzania ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego,
 - zachowania lasów, które zgodnie z ustawą o lasach uznane zostały za lasy ochronne w kategorii lasów chroniących środowisko przyrodnicze (wymienione w pkt. 1.6 „uwarunkowań”).

2.1.5. Kierunki i zadania w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

- a) Kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to:
 - uzyskanie i utrzymanie odpowiednich klas czystości wód powierzchniowych:
 - rzeka Nurzec – II klasa czystości na całej długości (zarządzenie 18/71 Prezydium W.R.N. w Białymstoku z dnia 27.05.1971 r.),
 - pozostałe mniejsze ciekі wodne występujące w granicach obszaru miasta – II klasa czystości,
 - ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniami sanitarnymi i przemysłowymi,
 - utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego (Qb) w podstawowym przekroju rzeki Nurzec – wodowskaz Brańsk 0,65 m³/sek.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- zakazu odprowadzania do wód powierzchniowych i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych w wielkościach, które nie zapewniają utrzymania obowiązującej klasy czystości tych wód,
- ochrony sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych, zgodnie z ustaleniami pozwoleń wodno-prawnych,
- wykorzystania dla celów gospodarczych i rolniczych wód stanowiących wyłącznie nadwyżki ponad przepływ biologiczny rzeki Nurzec,
- na terenie gminy miejskiej Brańsk na rzece Nurzec przewiduje się realizację 3 zbiorników małej retencji wodnej wyszczególnionych w pkt. 1.4.1.b „uwarunkowań” o powierzchniach uzależnionych od istniejących warunków terenowych, co określi plan zagospodarowania przestrzennego.²

2.1.6. Kierunki sanitarnej ochrony powietrza atmosferycznego.

a) Kierunki ochrony powietrza atmosferycznego to:

- przeciwdziałanie wzrostowi zanieczyszczeń powietrza, głównie produktami pochodzącymi z procesów energetycznych, przemysłowych oraz komunikacji (zwłaszcza pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki i azotu oraz ołowiu),
- poprawa warunków życia ludzi zamieszkałych na terenach będących w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń.

b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:

- obowiązku stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalania lokalnych, jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie stosownych decyzji organów kompetentnych ds. ochrony środowiska szczebla samorządowego i państwowego,
- wydawania nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących głównie źródła zanieczyszczeń,
- stosowania nowych nośników energetycznych (gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego, energii elektrycznej, biomasy) o mniejszej uciążliwości dla środowiska,
- utrzymania zasady, iż ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładu powinna mieścić się w granicach własnej działki,
- utrzymania dobrego stanu dróg kołowych, a zwłaszcza drogi wojewódzkiej nr 681 Topczewo-Brańsk-Ciechanowiec oraz drogi krajowej nr 689 Bielsk Podlaski-Brańsk-Wysokie Mazowieckie łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach, szczególnie w obrębie obszarów zabudowanych m.in. poprzez budowę obwodnic i dobrą organizację ruchu,
- przestrzegania dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określonych w załączniku Nr 1 (Lista substancji zanieczyszczających, dopuszczalne wartości stężeń tych substancji w powietrzu oraz czas ich obowiązywania) do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 28 kwietnia 1998r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 55, poz. 355).

² Uchwała Nr V/26 Rady Miasta Brańsk z dnia 20 marca 2003 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

2.1.7. Kierunek ochrony ludzi i środowiska przed hałasem i wibracjami oraz przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.

- a) Kierunek ochrony w w/w zakresie dotyczy minimalizacji poziomu hałasu i wibracji oraz promieniowania niejonizującego, głównie w obszarach stałego pobytu (zamieszkania) ludzi i rekreacji.
- b) Realizacja w/w kierunków wymagać będzie w szczególności:
- eliminacji z obszarów zamieszkania i rekreacji źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu poprzez zabezpieczenia technicznie lub zmianę technologii i urządzeń,
 - przestrzegania zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą wychodzić poza obręb działki, na której są wytwarzane,
 - określania zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej, a w szczególności do drogi krajowej nr 689,
 - wykonywania prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów i na tej podstawie eliminowania zamierzeń planistycznych zagrażających środowisku,
 - przestrzegania i uwzględniania w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w Tabeli 1 i 2 stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 66, poz. 436).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, w odniesieniu do występującego rodzaju zainwestowania (przeznaczenia terenu) w gminie miejskiej Brańska powinny obowiązywać następujące dopuszczalne poziomy hałasu:

Tabela 51

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoznacznym poziomem dźwięku A w dB					
	drogi		pozostałe obiekty lub grupy źródeł hał.		linie elektroenergetyczne	
	pora dnia przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy p.cz.odn. równy 8 godz.	pora dnia p.cz.odn. równy 8 najmniej korzyst. godz. dnia	pora nocy p.cz.odn. równy 1 najmn. korzyst. godz. nocy	pora dnia p.cz.odn. równy 16 godz.	pora nocy p.cz.odn. równy 8 godz.
-tereny wypocz.rekreacyjne -tereny zab.mieszk.jednorodzinnej -tereny zab. związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży -tereny domów opieki	55	45	45	40	50	45
					45	40
-tereny zabudowy mieszkaniowej:	60	50	50	40	50	45

<ul style="list-style-type: none"> • wielorodzinnej • jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi • zagrodowej 						
---	--	--	--	--	--	--

- na terenie miasta Brańsk nie występują szkodliwe elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące – brak ist. linii elektromagnetycznych WN. Natomiast w odniesieniu do projektowanego przebiegu przez teren gminy napowietrznej linii WN 110 kV wynikającej z rozwoju sieci elektromagnetycznej województwa należy zapobiegać szkodliwemu promieniowaniu poprzez zachowanie w planach miejscowych odpowiedniej strefy ochronnej, tj. min. 14,5 m od skrajnego przewodu linii przy zalecanej odległości od osi linii – 40 m,
- ustalenia w planach miejscowych zakazu realizacji wszelkich stałych obiektów kubaturowych w obrębie w/w strefy ochronnej,
- ustalenia przebiegu napowietrznych linii elektromagnetycznych WN z zachowaniem wymogów ochrony ludzi i walorów środowiska przyrodniczego,
- przestrzegania dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego charakteryzowanego przez wartości graniczne wielkości fizycznych stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przez promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania jakie mogą występować w środowisku oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania (Dz. U. Nr 107, poz. 676),
- dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, określonych w w/w załączniku nie stosuje się w miejscach niedostępnych dla ludzi.

2.1.8. Kierunki i zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

- a) Kierunki ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego wykorzystania jej walorów użytkowych w rozwoju gminy to:
- ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami stałymi i płynnymi,
 - ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed przeznaczeniem jej na cele inne niż rolnicze,
 - ochrona powierzchni ziemi przed negatywnymi skutkami powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych.
- b) Realizacja w/w kierunków zagospodarowania wymagać będzie w szczególności:
- dalszej eksploatacji wysypiska komunalnego odpadów stałych z koniecznością jego modernizacji,
 - tworzenia nowego systemu organizacyjnego odbioru i transportu odpadów pozwalającego na pozyskiwanie surowców wtórnych i ich zbytu oraz organizację przejściowych składowisk typu kontenerowego w miejscach znacznego wytwarzania tych odpadów, z docelowym ich wywożeniem na wysypisko komunalne, a także do zakładów bezpiecznego przetworzenia,
 - unieszkodliwiania nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów części miasta nie posiadających i nie przewidzianych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach a

następnie wywożenie do punktu zlewnego na oczyszczalni komunalnej w Brańsku,

- zachowanie generalnego układu dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z możliwością ekologicznego jej wzbogacenia (polne drzewa, remizy, użytki ekologiczne itp.),
- utrzymania wartościowych i intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z ewentualnym zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji z preferowaniem rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- na etapie sporządzania planów miejscowych zwarte kompleksy gleb chronionych (od IIIa do IVb) należy przyjmować za ogranicznik przestrzennego rozwoju budownictwa pozarolniczego, z zastosowaniem ustawowych przepisów,
- wzbogacania jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez regulację stosunków wodnych na gruntach ornych i użytkach zielonych – drenaż, melioracje szczegółowe, zbiorniki małej retencji wodnej,
- racjonalnej eksploatacji złóż surowców mineralnych z zachowaniem wymogów określonych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96),
- prowadzenia sukcesywnej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych surowców mineralnych o kierunku rolnym lub leśnym,
- zachowania w dotychczasowym użytkowaniu obszaru uznanego za „obszar perspektywicznego występowania złóż surowców mineralnych stałych dla potrzeb lokalnych”.

2.2. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*

2.2.1. Zasady ochrony i kierunki zagospodarowania przestrzennego zabytków wpisanych do rejestru.

Zasady ochrony zabytków wpisanych do rejestru określają przepisy ustawy „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” – art. 36 ust. 1 pkt. 1-6 i pkt. 8-11.

2.2.1.1. W zakresie układu urbanistycznego:

- a) obowiązuje utrzymanie granic i historycznej kompozycji układu,
- b) utrzymanie linii zabudowy, nawierzchni ulic i chodników,
- c) utrzymanie gabarytów wysokościowych zabudowy wytyczonych zachowaną zabudową historyczną,
- d) utrzymanie historycznych dominant i ich ekspozycji,
- e) zachowanie osi widokowych,
- f) podporządkowanie zasad kształtowania nowej zabudowy zasadom ochrony zabytków,
- g) usunięcie lub przebudowa obiektów kolidujących z historyczną zabudową i lokalną architekturą,
- h) wykluczenie zabudowy zakłócającej ekspozycje zabytków.

2.2.1.2. W zakresie zabytków architektury i budownictwa:

- a) trwałe zachowanie historycznej formy i substancji architektonicznej,
- b) opracowanie rozwiązań inwestycyjnych na podstawie zaleceń konserwatorskich wkz.

2.2.1.3. W zakresie cmentarzy:

- a) utrzymanie historycznej kompozycji, uwzględniającej rozplanowanie alejek, nagrobków, drzewostanu i ew. obiektów małej architektury,
- b) trwałe zachowanie historycznej formy nagrobków i obiektów małej architektury,
- c) zapewnienie nadzoru archeologicznego w czasie prowadzenia jakichkolwiek prac ziemnych.

2.2.1.4. W zakresie zabytków archeologicznych:

- a) zakaz wszelkiej działalności związanej z pracami ziemnymi (poza badaniami archeologicznymi i pracami zabezpieczającymi),
- b) zachowanie istniejącego układu topograficznego.

**Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk*

2.2.2. Zasady ochrony i kierunki zagospodarowania przestrzennego innych zabytków włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

2.2.2.1. W zakresie architektury i budownictwa:

- a) utrzymanie historycznej formy architektonicznej z dopuszczeniem przebudowy (wewnątrz) i dobudowy:
 - utrzymanie gabarytów wysokościowych,
 - utrzymanie formy dachu i rodzaju pokrycia,
 - zachowanie kompozycji i wystroju elewacji,
 - zachowanie formy stolarki okiennej i drzwiowej,
- b) zakaz nadbudowy,
- c) zapewnienie zachowania walorów funkcjonalnych i użytkowych z dopuszczeniem nowych funkcji.

2.2.2.2. W zakresie cmentarzy: utrzymanie historycznych granic i kompozycji (kwater, nagrobków, drzewostanu.

2.2.2.3. W zakresie zabytków archeologicznych:

- a) konieczność przeprowadzenia archeologicznych badań wykopaliskowych przed podjęciem zamierzeń inwestycyjnych (w przypadku kolizji zamierzenia inwestycyjnego ze stanowiskiem archeologicznym – dotyczy stanowisk nie wpisanych do rejestru),
- b) należy zapisywać w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego konieczność zawiadamiania służby archeologicznej w przypadku natrafienia na obiekty nieznanego pochodzenia podczas prowadzonych prac ziemnych.

2.3. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury społecznej i obszarów dla tych potrzeb.²

2.3.1. Tendencje demograficzne.

Dla przyszłych zmian w trendach demograficznych decydujące znaczenie będą miały dwa czynniki: przyrost naturalny i migracje ludności.

²Uchwała Nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

W zakresie reprodukcji biologicznej ludności przewiduje się, iż trwający od kilkunastu lat spadek rozrodczości nie jest procesem zakończonym. W związku z tym w najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności i liczby urodzeń.

W dalszym ciągu następować będzie spadek umieralności i wzrost przeciętnej długości życia, który wzrośnie od 3-4 lat w latach 2005-2020.

Rozmiary migracji zależą przede wszystkim od tego, w jakim stopniu możliwości znalezienia zatrudnienia pokrywać się będą z popytą pracy. Obecna sytuacja na rynku pracy charakteryzują duże rozmiary bezrobocia rejestrowanego w miastach, a także bezrobocia ukrytego na obszarach wiejskich. Związana z tym skala migracji utrzymać się będzie w najbliższych latach na obecnym niskim poziomie. Sytuację w tym zakresie powinien zmienić spodziewany wzrost gospodarczy, związany z członkostwem w Unii Europejskiej. Można oczekiwać, że wynikający stąd wzrost mobilności przestrzennej nastąpi najwcześniej po 2010 r. i w ciągu następnych lat może powrócić do wielkości naturalnych z początku lat 90-ych.

Przyjęcie takich ogólnych założeń spowoduje niewielki spadek zaludnienia miasta w latach 2005 – 2020.

Prognoza liczby mieszkańców Brańska do 2020.

Tabela 52.

Wyszczególnienie	Dane rzeczywiste		Prognoza	
	2000	2005	2010	2020
Ogółem	3819	3800	3750	3700
Mężczyźni	1873	1861	1850	1830
Kobiety	1946	1939	1900	1870

Źródło: Prognoza ludności na lata 2003-2030: GUS, Warszawa 2004 r.; obliczenia własne

Malejąca dzietność i wzrastająca długość życia spowoduje dalsze pogłębienie procesu starzenia się społeczeństwa. Systematycznie będzie malała liczba dzieci i młodzieży do lat 18, z obecnych 913 osób do 715-730 osób w 2010 i 630-650 w 2020 r.

Istotne przesunięcia nastąpią w proporcjach między liczbą ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. W okresie do 2010 r. liczba ludności w wieku 18-64/59 lat z obecnych 2225 osób wzrośnie do 2285 osób, zaś w wieku poprodukcyjnym z 662 do 750 osób.

W okresie kolejnych 10 lat liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie systematycznie maleć – do rzędu około 2000 osób, a w wieku poprodukcyjnym – rosnąć w tempie dwukrotnie szybszym niż w latach wcześniejszych – aż do poziomu 1050-1070 osób.

Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wzrośnie z 17,4% w 2005 r. do 28,4% w 2020 r., a wskaźnik obciążenia demograficznego, tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym zwiększy się z obecnych 708 do 823.

2.3.2. Mieszkalnictwo.

Z prognozy demograficznej wynika, iż do roku 2020 na terenie miasta wystąpi potrzeba wzrostu ilościowego zasobów mieszkaniowych.

Obecnie wskaźniki zaludnienia mieszkań oraz stan techniczny zasobów ocenić należy jako dobry. Są jednak jeszcze mieszkania o niskim standardzie, stąd w najbliższych latach główny nacisk inwestycyjny będzie polegał na wymianie budynków mieszkalnych w gorszym stanie technicznym, a także wyposażeniu mieszkań we wszystkie urządzenia i instalacje sanitarne.

Należy dążyć do osiągnięcia europejskiego wskaźnika nasycenia mieszkań tj. 400 mieszkań na 1000 mieszkańców.

Dopuszcza się rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach zainwestowanych, tj. w plombach między zabudową istniejącą, na terenach rolniczych, lub na obrzeżach terenów zainwestowanych – położonych w strefie „B”, przylegających do terenów zainwestowanych, lub położonych w ich pobliżu, dostępnych do dróg publicznych.

W tym celu należy każdorazowo wprowadzić zmianę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzenie zmiany w planie miejscowym będzie w takich przypadkach zgodne z polityką przestrzenną gminy zawartą w niniejszym studium. Dopuszcza się:

- a) lokalizację na terenach zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej usług i rzemiosła nieuciążliwego,
- b) przekształcanie zabudowy jednorodzinnej w zabudowę usługową, rzemieślniczą oraz zagrodową,
- c) przekształcanie zabudowy jednorodzinnej w bardziej intensywną – szeregową, bliźniaczą, wielorodzinną,
- d) przekształcanie zabudowy zagrodowej w jednorodzinną, wielorodzinną, usługową, rzemieślniczą i produkcyjną.

Następujące tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk uchwalonego uchwałą nr XXXI/147/02 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 9 października 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 70, poz. 1407) przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – oznaczone symbolem **MW**, jednorodzinną z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego – oznaczone symbolem **MNUR**, działki geodezyjne wymienionych w planie na terenach zabudowy rolniczej przemieszanej z jednorodzinną – oznaczonych symbolem **MRj**, oraz zagrodowej – oznaczone symbolem **MRj** i **MR**, powinny być utrzymane, jak przewiduje plan.

Są to następujące tereny:

W zabudowie wielorodzinnej:

- 1) teren 1 **MW**, położony przy ulicy Rynek;
- 2) teren 2 **MW**, położony przy ulicy Jagiellońskiej;

W zabudowie jednorodzinnej:

- 3) teren 1 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Rynek, Senatorską, Sienkiewicza;
- 4) teren 2 **MNUR**, obejmujący obszar położony pomiędzy ul. Senatorską, Rynek (na zapleczu zabudowy wielorodzinnej) Kościelną i rzeką Nurzec;
- 5) teren 3 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Senatorską, Sienkiewicza i terenami rolnymi;
- 6) teren 4 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Rynek, Sienkiewicza, Kościelną i ciągiem pieszym prowadzącym od ulicy Sienkiewicza do ulicy Kościelnej;
- 7) teren 5 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Sienkiewicza, Jana Pawła II, Binduga;
- 8) teren 6 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Sienkiewicza, Jana Pawła II, Binduga, Mickiewicza;
- 9) teren 7 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Sienkiewicza, Mickiewicza, Jana Pawła II, Kościuszki;
- 10) teren 8 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Jana Pawła II, Binduga, Ogrodową, Mickiewicza;
- 11) teren 9 **MNUR**, położony pomiędzy ulicami Binduga, Sportową, Kopernika, Błonie, Mickiewicza, Ogrodową;

- 12) teren **10 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Blonie, Sportową, Armii Krajowej, Mickiewicza;
- 13) teren **11 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Jana Pawła II, Mickiewicza, Blonie, Szkolną, Kościuszki;
- 14) teren **12 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Blonie, Mickiewicza, Szkolną;
- 15) teren **13 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Mickiewicza, Armii Krajowej i Szkolną;
- 16) teren **14 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Armii Krajowej, Kościuszki, Szkolną i Blonie;
- 17) teren **15 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Kościuszki, Jagiellońską i terenami zabudowy wielorodzinnej;
- 18) teren **16 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Kościuszki, placem dworcowym PKS, Jagiellońską, Piłsudskiego i terenami przemysłowymi położonymi przy ulicy Ściegiennego;
- 19) teren **17 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Armii Krajowej i Jagiellońskiej, istniejącym terenami zabudowy wielorodzinnej oraz terenami przemysłowymi położonymi przy ulicy Ściegiennego;
- 20) teren **18 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Kościelną, Piłsudskiego do ulicy Boćkowskiej;
- 21) teren **19 MNUR**, położony pomiędzy ulicami Ściegiennego i Armii Krajowej;
- 22) teren **20 MNUR**, położony przy ulicy Armii Krajowej od ulicy Kościuszki do drogi 59 KD-12/5;
- 23) teren **21 MNUR**, położony przy ulicy Armii Krajowej i Bielskiej;
- 24) teren **22 MNUR**, położony przy ulicy Armii Krajowej od ulicy Kościuszki do terenu stacji paliw;
- 25) teren **23 MNUR**, położony przy ulicy Armii Krajowej począwszy od terenów przemysłowych (6 P) do drogi będącej przedłużeniem ulicy Kilińskiego;
- 26) teren **24 MNUR**, położony przy ulicy Armii Krajowej od drogi będącej przedłużeniem ulicy Kilińskiego do skrzyżowania z ulicą Poniatowskiego;
- 27) teren **25 MNUR**, położony przy ulicy Jana Pawła II i Sienkiewicza, w rejonie mostu;
- 28) teren **26 MNUR** położony przy drodze prowadzącej do cmentarza katolickiego;
- 29) tereny zabudowy jednorodzinnej położone na terenach zabudowy zagrodowej oznaczonych w planie symbolem **MRj**;

W zabudowie zagrodowej:

- 30) tereny zabudowy zagrodowej przemieszane z zabudową jednorodziną, oznaczone w planie symbolem **MRj** oraz tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolem **MR**;
- 31) teren **1 MRj**, położony między ulicami: Armii Krajowej, Poniatowskiego i Kilińskiego;
- 32) teren **2 MRj**, położony między ulicami: Armii Krajowej, Kilińskiego, Polną;
- 33) teren **3 MRj**, położony między ulicami: Armii Krajowej, Polną, Kopernika, Sportową;
- 34) teren **4 MRj**, położony między ulicami: Sportową, Blonie, Kopernika;
- 35) teren **5 MRj**, położony między ulicami: Kopernika, Polną, Zagumienną i Sportową;
- 36) teren **6 MRj**, położony między ulicami: Zagumienną, Binduga i Sportową;
- 37) teren **7 MRj**, położony między ulicami: Poniatowskiego, Binduga – do Jana Pawła II oraz terenami rolnymi;
- 38) teren **8 MRj**, położony między ulicą Boćkowską, projektowanym zbiornikiem wodnym i terenami rolnymi;
- 39) teren **9 MRj**, położony między ulicami: Boćkowską, Bielską i Marii Konopnickiej;
- 40) teren **10 MRj**, położony między ulicami: Armii Krajowej, Ściegiennego i Bielską;
- 41) teren **11 MRj**, położony przy ulicach: Marii Konopnickiej i Boćkowskiej;
- 42) teren **12 MR**, położony przy ulicy Piłsudskiego;

- 43) teren **13 MR**, położony za cmentarzem katolickim przy drodze 13 KZ-20=14/5,5 (Brańsk-Zaluskie Kościelne);
- 44) teren **14 MR**, położony przy ulicy Armii Krajowej i drodze do Glinika;
- 45) teren **15 MR**, położony przy drodze do Glinika;
- 46) teren **16 MR**, położony przy ulicy Ogrodowej;
- 47) teren **17 MR**, położony przy ulicy Mickiewicza;
- 48) teren **18 MR**, położony przy ulicy Ogrodowej;
- 49) teren **19 MR**, położony przy ulicy Ogrodowej;
- 50) teren **20 MR**, położony przy ulicy Mickiewicza.

Przewiduje się opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia terenów pod:

- zabudowę mieszkaniową, usługową, i rzemiosła nieuciążliwego obejmujących działki lub ich części nr geodezyjny: 2232, 2238, 1534, 1535, 1713/1, 1713/2, 1386/2, 1385/2, 1698/1, 1698/2, 1565, 1578, 1598, 535/2, 512/20, 534/1, 1343/5, 1407, 383/5, 353/23,
- zabudowę zagrodową działki nr geodezyjny: 1796/3.

Dopuszcza się dalsze sporządzanie zmian obowiązującego planu miejscowego.

2.3.3. Usługi.

2.3.3.1. Usługi ponadpodstawowe.

Usługi ponadpodstawowe na rzecz mieszkańców miasta Brańsk będą świadczyły, jak dotychczas, urzędnicy obsługi zlokalizowane w Bielsku Podlaskim i Białymstoku. Są to usługi z zakresu administracji państwowej, samorządowej szczebla powiatowego i wojewódzkiego, sądownictwa, lecznictwa zamkniętego i specjalistycznego, szkolnictwa średniego i wyższego, kultury, sportu kwalifikowanego oraz specjalistycznego handlu i rzemiosła.

2.3.3.2. Usługi podstawowe.

W zakresie usług podstawowych, istniejące na terenie miasta usługi mogą obsłużyć w perspektywie ludność miasta. Niezbędna będzie jednak modernizacja niektórych z nich w celu podniesienia ich standardu, ponieważ należy się liczyć z wzrastającym popytem na usługi o wyższym standardzie.

Główne zadania w zakresie usług podstawowych to:

1) W zakresie komunalnych usług podstawowych:

Zapewnienie w budżetach miasta w poszczególnych latach odpowiednich środków na utrzymanie, modernizację (lub rozbudowę) urządzeń komunalnych, które będą obsługiwały miejscową ludność tj.:

- gimnazjum i szkoły podstawowej,
- Gminnego Ośrodka Kultury,
- Gminnej Biblioteki Publicznej,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Urzędu Miejskiego,
- terenów sportowych przy Zespole Szkół,
- remizy strażackiej OSP,
- basenów przeciwpożarowych,

2) W zakresie pozostałych usług o charakterze podstawowym:

Tworzenie warunków do utrzymania i dalszego rozwoju istniejących na terenie gminy urzędzeń usługowych, których właścicielem nie jest samorząd gminy tj.:

- sieci sklepów i innych urzędzeń usługowych wymienionych w pkt. 3.2.2.4. i 4.2.1. I części „Studium”,
- kościoła,
- cmentarzy,
- urzędu pocztowego,
- komisariatu policji,
- oddziału banku spółdzielczego,
- dworzec PKS z usługami i parkingami

3) W zakresie dalszego rozwoju usług, nie tylko podstawowych:

Tworzenie warunków do rozwoju urzędzeń usługowych w zakresie handlu, rzemiosła, gastronomii na terenach przewidzianych w „Studium”, między innymi na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Przedmiotem dalszego, perspektywicznego wykorzystania pod usługi i rzemiosło mogą być tereny już wykorzystywane na cel oraz tereny wyznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego miasta – dotychczas nie zainwestowane.

Dopuszcza się możliwość dokonywania różnego rodzaju przekształceń funkcji (zmiana usług), uzupełnianie a także zmianę funkcji usługowej na mieszkaniowe, rzemieślnicze lub produkcyjne, wszędzie tam, gdzie nie stwarza to uciążliwości dla otaczającej zabudowy mieszkaniowej i środowiska.

Zamierzając dokonanie zmiany funkcji terenów usługowych na produkcyjne lub rzemieślnicze należy każdorazowo dokonać oceny uciążliwości projektowanej usługi oraz opracować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Następujące tereny objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w pkt 1.7.1 powinny być w perspektywie utrzymane jako usługowe i rzemieślnicze z możliwością zmiany ich funkcji:

- 1) teren **1 UAHO** położony przy ulicy Rynek i Sienkiewicza – centrum usługowe miasta;
- 2) teren **2 UHR** położony przy ulicy Rynek – działalność usługowo-handlowa i rzemieślnicza o charakterze nieuciążliwym;
- 3) teren **3 UR** położony nad rzeką Nurzec, przy ciągu pieszym biegnącym od ulicy Senatorskiej do rzeki Nurzec i terenów wypoczynkowych zlokalizowanych w Grodzisku, zwanym „Zamczyskiem” – różnego rodzaju usługi i rzemiosło nieuciążliwe;
- 4) teren **4 UK** obejmujący dawne Grodzisko, zwane „Zamczyskiem” – docelowo funkcje o walorach krajobrazowo-kulturowych; historyczna wartość terenu;
- 5) teren **5 UT** położony nad rzeką Nurzec – usługi rekreacyjne związane z wykorzystaniem rzeki (plaże), a także tereny sportowe, małej gastronomii, tereny rozrywkowe z możliwością organizowania imprez masowych itp.;
- 6) teren **6 UI** położony przy ulicy Senatorskiej – obiekt Ochotniczej Straży Pożarnej,
- 7) teren **7 UR** położony przy ulicy Kościelnej – usługi i rzemiosło nieuciążliwe,
- 8) teren **8 UK** – obiekt sakralny,
- 9) teren **9 UKA** – siedziba dekanatu, plebanii i obiektów gospodarczych;
- 10) teren **10 UK** położony przy ulicy Kościuszki/Piłsudskiego – obiekt sakralny;
- 11) teren **11 UH** położony przy ulicy Sienkiewicza – teren handlowy;

- 12) teren **12 UM** położony przy ulicach: Kościuszki, Sienkiewicza, Jana Pawła II, – usługi nieuciążliwe, z możliwością funkcji mieszkaniowej;
- 13) teren **13 UA** położony przy ulicy Kościuszki – Bank Spółdzielczy;
- 14) teren **14 UZ** położony przy ulicy Jana Pawła II – ko tereny usług zdrowia i opieki społecznej;
- 15) teren **15 UR** położony przy ulicy Kościuszki – działalność usługowo-rzemieślniczo-handlowa o charakterze nieuciążliwym.
- 16) teren **16 UOS** położony pomiędzy ulicami: Błonie, Szkolnej Armii Krajowej – tereny usług oświaty i sportu;
- 17) teren **17 UR** położony przy skrzyżowaniu ulic Kościuszki i Armii Krajowej – usługi i rzemiosło nieuciążliwe.
- 18) teren **18 UR** położony przy ulicy Kościuszki – usługi i rzemiosło nieuciążliwe, z dopuszczeniem mieszkalnictwa;
- 19) teren **19 UR** położony przy ulicy Armii Krajowej – działalność usługową i rzemieślniczą, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej;
- 20) teren **20 UKS** położony przy ulicy Armii Krajowej – stacja paliw;
- 21) teren **21 UR** położony przy ulicy Witosa – działalność handlowa i rzemieślnicza.
- 22) teren **22 UI** położony przy drodze do Glinnika – tereny usługowe.
- 23) teren **23 UH** położony przy drodze do Glinnika usługi handlowe i rzemieślnicze, targowisko miejskie;
- 24) teren **24 UH** położony przy ulicy Binduga – tereny usługowe;
- 25) teren **25 US** – usługi sportowe.
- 26) teren **26 UK**, położony przy ulicach: Binduga, Poniatowskiego, Kilińskiego – obiekt kultu religijnego;
- 27) teren **27 UK** położony przy ulicy Bielskiej, – obiekt kultu religijnego;
- 28) teren **28 UH** położony przy ulicy Bielskiej – teren handlowo-usługowy;
- 29) teren **29 UKS** – stacja paliw;
- 30) teren **30 UT** położony przy skrzyżowaniu ulicy Poniatowskiego i Armii Krajowej – obsługa turystyki;
- 31) teren **31 UHI** położony przy ulicy Armii Krajowej – stację paliw (autogaz) oraz handel, usługi i rzemiosło, z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej;
- 32) usług wbudowane na terenie zabudowy wielorodzinnej oznaczone symbolem **1 MW**;
- 33) teren **1 ZP** – zieleniec przy ulicy Sienkiewicza;
- 34) teren **2 ZP** – zieleniec przy ulicy Piłsudskiego;
- 35) teren **3 ZC** – cmentarz prawosławny;
- 36) teren **4 ZC** – cmentarz żydowski (nieczynny);
- 37) teren **5 ZC** – cmentarz katolicki;
- 38) teren **6 ZD** – ogrody działkowe;
- 39) teren **ZP** - zieleńce przy ulicy Mickiewicza oraz Sienkiewicza-Rynek;
- 40) teren **1 WZ** – ujęcie wody i stacja wodociągowa wodociągu miejskiego;
- 41) teren **2 W** – zbiornik wodnego, przy ulicach: Mickiewicza, Armii Krajowej;
- 42) teren **3 W** – projektowany zbiornik wodny;
- 43) teren **1 KS** – dworzec PKS, z możliwością lokalizacji urządzeń o charakterze usługowym (handel, gastronomia, rzemiosło, turystyka) oraz obsługi komunikacji;
- 44) teren **TC 1** – centrala telefoniczna;
- 45) tereny **TK 1** i **TK 2** – stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszcza się zabudowę usługową i rzemieślniczą na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej. Na terenach zabudowy zagrodowej funkcje usługowe i rzemieślnicze mogą być realizowane, o ile nie wymaga to przeznaczenia gruntów rolnych na

cele nierolnicze, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).

Ponadto, dopuszcza się wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę usługową, w tym terenów przy drodze krajowej, w celu umożliwienia rozwoju usług z zakresu obsługi komunikacji i turystyki.

W celu umożliwienia inwestowania, tereny usługowe i rzemieślnicze należy wyznaczyć, w miarę potrzeby, w planie zagospodarowania przestrzennego miasta.

Przewiduje się opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia terenu pod zabudowę usługowo-mieszkaniową na działce nr geodezyjny 1281.

Dopuszcza się dalsze sporządzanie zmian obowiązującego planu miejscowego.

2.4. Kierunki i zadania rozwoju gospodarczego i terenów dla potrzeb.²

2.4.1. Kierunki rozwoju przemysłu i rzemiosła oraz tereny pod zabudowę przemysłowo-rzemieślniczą.

Przemysł i rzemiosło produkcyjne na terenie gminy może się rozwijać w oparciu o następujące przesłanki:

- istniejące na terenie miasta zakłady przemysłowe i rzemieślnicze,
- aktywność gospodarczą mieszkańców miasta,
- położenie miasta na ważnych ciągach komunikacyjnych,
- istniejące niewykorzystane tereny przemysłowo-składowe,
- istniejący niewykorzystany majątek produkcyjny,
- istniejące na terenie miasta surowce mineralne.

W polityce przestrzennej miasta należy sprzyjać dalszemu rozwojowi działalności gospodarczej. Samorząd lokalny powinien kreować sprzyjający klimat do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.

Należy dążyć do rozwoju przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym.

Następujące tereny objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w pkt. 1.7.1. powinny być w perspektywie utrzymane jako przemysłowe (służące rozwojowi gospodarczemu) z możliwością zmiany funkcji na mieszkaniową i usługową (po opracowaniu planu miejscowego) oraz utrzymane na niektórych terenach wyznaczonych w planie miejscowym dotychczasowe funkcje mieszkaniowe:

- 1) teren **1 P** położony przy ulicy Senatorskiej;
- 2) teren **2 P** położony przy ulicach: Rynek, Milewskiego;
- 3) teren **3 P** położony przy ulicy Armii Krajowej pomiędzy cmentarzem prawosławnym i stacją paliw;
- 4) teren **4 P** położony przy drodze do Glinnika;
- 5) teren **5 P** położony przy drodze do Glinnika;
- 6) teren **6 P** położony przy ulicy Armii Krajowej;
- 7) teren **7 P** położony przy ulicy Poniatowskiego;
- 8) teren **8 P** położony przy ulicach: Bielskiej i Ściegiennego;

²Uchwała Nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

- 9) teren **9 P** położony przy ulicach: Ściegiennego, Jagiellońskiej i Armii Krajowej;
- 10) teren **10 PUR** położony przy ulicy Zagumiennej;
- 11) teren **11 P** położony przy ulicy Konopnickiej;
- 12) teren **12 P** położony przy drodze prowadzącej do cmentarza katolickiego;
- 13) teren **13 P** położony przy drodze do cmentarza katolickiego;
- 14) teren **14 P** położony przy drodze 3 KZ-14/5,5;
- 15) teren **15 P** położony przy ulicy Jana Pawła II;
- 16) teren **16 P** położony przy ulicy Poniatowskiego;
- 17) teren **17 P** położony przy drodze krajowej nr 66;
- 18) teren oznaczony symbolem **18 P**, położony przy ulicy Sienkiewicza;
- 19) teren **1 NO** – oczyszczalnia ścieków;
- 20) teren **2 NU** – wysypisko odpadów stałych;
- 21) teren **EE-1** – projektowana stacja transformatorowo-rozdzielna RPZ 110/15 kV;
- 22) teren **EG-2** – projektowana stacja gazowa redukcyjno-pomiarowa I°.

Przewiduje się opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia terenu pod działalność gospodarczą (przemysł, budownictwo, usługi, składy, magazyny, rzemiosło) na następujących działkach geodezyjnych: 341/6, 535/7, 513/4, 513/3.

Dopuszcza się dalsze sporządzanie zmian obowiązującego planu miejscowego.

2.4.2. Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa – obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

2.4.2.1. Rolnictwo.

Istniejące obecnie uwarunkowania glebowo – rolnicze stanowiąc będą w dalszym ciągu podstawę gospodarki rolnej w mieście.

Stopniowo zmniejszać się będzie ilość gospodarstw rolnych przy zwiększaniu się średniej powierzchni. Tempo tych zmian zależeć będzie od polityki rolnej prowadzonej przez Państwo (ceny produktów rolnych, ceny środków produkcji, możliwości zbytu, kredytowanie rolnictwa) oraz możliwości tworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem i dla ludności odchodzącej z rolnictwa. Dopuszcza się możliwość przeznaczania pod różnego rodzaju zainwestowanie terenów rolnych, szczególnie położonych na obszarze zabudowy miasta (w strefie „A”), a także na terenach otwartych (w strefie „B”) położonych w pobliżu obszaru zabudowanego i przylegających do dróg publicznych. W tym celu należy opracować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Należy oczekiwać wzrostu poziomu technologii rolniczej i warunków cywilizacyjnych życia mieszkańców miasta w wyniku rozwoju systemów infrastruktury technicznej.

Powinna wzrosnąć powierzchnia upraw przemysłowych, owoców i warzyw, z uwagi na stosunkowo bliski rynek zbytu, jakim jest Białystok i ewentualnie Warszawa.

Należy rozwijać także dotychczasowe kierunki produkcji rolnej: zbóż i hodowla bydła.

Tworzenie warunków do intensywnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej i majątku produkcyjnego rolnictwa powinno polegać na:

- a) wspieraniu procesu zwiększenia powierzchni gospodarstw rolnych poprzez:
 - zbywanie gruntów rolnych Skarbu Państwa i komunalnych,
 - prowadzenie scaleń i wymianę gruntów,
 - popieranie rozwoju urządzeń obsługi rolnictwa i sfery pozarolniczej w celu umożliwienia zwiększenia miejsc pracy dla ludności, która będzie rezygnowała z pracy w rolnictwie,
 - popieranie rozwoju dużych gospodarstw rolnych,
- b) poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:

- dalszą regulację stosunków wodnych (melioracje, drenaż),
 - zwiększenie udziału nawożenia naturalnego,
- c) popieraniu rozwoju otoczenia w zakresie mechanizacji prac rolniczych, zaopatrzenia w środki produkcji, zbytu produkcji rolnej, przetwórstwa rolniczego i obsługi weterynaryjnej poprzez:
- promocję terenów przeznaczonych na działalność gospodarczą,
 - stosowanie priorytetów i ulg podatkowych na rzecz rolnictwa.
- Terenami rozwoju otoczenia rolnictwa mogą być istniejące tereny przeznaczone na ten cel, a także przewidziane w studium pod rozwój przemysłu i rzemiosła.
- d) podnoszeniu poziomu technologii produkcji rolniczej i warunków zamieszkiwania ludności rolniczej poprzez:
- rozwój wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej: wodociągu, kanalizacji, elektroenergetyki, gazownictwa, telekomunikacji, usuwania i utylizacji odpadów,
 - utrzymanie istniejących urządzeń obsługi ludności i podnoszenie ich standardu,
 - tworzenie warunków do powstawania nowych urządzeń usługowych.
- Zasady ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej zawiera punkt 2.2.5. niniejszego studium.

2.4.2.2. Leśnictwo.

Wykorzystanie lasów do produkcji nie ulegnie zasadniczej zmianie.

Prowadzona będzie zgodnie z dotychczasowymi tendencjami przeróbka drewna, zwłaszcza na własne potrzeby rolników z lasów prywatnych.

W perspektywie należy liczyć się ze zwiększeniem pozyskania i przetwarzania runa leśnego i owoców na cele konsumpcyjne i na eksport z uwagi na ich ekologiczne walory.

Powinien też nastąpić wzrost powierzchni lasów na skutek dolesień i rekultywacji istniejących terenów powyrobiskowych, jak też w drodze zalesień na wniosek właścicieli gruntów, po przeznaczeniu gruntów pod zalesienie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Należy rozwijać proekologiczny kierunek gospodarki na terenach leśnych polegający na:

- ochronie różnorodności biologicznej lasów, naturalnych kierunkach hodowli lasów z zachowaniem zgodności siedliskowej,
- przeciwdziałanie monokulturom lasów,
- zwiększanie odporności biologicznej lasów poprzez wprowadzenie wielogatunkowości drzew oraz zapobieganie masowemu pojawieniu się szkodników,
- dążenie do rozwoju bartnictwa na terenach leśnych, co byłoby powrotem do tradycji i ofertą turystyczną obszarów leśnych.

Zasady zagospodarowania lasami zawiera pkt. 2.1.1.2. niniejszego studium.

Dopuszcza się zmianę lasów na cele nieleśne poprzez opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przewiduje się opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem terenu działki nr 47 pod zalesienie.

2.4.3. Kierunki rozwoju obszarów wypoczynkowych.

Miasto nie posiada wybitnych walorów wypoczynkowych i turystycznych, niemniej należy wykorzystać wszystkie istniejące możliwości.

Przewiduje się rozwój następujących obszarów wypoczynkowych i turystycznych:

- a) tereny przydatne do organizacji wypoczynku związanego z rzeką Nurzec,
- b) projektowany zalew,
- c) tereny położone wzdłuż dróg: krajowej i wojewódzkiej, przy których mogą się rozwijać urzędnia obsługi turystyki oraz obsługi komunikacji,
- d) obiekty o wartościach historycznych i kulturowych, w tym zabytkowe, wymienione w pkt. 2.2. I części studium,
- e) ścieżki rowerowa na trasie.

2.5. Kierunki i zadania rozwoju komunikacji.

Miasto Brańsk obsłużone będzie siecią dróg i komunikacją autobusową.

2.5.1. Sieć drogowa.

2.5.1.1. Droga krajowa Nr 66 i wojewódzka Nr 681.

1) Przepustowość drogi i prognoza ruchu przedstawiają się następująco:

- przepustowość drogi o szerokości jezdni 6 m i 7 m przy poziomie swobody ruchu D wynosi 1050 p/h i 1250 p/h,
- prognoza ruchu do roku 2015 na podstawie pomiarów ruchu w 1995 r. przedstawia się jak niżej, obecnie brak jest prognozy na podstawie pomiarów ruchu w 2000 r.

	1995	2000	2005	2010	2015
Nr 66					
• granica gminy-Brańsk	800	1050	1300	1550	1850
• Brańsk-Łubin Kościelny	1300	1500	1700	1850	2050
Nr 681					
• Topczewo-Brańsk	800	1050	1300	1550	1800
• Brańsk-granica gminy Ciechanowiec	1100	1450	1800	2150	2500

- 2) Z porównania przepustowości dróg z prognozowanymi natężeniami ruchu w 2015 r. wynoszącymi: Nr 66 – 200 p/h ($0,095 \times 1850 = 176$, $0,095 \times 2050 = 195$) Nr 681 – 150 p/h i 250 p/h ($0,095 \times 1800 = 171$, $0,095 \times 2500 = 238$) wynika, że istniejące przekroje dróg mają duże rezerwy przepustowości.
- 3) Parametry techniczne i użytkowe drogi przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).
- 4) Zgodnie z at. 43, ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst z 26 czerwca 2000 r. – Dz. U. Nr 71, poz. 838) obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi co najmniej:
 - a) krajowej:
 - na terenie zabudowy miasta – 10 m,
 - poza terenem zabudowy – 25 m.
 - b) wojewódzkiej:
 - na terenie zabudowy miasta – 8 m,
 - poza terenem zabudowy – 20 m.
- 5) Na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy przebudowie dróg należy zwrócić się do Starosty i Powiatowego Inspektora

Sanitarnego z zapytaniem, czy niezbędne jest opracowanie raportu o wpływie przedsięwzięcia na środowisko o w jakim zakresie.

- 6) Uwzględnić właściwe parametry drogi w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, ewentualnie wynikających z raportu o wpływie przedsięwzięcia na środowisko.
- 7) Wprowadzić urządzenia zabezpieczające w miejscach największych możliwości powstania kolizji na drodze z ruchem lokalnym i pieszym.
- 8) Wykonać zabezpieczenia istniejącej i projektowanej zabudowy przed uciążliwościami ruchu samochodowego w miejscach wskazanych w ocenie oddziaływania drogi na środowisko.
- 9) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:
 - a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic leżących w ciągu dróg krajowej i wojewódzkiej,
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic, celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie ewentualnie kanalizacji ruchu oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
 - d) minimalizowania ilości nowych włączeń ulic i zjazdów, zwłaszcza z lewoskrętami z wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów budowlanych i uzgodnienia ich z zarządcami dróg.

2.5.1.2. Drogi powiatowe.

- 1) Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst z 26 czerwca 2000 r. – Dz. U. Nr 71, poz. 838) „do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art.6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą”.
Na podstawie w/w ustalenia, można zakwalifikować tylko następujące drogi: 03733, 03609.
- 2) Sprawne powiązania zewnętrzne gminy będą realizowane poza drogami krajową i wojewódzką, drogami powiatowymi o następujących numerach: 03733, 03609, 03611.
- 3) Przy założonym standardzie, że ośrodki gminne powinny mieć połączenia między sobą drogami o nawierzchni twardej ulepszonej, przewiduje się w pierwszej kolejności do modernizacji drogą powiatową 03609.
- 4) Parametry techniczne i użytkowe dróg przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr43, poz. 430).
- 5) Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, (jednolity tekst z 26 czerwca 2000 r. – Dz. U. Nr 71, poz. 838) obiekty budowlane przy drogach publicznych powinny być usytuowane w odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi powiatowej co najmniej:
 - na terenie zabudowy miast i wsi 8 m,
 - poza terenem zabudowy 20 m.
- 6) Na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy przebudowie dróg należy zwrócić się do Starosty i Powiatowego Inspektora

Sanitarnego z zapytaniem, czy niezbędne jest opracowanie raportu o wpływie przedsięwzięcia na środowisko o w jakim zakresie.

- 7) Uwzględnienia właściwych parametrów dróg w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego łącznie z warunkami zagospodarowania ich obrzeży, ewentualnie wynikających z raportu o wpływie przedsięwzięcia na środowisko.
- 8) Można przypuszczać, że ulegnie zmianie numeracja dróg powiatowych i gminnych na mocy Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie numeracji i ewidencji dróg oraz obiektów mostowych (Dz. U. Nr 32, poz. 393).
- 9) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście i miasta z obszarem gminy i siedzibami sąsiednich gmin wymagać będzie:
 - a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic zaliczonych do dróg powiatowych oraz wykonania nawierzchni twardych ulepszonych na brakujących odcinkach,
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic, celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie ewentualnie kanalizacji ruchu oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
 - d) zaliczenia do dróg powiatowych drogi Nr 03642 leżącej w granicach administracyjnych miasta.

2.5.1.3. Ulice miejskie zaliczone do dróg gminnych.

- 1) Struktura funkcjonalno-techniczna i przestrzenna dróg gminnych określona w punkcie 5.1.3. „uwarunkowań studium” może ulec istotnym zmianom w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w punkcie 5.4. „uwarunkowań studium” po zaliczeniu wymienionych dróg do dróg gminnych.
- 2) Wewnętrzne potrzeby transportowe miasta realizowane będą poza drogami krajową, wojewódzką i powiatowymi drogami gminnymi.
- 3) Parametry techniczne i użytkowe ulic gminnych należy przyjmować zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr43, poz. 430).
- 4) Bieżące remonty i modernizację ulic należy wykonywać z uwzględnieniem priorytetów dla odcinków dróg obsługujących największą liczbę mieszkańców.
- 5) Numeracja i ilość ulic gminnych może ulec zmianom.
- 6) Zapewnienie sprawnych powiązań w mieście wymagać będzie:
 - a) na bieżąco utrzymania dobrego stanu nawierzchni ulic oraz wykonania nawierzchni twardych ulepszonych na pozostałych ulicach nie posiadających takich nawierzchni,
 - b) wykonania chodników na całej długości zabudowy ulic, celem wyeliminowania ruchu pieszego z jezdni,
 - c) likwidacji kolizji na skrzyżowaniach ulic przez zastosowanie ewentualnie kanalizacji ruchu oraz dostosowania przejść dla ludzi niepełnosprawnych,
 - d) rezerwowania terenów wolnych od zabudowy w celu wykonania ulic projektowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta i w „kierunkach studium” jak pokazano na rysunku.

2.5.1.4. Wnioski do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania

przestrzennego miasta Brańsk.

- 1) Szerokość ulic w liniach rozgraniczających i klasy ulic ustalać w oparciu o obowiązujące przepisy, uwzględniając w maksymalnym stopniu obecny i projektowany stan zagospodarowania.
- 2) Przewidzieć ulicę serwisową wzdłuż ul. Armii Krajowej do obsługi istniejącej i projektowanej zabudowy.
- 3) Ul. Polną na odcinku między ul. Kopernika a ul. Binduga poszerzyć do 6 m w liniach rozgraniczających.
- 4) Ul. Zagumienną na odcinku między projektowaną ulicą a ul. Binduga poszerzyć do 6 m w liniach rozgraniczających.
- 5) Skorygować przebieg ul. Zagumiennej na skrzyżowaniu z ul. Sportową.
- 6) Zlikwidować projektowane w planie przedłużenie ul. Zagumiennej do ul. Ogrodowej.
- 7) Ul. Sportową na odcinku między ul. Zagumienną a ul. Binduga poszerzyć do 10 m w liniach rozgraniczających.
- 8) Zlikwidować projektowaną w planie ulicę między ul. Sienkiewicza a ul. Binduga.
- 9) Utrzymać istniejący parking przy ul. Kościelnej w sąsiedztwie kościoła.

2.5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji.

- 1) Dla poszczególnych programów zagospodarowania zaleca się przyjmować:
 - a) wskaźniki miejsc postojowych przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 53.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka odniesienia	Ilość miejsc postojowych
1	2	3	4
1.	Budownictwo wielorodzinne	1000 MK	220-260
2.	Administracja	1000m ² p.uż.	8 – 24
3.	Handel	1000m ² p.uż.	7 – 20
4.	Zakład	100 zatrud.	8 – 14
5.	Restauracja	100 miejsc konsumpcyjnych	12 – 20
6.	Kościół, cerkiew	100 uczestników	10

- b) stacje paliw zaleca się przyjmować wg zasady, że 1 stacja o 4÷6 dystrybutorach może obsłużyć 5000÷6000 samochodów,
- c) miejsca obsługi samochodów zaleca się programować wg następujących wskaźników:
 - 1stacja / 300÷400 samochodów
 - 1 stacja / 300÷400m² powierzchni stacji.
- 2) Przy wzroście wskaźnika motoryzacji do 263 w roku 2005 i 310 w roku 2010 należy sukcesywnie dążyć do zaspokojenia potrzeb w zakresie technicznego zaplecza motoryzacji jak przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 54.

Lp.	Wyszczególnienie	Lata	
		2005	2010

1	2	3	4
1	Wskaźnik motoryzacji	263	310
2	Ludność:		
	a) miasta Brańsk	4200	4500
	b) gminy Brańsk	6900	6600
3	Parkingi krótkiego postoj	128	159
4	Ilość samochodów osobowych	1105	1395
5	Ilość pojazdów	1475	1745
6	Niezbędna ilość stacji paliw	1	1
7	Niezbędna ilość zakładów naprawy samochodów	5	6

Dane przedstawione w powyższej tabeli w punktach 3÷7 według własnych obliczeń.

2.5.3. Komunikacja autobusowa.

Utrzymuje się dotychczasową lokalizację dworca autobusowego, z przeznaczeniem części terenu dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego, jak pokazano na rysunku „kierunków studium”.

2.5.4. Ścieżki rowerowe.

Ścieżki rowerowe przewiduje się na trasach:

- 1) wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 681,
- 2) wzdłuż drogi powiatowej Nr 03609,
- 3) wzdłuż ul. Armii Krajowej (drogi krajowej nr 66).

2.6. Kierunki i zadania rozwoju infrastruktury technicznej.

Proponowane rozwiązania oparto na aktualnym rozeznaniu bieżących i przyszłych potrzeb.

Dopuszcza się możliwość wprowadzenia nowych elementów i rozwiązań systemów bez konieczności zmiany treści studium pod warunkiem, iż nie zostaną naruszone istotne jego elementy.

2.6.1. Zapatrzenie w wodę.

Przyjmuje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- 1) Zapewnienie ciągłej dostawy wody mieszkańcom miasta oraz zakładom usługowym, użyteczności publicznej i dla przemysłu, o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi, w ilości pokrywającej pełne ich potrzeby oraz zapotrzebowania przeciwpożarowego poprzez:
 - a) utrzymanie w należyтым stanie, z ewentualną modernizacją i rozbudową, komunalnego ujęcia wody i stacji uzdatniania przy ulicy Senatorskiej i właściwą ich eksploatację,

- b) rozbudowę rozdzielczej sieci wodociągowej w układzie pierścieniowym, z zastosowaniem odcinków promienistych w wyjątkowych wypadkach, umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej istniejącej i projektowanej w której:
- minimalne średnice projektowanych przewodów wodociągowych rozdzielczych należy przyjmować jako 100 mm,
 - projektowane przewody winny być zaopatrzone w hydranty przeciwpożarowe o rozstawie ok. 100 m,
 - dla projektowanych przewodów rozdzielczych promienistych należy przeprowadzać obliczenia spadku ciśnienia na przewodzie dla przepływu pożarowego $10 \text{ dm}^3/\text{s}$ przyjmując za punkt wyjściowy ciśnienie wody w sieci przy rozbiórce gospodarczym i pożarowym,
- c) zwiększenie pewności i sprawności dystrybucji wody oraz zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych w wyniku diagnozowania stanu technicznego sieci wodociągowej i wymiany niesprawnej armatury (zasuw, hydrantów) oraz odcinków sieci o dużej awaryjności, które są przyczyną przerw w dostawie wody, jej ubytków, okresowego pogorszenia jakości i strat ekonomicznych.
- 2) Pokazana w części graficznej lokalizacja projektowanych przewodów wodociągowych w ulicach może ulec zmianie w trakcie szczegółowych analiza projektowych.
 - 3) Utrzymanie w należyтым stanie technicznym z możliwością sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego dla ewentualnych potrzeb obrony cywilnej istniejących studni wierconych określonych w punkcie 6.1.7. „Uwarunkowań”.
 - 4) Wykonanie na terenach zabudowy mieszkaniowej studni publicznych dla potrzeb obrony cywilnej o wydajności zabezpieczającej zapotrzebowanie $7,5 \text{ dm}^3/\text{d}$ na mieszkańca.

2.6.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych i wód opadowych.

Przewiduje się następujące kierunki działania i zadania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych i wód opadowych:

- 1) Przyjmuje się rozdzielczy system kanalizacji w gminie, składający się z niezależnego systemu kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków bytowo-gospodarczych i poprodukcyjnych do miejskiej oczyszczalni ścieków oraz oddzielnego dla kanalizacji deszczowej, z urządzeniami podczyszczającymi, do odprowadzenia wód opadowych z terenów zabudowanych.
- 2) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście powinna być prowadzona w zakresie umożliwiającym podłączenie do niej całej zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej istniejącej i projektowanej.
- 3) Wszystkie ścieki sanitarne i poprodukcyjne zebrane z terenu miasta kanalizacją sanitarną winny być skierowane na miejską oczyszczalnię ścieków utrzymywaną w należyтым stanie technicznym i właściwie eksploatowaną. Z chwilą zbliżenia się ilości dopływających ścieków do oczyszczalni do jej przepustowości należy dokonać rozbudowy urządzeń oczyszczających.
- 4) Rozwój systemów kanalizacji deszczowej wymagać będzie:
 - a) opracowania koncepcji kanalizacji deszczowej z ustaleniem lokalizacji kanałów, ich parametrów technicznych, urządzeń podczyszczających na wylotach istniejących i projektowanych kanałów oraz etapowania realizacji,
 - b) sukcesywnej budowy kanałów deszczowych z urządzeniami podczyszczającymi,

- c) budowy kanałów deszczowych w ulicach, w których istnieje kanalizacja ogólnospławna i zamianę istniejących kanałów na sanitarne,
 - d) budowy urządzeń podczyszczających wody opadowe na istniejących kanałach deszczowych według ustaleń przyjętych w koncepcji.
- 5) Pokazana w części graficznej lokalizacja projektowanych kanałów sanitarnych może ulec zmianie w trakcie szczegółowych analiz projektowych, z których może wynikać konieczność zastosowania pompowni sieciowych umożliwiających skanalizowanie całej zabudowy w mieście.

2.6.3. Gospodarka odpadami stałymi.

Przyjmuje się następujące kierunki działania i zadania na rzecz realizacji rozwoju systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych:

- 1) Stworzenie systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych gwarantującego ochronę środowiska i maksymalne wykorzystanie wtórne składników użytkowych, odpowiadającego nowym przepisom prawnym, z uwzględnieniem wymogów Unii Europejskiej, wymagać będzie:
 - a) prawidłowej, zgodnej z założeniami projektowymi, eksploatacji miejskiego wysypiska odpadów stałych w Brańsku,
 - b) podjęcia działań przez władze miasta, wspólnie z zainteresowanymi sąsiednimi gminami i władzami powiatowymi, odnośnie budowy zakładu utylizacyjnego odpadów stałych, opartego na metodzie spalania lub kompostowania, łącznie z rozeznaniem możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego,
 - c) budowy zakładu utylizacyjnego odpadów stałych o zasięgu ponadgminnym i po zrealizowaniu, korzystanie z niego na zasadach ustalonych w dokumentacji projektowej,
 - d) objęcia całego miasta systemem selektywnej zbiórki odpadów stałych, po przeprowadzeniu wśród mieszkańców kampanii promocyjnej tego systemu,
 - e) prowadzenia w sposób ciągły proekologicznych działań edukacyjnych społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w zakresie propagowanego, selektywnego systemu zbiórki odpadów stałych,
 - f) wprowadzenia obowiązku oddzielnego gromadzenia odpadów niebezpiecznych (toksycznych, medycznych) w miejscu ich wytwarzania do odbioru poprzez specjalistyczne przedsiębiorstwa zajmujące się ich utylizacją, z ustaleniem sankcji administracyjnych i ekonomicznych w przypadku niewłaściwego wypełniania tego zadania,
 - g) określenia warunków techniczno-ekonomicznych ewentualnego, lokalnego przetwarzania surowców wtórnych oraz zachęcenia do rozwoju tego typu działalności.
- 2) System selektywnej zbiórki odpadów stałych.

Przygotowanie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów stałych wymagać będzie podjęcia przez Radę Miasta Brańsk uchwały o wprowadzeniu tego systemu i uchwalenia „Regulaminu gospodarki odpadami”, który przede wszystkim powinien określić:

 - rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
 - miejsce lokalizacji pojemników,
 - asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania jakie powinny być selektywnie odzyskiwane,

- sposób usuwania odpadów wielkogabarytowych (czy mieszkańcy we własnym zakresie wywożą do zbiornic odpadów, czy następuje zbiórka odpadów wystawionych przed posesją w określonych dniach),
 - graniczną częstotliwość wywozu pojemników z odpadami,
 - co należy robić z odpadami niezagospodarowanymi,
 - zadania i odpowiedzialność przedsiębiorstw obsługujących system,
 - opłaty za wywóz i utylizację odpadów z uwzględnieniem zachęt do selektywnej zbiórki odpadów,
 - obowiązki mieszkańców, administracji budynków mieszkalnych i innych podmiotów gospodarczych objętych systemem,
 - sankcje administracyjne i ekonomiczne w przypadku niewłaściwego wypełniania zadań przez uczestników selektywnej zbiórki odpadów.
- 3) Zadania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami w gminie:
- współudział w organizowaniu systemu,
 - zawieranie umów z mieszkańcami, zobowiązujących do selektywnego zbierania i odstawiania odpadów,
 - rozstawianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów – zgodnie z regulaminem,
 - dostarczanie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki,
 - systematyczne odbieranie worków z zebranymi odpadami w cyklach określonych w zawartych umowach,
 - systematyczna wymiana pojemników z zebranymi odpadami na puste,
 - ewidencjonowanie odbieranych worków i pojemników z wyselekcjonowanymi surowcami wtórnymi i odpadami do unieszkodliwiania,
 - wystawianie mieszkańcom rachunków za wywóz i utylizację odpadów, jeśli koszty nie są wliczone w cenę worka lub w podatek,
 - segregowanie surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania na poszczególne odmiany,
 - wywóz zebranych surowców wtórnych i odpadów do zakładów przetwarzających surowce wtórne bądź na wysypisko,
 - nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości selektywnego gromadzenia odpadów przez mieszkańców,
 - obsługa rejonowych zbiornic odpadów,
 - zgłaszanie do Urzędu Miasta Brańsk wniosków o ewentualne sankcje wobec mieszkańców, którzy nie przestrzegają regulaminu gospodarki odpadami,
 - okresowe konserwacje i czyszczenie pojemników we własnym zakresie, bądź przez przedsiębiorstwa usługowe,
 - zabezpieczenie składowanych odpadów przez zamoczeniem, spalaniem, zabrudzeniem, a surowców wtórnych dodatkowo przed kradzieżą,
 - poszukiwanie odbiorców surowców wtórnych oraz zakładów utylizujących pozostałe odpady,
 - zgniatanie i belowanie surowców wtórnych przeznaczonych do dłuższego transportu,
 - zawieranie umów z odbiorcami na dostawę surowców wtórnych i utylizację pozostałych odpadów,
 - ewentualne prowadzenie procesów uzdatniających i przetwarzających odpady – surowce wtórne,
 - ewentualna eksploatacja miejskiego wysypiska.

- 4) Specjalistyczny projekt techniczno – organizacyjny systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych, wykonany na zlecenie gminy powinien w szczególności określić:
- mankamenty funkcjonowania dotychczasowego systemu i wstępne opinie mieszkańców co do kierunków jego zmian,
 - prognozę co do ilości i składu odpadów w tym ilości i rodzaj odpadów do recyklingu,
 - określenie systemu zbiórki odpadów w miejscu wytwarzania tj.,
 - rozwiązanie wielopojemnikowe, w których ilość pojemników uzależnienia jest od ilości zebranych asortymentów surowców wtórnych (makulatura, metal, szkło, tworzywa sztuczne, tekstylia) oraz odpadów do unieszkodliwiania przez przedsiębiorstwa specjalistyczne i odpadów, których nie można wykorzystać gospodarczo,
 - rozwiązanie dwupojemnikowe – surowce wtórne i odpady do unieszkodliwiania w jednym pojemniku z późniejszą segregacją zbiornicy odpadów i w drugim pojemniku do wywiezienia na składowisko odpadów,
 - celowość ekonomiczną i techniczną bezpośredniego odbioru selekcyjonowanych odpadów w miejscu wytwarzania i transportu surowców wtórnych do zbiornicy odpadów, a odpadów których nie można wykorzystać gospodarczo, na składowisko gminne, albo zastosowanie kontenerów we wsiach z okresowo transportowymi odpadami (w większych ilościach) do zbiornicy odpadów lub na składowisko w zależności od ich rodzaju,
 - w przypadku wariantu z kontenerami ich lokalizację z uwzględnieniem: maksymalnej dostępności, w ruchliwych punktach – obok szkół, zakładów usługowych, handlowych itp.,
 - określenie ilości i lokalizację zbiornic odpadów z wykorzystaniem, tam gdzie to jest możliwe i racjonalne niezagospodarowanych terenów usługowych rolnictwa, bądź wyznaczenia nowych w planie miejscowym,
 - określenie niezbędnego wyposażenia zbiornic odpadów,
 - określenie warunków techniczno – ekonomicznych do ewentualnego lokalnego przetwarzania surowców wtórnych oraz zachęt do rozwoju tego typu działalności,
 - koszty przedsięwzięcia, sposób jego finansowania z uwzględnieniem środków pozyskiwanych z zewnątrz i efektywności użytkowej,
 - harmonogram realizacji przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapowania i rozwiązań przejściowych.
- 5) System selektywnej zbiórki odpadów stałych.
- Przygotowanie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów wymagać będzie podjęcia przez samorząd gminy uchwały o wprowadzeniu tego systemu i uchwalenia „Regulaminu gospodarki odpadami”, który przede wszystkim powinien określić:
- rodzaj pojemników jakie powinny być stosowane w systemie,
 - miejsce lokalizacji pojemników,
 - asortymenty surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania jaki powinny być selektywnie odzyskiwane,
 - sposób usuwania odpadów wielkogabarytowych (czy mieszkańcy we własnym zakresie wywożą do zbiornic odpadów, czy następuje zbiórka odpadów wystawionych przed posesję w określonych dniach),
 - graniczną częstotliwość wywozu pojemników z odpadami,
 - co należy robić z odpadami niezagospodarowanymi,

- zadania i odpowiedzialność przedsiębiorstw obsługujących system,
 - opłaty za wywóz i utylizację odpadów z uwzględnieniem zachęt do selektywnej zbiórki odpadów,
 - obowiązki mieszkańców, administracji budynków mieszkalnych i innych podmiotów gospodarczych objętych systemem,
 - sankcje administracyjne i ekonomiczne w przypadku niewłaściwego wypełniania zadań przez uczestników selektywnej zbiórki odpadów.
- 6) Zadania przedsiębiorstwa zajmującego się obsługą systemu gospodarki odpadami w gminie:
- współdziałanie w organizowaniu systemu,
 - zawieranie umów z mieszkańcami, zobowiązujących do selektywnego zbierania i odstawiania odpadów,
 - rozstawianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów – zgodnie z regulaminem,
 - dostarczanie mieszkańcom worków do selektywnej zbiórki,
 - systematyczne odbieranie worków z zebranymi odpadami w cyklach określonych w zawartych umowach,
 - systematyczna wymiana pojemników z zebranymi odpadami na puste,
 - ewidencjonowanie odbieranych worków i pojemników z wyselekcjonowanymi surowcami wtórnymi i odpadami do unieszkodliwiania,
 - wystawianie mieszkańcom rachunków za wywóz i utylizację odpadów, jeśli koszty nie są wliczone w cenę worka lub w podatek,
 - segregowanie surowców wtórnych oraz odpadów do unieszkodliwiania na poszczególne odmiany,
 - wywóz zebranych surowców wtórnych i odpadów do zakładów przetwarzających surowce wtórne bądź na wysypisko,
 - nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości selektywnego gromadzenia odpadów przez mieszkańców,
 - obsługa rejonowych zbiorników odpadów,
 - zgłaszanie w gminie wniosków o ewentualne sankcje wobec mieszkańców, którzy nie przestrzegają regulaminu gospodarki odpadami,
 - okresowe konserwacje i czyszczenie pojemników we własnym zakresie, bądź przez przedsiębiorstwa usług,
 - zabezpieczenie składowanych odpadów przed zamoczeniem, spalaniem, zabrudzeniem, a surowców wtórnych dodatkowo przed kradzieżą,
 - poszukiwanie odbiorców surowców wtórnych oraz zakładów utylizacyjnych pozostałe odpady,
 - zgniatanie i belowanie surowców wtórnych i pozostałych odpadów przeznaczonych do dłuższego transportu,
 - zawieranie umów z odbiorcami na dostawę surowców wtórnych i utylizację pozostałych odpadów,
 - ewentualne prowadzenie procesów uzdatniających i przetwarzających odpady – surowce wtórne,
 - ewentualna eksploatacja gminnego składowiska.

2.6.4. Elektroenergetyka.

Kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego to:

1. Dostosowanie systemu dla potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju zagospodarowania województwa dla wzmocnienia powiązań elektroenergetycznych po stronie wysokiego napięcia 110 kV.
Wymagać to będzie:
 - budowy stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15 kV w mieście Brańsk (w zachodniej części miasta),
 - budowy linii zasilającej WN 110 kV relacji RPZ Zimnochody (gmina Suraż)-RPZ Brańsk-RPZ Chiechanowiec.
 Zakładana trasa (proponowana w kilku wersjach) będzie tworzyć rezerwę terenu w postaci pasa szerokości 80 m.
2. Dostosowanie systemu dla potrzeb wynikających z długofalowego rozwoju miasta oraz dostarczenia energii w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły wymagać będzie:
 - rozbudowy systemu poprzez budowę nowych stacji transformatorowych (słupowych, kontenerowych wraz z liniami zasilającymi SN 15 kV i NN napowietrznymi bądź kablowymi na terenach już istniejącej lub zakładanej zabudowy,
 - budowy nowych wyjść liniowych SN 15 KV z RPZ-tu Brańsk w kierunkach:
 - Topczewo-Łapy,
 - Wyszki-Bielsk Podlaski,
 - Łubin Kościelny-Bielsk Podlaski,
 - Chojewo-Bielsk Podlaski,
 - Popławy-Oleksin,
 - Brzeźnica-Olędy-Holonki,
 - Rudka,
 - pierścień miejski (2 linie),
 - modernizacji linii SN i NN oraz stacji transformatorowych na obszarze miasta a w szczególności: linii Brańsk-Rudka-Ciechanowiec i urządzeń o złym stanie technicznym.
 Ze względu na mocno przeciążone istniejące stację transformatorowe (szczególnie w centrum miasta), przewiduje się dostawienie nowych lub wymianę istniejących stacji o złym stanie technicznym na nowe. Docelowo zakłada się zamknięcie linii zasilających te stacje w pierścień miejski. Stopniowa realizacja zakładanego układu sieci oraz realizacja stacji transformatorowo-rozdzielczej RPZ 110/15 kV wraz z liniami zasilającymi 110 kV i wyjściami liniowymi, pozwoli na rozdzielenie sieci miejskiej i terenowej (zasilającej odbiory w gminach sąsiednich). Poprawi to radykalnie warunki zasilania wszystkich odbiorców. Zakładana konfiguracja sieci winna być realizowana etapowo aż do osiągnięcia układu celowego, jak pokazano na rysunku planu na rysunku studium. Niezbędne jest więc prowadzenie bardzo konsekwentnej polityki przestrzennej w celu utrzymania rezerw terenów pod przyszłe urządzenia elektroenergetyczne.
3. Zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemu wymagać będzie:
 - budowy urządzeń elektroenergetycznych w sposób niekolizyjny z długotrwałym rozwojem osadnictwa,
 - preferowania rozwiązań technicznych, powodujących zmniejszenie zajętości terenu przez urządzenia energetyczne.
 Zakładane trasy budowy linii WN i SN na obszarze miasta w sposób optymalny eliminują ograniczenia rozwoju przestrzennego miasta a wyznaczone pasy ochronne pod te urządzenia wolne od zabudowy, skutecznie zapobiegają

negatywnym wpływem oddziaływania pól elektroenergetycznych powstających przy pracy linii (dotyczy to linii WN 110 kV i RPZ-tu).

2.6.5. Ciepłownictwo.

Podstawowe kierunki rozwoju ciepłownictwa w gminie to:

- a) sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energetycznych dla zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, takich jak: gaz, energia elektryczna, olej opałowy oraz energia słoneczna czy biomasa,
- b) zmniejszenie strat ciepłych w konstrukcji nowych budynków i poprzez modernizację starych o złych warunkach termoizolacyjnych,
- c) wprowadzenie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych dla nośników energetycznych określonych w pkt. a, zwiększających efektywność ich wykorzystania i ułatwiających obsługę i zmniejszających w efekcie koszty eksploatacji. Dotyczy to instalacji wewnętrznych grzewczych a w szczególności sprawności kotłów energetycznych i różnych rodzajów instalacji grzewczych, a także stopnia automatyzacji obsługi oraz sprawności dostaw nośników energetycznych,
- d) ekologizacja nośników energetycznych powinna być wprowadzona w pierwszej kolejności (o ile to możliwe ze względów technicznych) w większych źródłach ciepła, tj. komunalnych obiektach użyteczności publicznej (np. szkoły) i większych zakładach produkcyjnych, w których występują lokalne systemy ogrzewania scentralizowanego.

Główne zadania w zakresie rozwoju ciepłownictwa to:

- a) kontrola i restrykcje w stosunku do emiterów największych ponadnormatywnych zanieczyszczeń energetycznych,
- b) rozwój systemu gazowniczego i elektroenergetycznego z uwzględnieniem potrzeb ciepłownictwa,
- c) propagowanie stosownych dociepleń budynków istniejących i projektowanych,
- d) propagowanie najnowszych osiągnięć techniki ciepłowniczej w zakresie instalacji wewnętrznych dla gazu, oleju opałowego itp.,
- e) propagowanie i ewentualna realizacja proekologicznych rozwiązań ciepłowniczych niekonwencjonalnych (baterie słoneczne, biomasa itp.).

2.6.6. Gazownictwo.

Zapewnienie dostaw gazu ziemnego do wszystkich mieszkańców miasta jest podstawową przesłanką rozwoju systemu.

Wymagać to będzie realizacji:

1. gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Wyszki-Brańsk,
2. stacji redukcyjno – pomiarowej I^o w Brańsku (w północnej części miasta),
3. sieci rozdzielczych średniego ciśnienia na obszarze całego miasta.

Zakłada się etapową realizację gazyfikacji na terenie miasta. Tempo budowy systemu będzie w największym stopniu zależało od ilości zadeklarowanych odbiorców tego rodzaju paliwa.

Niezależnie od czasu realizacji tych inwestycji należy utrzymywać rezerwę terenu pod tego rodzaju urządzenia.

2.6.7. Telekomunikacja.

Podstawowym kierunkiem rozwoju telekomunikacji jest dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta, przy zachowaniu odpowiedniego standardu pod względem jakości i ilości świadczonych usług.

*Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całego miasta zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Niezbędne jest utrzymanie pasów ochronnych w celu zapewnienia prawidłowej pracy urządzeń telekomunikacji i radiotransmisji.**

**Uchwała Nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września. 2012 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk*

2.7. Obrona cywilna i ochrona przeciwpożarowa.

W gospodarce przestrzennej miasta należy stosować następujące zasady służące zabezpieczeniu potrzeb obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej.

2.7.1. Obrona cywilna.

- a) w rejonach budownictwa wielorodzinnego należy przewidywać rezerwę terenów pod budowę ochronne (schrony, ukrycia, szczeliny),
- b) w budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno – usługowych i mieszkalnych – należy na etapie sporządzania planów realizacyjnych przewidzieć schrony i ukrycia,
- c) w rejonach budownictwa jednorodzinnego należy przewidywać ukrycia typu II wykonane w budynkach przez mieszkańców we własnym zakresie w okresie podwyższonej gotowości obronnej Państwa,
- d) bez względu na typ zabudowy zarezerwować należy tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (7,5 l na osobę / dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych lub zgrupowań ludności powinna wynosić najwyżej 800 m,
- e) istniejące studnie powinny być zabezpieczone przed likwidacją i przystosowane do sprawnego uruchomienia i eksploatacji w sytuacjach kryzysowych,
- f) oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) należy przystosować do zaciemnienia i wygaszenia,
- g) należy uwzględnić system alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożeń poprzez syreny alarmowe przyjmując promień słyszalności syreny do 300 m,
- h) układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki:
 - szerokość ulicy powinna uniemożliwić ewentualne zagruzowanie,
 - powinny być połączenia z traktatami przelotowymi – zapewniające sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,
 - należy wyznaczyć trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi,

- i) przy opracowaniu miejscowych planów wsi, osiedli w skali 1:1000 należy na przedsięwzięcia obrony cywilnej wykonać aneks do planu,
- j) należy zachować istniejące lub projektowane obiekty obrony cywilnej nie dopuszczając do ich likwidacji,
- k) wszelkie plany zagospodarowania przestrzennego należy przed ich uchwaleniem przez Radę Gminy uzgadniać z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

2.7.2. Ochrona przeciwpożarowa.

- a) należy zachować istniejące obiekty Ochotniczej Straży Pożarnej,
- b) przy realizacji sieci wodociągowej należy przewidywać na terenach zabudowanych odpowiednią ilość hydrantów dla celów przeciwpożarowych w odległości ok. 100 m od siebie,
- c) przy projektowaniu i modernizacji obiektów przemysłowych i usługowych należy przewidywać drogi dojazdowe i pożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- d) dla nowoprojektowanych i modernizowanych budynków mieszkalnych i innych należy przewidywać niepalne pokrycia dachów,
- e) należy dążyć do eliminacji palnych pokryć dachów na istniejących budynkach,
- f) wszystkie budynki mieszkalne i niemieszkalne powinny posiadać instalacje odgromowe.

Przedsięwzięcia wymienione pod literami a,b,c,d powinny być uzgodnione z Powiatową Komendą Państwowej Straży Pożarnej.

2.8. Kierunki działań i zadania władz samorządowych w celu realizacji polityki przestrzennej miasta.

Rozwój lokalny powinien być rozumiany jako kompleks pozytywnych przeobrażeń jakościowych dotyczących obszaru miasta w zakresie obsługi ludności tu zamieszkałej.

Szeroko pojęty rozwój miasta jest procesem złożonym, ukierunkowanym na wykorzystanie zasobów ludzkich, potencjału produkcyjnego i usługowego oraz struktur instytucjonalnych.

W celu realizacji założonej polityki przestrzennej miasta władze samorządowe powinny:

- a) być rzeczywistym gospodarzem obszaru miasta i zajmować się wszystkimi składnikami gospodarki miasta, niezależnie od charakteru własności i rozwiązań instytucjonalnych,
- b) odpowiadać za rozwój miasta, nie ograniczając się jedynie do działań doraźnych, lecz zajmować się również tworzeniem i realizacją strategii rozwoju,
- c) realizować zadania, do których jest powołana (zaspokojenie potrzeb wspólnoty miejskiej), nie tylko swoimi bezpośrednimi przedsięwzięciami, lecz także za pośrednictwem działań podmiotów innych, a więc ogółu podmiotów gospodarujących na terenie miasta. Władza miejska ma za zadanie kształtować zachowania podmiotów gospodarczych pod kątem osiągnięcia założonych celów strategii rozwoju miasta.

Zadaniem miasta służącym osiągnięciu celu jest przede wszystkim ożywienie (poprawa) gospodarki i tworzenie klimatu do lokalizacji i dobrego funkcjonowania podmiotów gospodarczych w mieście.

Realizacja zadań władz lokalnych może się odbywać poprzez:

- działania własne zmierzające do lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych kapitału zewnętrznego na terenie miasta (w tych działaniach niezbędny jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, by móc oferować tereny lub obiekty pod zainwestowanie),
- stwarzanie ułatwień dla istniejących i nowo powstających firm – zwłaszcza w początkowym okresie działania podmiotów gospodarczych.

Narzędziami w realizacji polityki przestrzennej miasta są:

- a) polityka finansowa realizowana w budżecie miasta (świadome stwarzanie ulg w podatkach, zróżnicowane opłaty za korzystanie ze środowiska),
- b) współpraca z władzami regionalnymi,
- c) skuteczne funkcjonowanie instytucji wspierających biznes,
- d) programy rozwoju, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- e) udział w kontrakcie wojewódzkim zawarty między Zarządem Województwa a organem Państwa (rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, upiększanie miasta, budowa urządzeń kulturalnych, budowa sieci transportowych, itp.).

2.9. Cele i kierunki polityki przestrzennej Państwa i województwa na obszarze miasta Brańsk oraz zadania służące ich realizacji.

2.9.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej.

- a) Ochrona i kształtowanie środowiska poprzez:
 - Zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego województwa.
 - Zachowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych.
 - Ochrona środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi.
- b) Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego poprzez:
 - Zapewnienie użytkowania obiektów zabytkowych gwarantującego ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym.
 - Przekształcenie i uzupełnienie zabudowy w strefie ochrony konserwatorskiej zgodnie z wymogami konserwatorskimi.
- c) Polityka rozwoju rolnictwa.

Miasto Brańsk należy i należeć będzie do III rejonu agrarnego o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, charakteryzującego się głównie uprawą zbóż, roślin przemysłowych oraz warzyw i owoców, przoduje też w produkcji zwierzęcej, bydła i trzody chlewnej.
- d) Doskonalenie funkcjonowania i poprawa warunków komunikacyjnych poprzez:
 - Dostosowanie stanu technicznego dróg do zmieniających się potrzeb transportowych i komunikacyjnych.
 - Dostosowanie komunikacji zbiorowej do wzrastającego standardu usług i ochrony środowiska.
 - Zapewnienie w pierwszej kolejności połączeń komunikacyjnych między sąsiednimi gminami drogami o nawierzchni twardej ulepszonej.
- f) W zakresie energetyki i telekomunikacji:
 - Dostosowanie systemu do potrzeb wynikających z rozwoju miasta oraz dostarczenie energii w normatywnym standardzie jakościowym i ilościowym w sposób ciągły.
 - Zapewnienie dostaw gazu dla mieszkańców miasta Brańska.
 - Utrzymanie istniejących urządzeń ciepłowniczych oraz modernizację urządzeń w kierunku poprawy efektywności funkcjonowania i zmniejszenia uciążliwości dla środowiska.

- Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do standardów obecnie obowiązujących.
- e) Polityka przestrzenna województwa w zakresie gospodarki wodnej, ściekowej i odpadami zakłada:
 - Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście, w którym zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej z umożliwieniem korzystania z niej ok.100% mieszkańców, poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej z objęciem całej zabudowy w mieście.
 - Rozwiązanie problemu gospodarki odpadami w mieście.

2.9.2. Zadania służące realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych wynikających z polityki przestrzennej.

1. Zabezpieczenie w planach miejscowych warunków funkcjonowania elementów systemu przyrodniczego województwa doliny rzeki Nurzec i innych mniejszych cieków oraz kompleksów leśnych.
2. Objęcie doliny rzeki Nurzec statusem Obszaru Chronionego Krajobrazu
3. Utrzymanie nienaruszalnych przepływów biologicznych rzeki Nurzec i innych cieków.
4. Odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntowych ścieków sanitarnych i przemysłowych oczyszczonych w stopniu zapewniającym utrzymanie obowiązującej klasy czystości wód.
5. Zwiększenie udziału proekologicznych paliw w ciepłownictwie scentralizowanym i indywidualnym.
6. Określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do ulic o znacznej uciążliwości akustycznej w planie zagospodarowania przestrzennego.
7. Opracowanie studium wartości kulturowych miasta Brańsk. Zapewnienie użytkowania obiektów zabytkowych gwarantującego ich utrzymanie w dobrym stanie technicznym.
8. Racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej, zwłaszcza o najwyższych walorach, a taka jest w Brańsku w przewadze.
9. Ochrona przestrzeni produkcyjnej przed nieuzasadnionym przeznaczaniem gruntów rolnych klas III na cele nierolnicze.
10. Wspieranie tworzenia się firm specjalistycznych zajmujących się zaopatrzeniem i zbytem produkcji.
11. Modernizacja drogi nr 681 i zachowanie wjazdów na nią poprzez skrzyżowanie z drogami pokazanymi w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.
12. Budowa RPZ 110/15 kV oraz linii WN 110 kV zasilającej RPZ relacji RPZ Zimnochy-RPZ Brańsk-RPZ Ciechanowiec.
13. Budowa gazociągu w/c Wyszki-Brańsk wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I^o oraz budowa posterunku gazowniczego oraz sieci rozdzielczej na terenie miasta.
14. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w mieście z objęciem całej zwartej zabudowy.
15. Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów stałych pozwalającej na pozyskiwanie surowców wtórnych.
16. Wprowadzenie obowiązku oddzielnego gromadzenia odpadów sanitarnych i toksycznych w miejscu ich wytwarzania do odbioru przez specjalistyczne przedsiębiorstwa zajmujące się ich utylizacją.

² Uchwała Nr V/26 Rady Miasta Brańsk z dnia 20 marca 2003 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

17. Budowa hali sportowo-widowiskowej.
18. Sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych zgodnie z granicami polno-leśnymi lub na wniosek właścicieli, po wprowadzeniu tychże wniosków do planu zagospodarowania przestrzennego.
19. Utrzymanie urządzonego wysypiska śmieci z możliwością budowy zakładu utylizacyjnego lub spalarni odpadów o znaczeniu ponadgminnym.
20. Rozwój na terenie miasta agroturystyki, głównie w rejonie doliny Nurca.
21. Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy umożliwiających zagospodarowanie nadwyżek siły roboczej.
22. *Budowa zbiorników wodnych.*²

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

mgr Ryszard Anusiewicz

Załącznik Nr 4

do uchwały Nr X/44/15
Rady Miasta Brańsk
z dnia 16 listopada 2015 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA

nieuwzględnionych przez Burmistrza Miasta Brańsk uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk w trakcie jego wyłożenia do publicznego wglądu w dniach od 16 czerwca do 7 lipca 2015 r. i 21 dni po jego wyłożeniu

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199, 443, 774, 1265, 1434, 1713) Rada Miasta Brańsk stwierdza, że w okresie wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu nie wniesiono żadnych uwag.

Przewodniczący Rady Miasta

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA

mgr Ryszard Anusiewicz